

BULUŞMA

AĞUSTOS 2012 SAYI 13 www.sev.org.tr

**PRAG'DA
BRUCE
SPRINGSTEEN**

KALİTE
YAŞAMIN
KENDİSİDİR

**AMERİKAN
KOLEJLERİ'NDE
RENGÂRENK
BAHAR**

**TÜRK POP
MÜZİĞİNİN
50 YILI**

TATLININ
DAYANILMAZ
CAZİBESİ

Merhaba

Değerli mezunlarımız, keyifli bir yazın ardından sonbahara merhaba demeye hazırlanırken, Buluşma'nın yeni sayısını sizlere gönderiyoruz. Bu sayı, yine mezunlarımız ve okullarımızla dopdolu. Amerikan Koleji mezunlarının hayatlarındaki çeşitlilik Buluşma Dergimiz için eşi bulunmaz bir hazine sunuyor bizlere.

Bu sayımızdaki röportajlarımızdan ilkinin Ayşe Apa (ÜAA '79) ile gerçekleştirdik. Aileden Amerikan Okulu mezunu olmanın nasıl bir yol açtığını öğreniyor; uzun soluklu bir kariyer sonrasında öğrendiklerini içinde yetiştirdiği camiaya geri vermek için TAC'de mali işler müdürü olarak göreve başlamasının öyküsünü dinliyoruz. Mine Aksoy, (ACI '95) bize müzik endüstrisinin geleceğini gösterirken, bu sektörde çalışmanın ne kadar zorlu bir yol olabileceğini anlatıyor. Genç mezunumuz Efe Çakarel (ACI '94) ise, yaratıcı bir fikrin bugünün dünyasında nasıl büyük bir başarıya dönüşebileceğini anlatıyor. Meltem Kora (ÜAA '87) ile çocuk psikiyatrisini ve çalıştığı alanın zorluklarını, çocuklarımızla daha iyi iletişim kurmanın yöntemlerini keşfediyoruz. ACI '03 mezunu Efe Kuyumcu, bize deniz tutkusunu anlatırken, bir işi tutkuyla yapmanın değerini görüyoruz. Serpil Ural (ÜAA '64), bize rengârenk bir dünyanın, çocuk kitaplarının kapılarını açıyor. Bu sayımızda iki de sürprizimiz var. Amerikan Okulları'nın en önemli isimlerinden Anna Edmonds ile öğrencisi Zeren Earls'ün buluşmasına konuk oluyoruz ve anılarda küçük bir gezintiye çıkıyoruz. TAC'nin vazgeçilmez siması Ramazan Akçay ile, Tarsus Amerikan camiasına ait olmanın ne demek olduğunu, başka bir bakış açısıyla öğreniyoruz.

Haberlerimiz en az söyleşilerimiz kadar renkli: Bazaar Day ve May Day'in bozulmayan gelenekleri, Dr. Yılmaz Argüden'in (TAC '76) iş dünyası ile ilgili paha biçilmez tavsiyeleri, okullarımızın mezuniyet günleri ve An American Cook in Turkey köşemizde leziz mi leziz bir tatlı.

Özenle hazırladığımız Buluşma'nın, sizler için en az tatlı tarifimiz kadar keyifli olması dileğiyle,

Buluşma Yayın Kurulu

HABERLER

4
...

BAHAR KADAR TAZE
GELENEK: MAY DAY!

8
...

YAĞMUR PES
ETTİRMEDİ, BAZAAR
DAY'DE ATHENA
RÜZGÂRI ESTİ...

12
...

AMERİKAN KOLEJİ AİLE
GELENEĞİ

Ayşe Apa, ÜAA '79

14
...

RÖNESANSIN UMUTLU
IŞIĞINDAN MODERN
GÜNLERİN PARLAK
RENKLERİNE

18
...

DÜNYANIN MÜZİĞİ
BİR ACI MEZUNUNUN
ELİNDE

Mine Aksoy, ACI '95

20
...

GÜNEŞ GÖZLÜĞÜ AKSESUAR DEĞİL...

24
...

177 ÜLKEDE 5 MİLYON
ÜYE: EFE ÇAKAREL
MUBİ'Yİ ANLATTI

Efe Çakarel ACI '94

26
...

ÜAA İÇİN GÜZEL BİR
KAMPÜS

30
...

HER BİREY KENDİ
ÖYKÜSÜNÜ KEŞFETMELİ

Meltem Kora, ÜAA '87

32
...

KALİTE, YAŞAMIN
KENDİSİDİR

Dr. Yılmaz Argüden

36
...

ÜAA'DE ÖZEL BİR
BULUŞMA...

38
...

KÜÇÜK BİR ŞEHİRDE BÜYÜK KONSER

42
...

DENİZ DEDİĞİN KOCA
BİR HAYAT

Efe Kuyumcu ACI '03

48
...

SEV LİSESİ İÇİN
GERİ SAYIM

52
...

KİTAPLARINDA
ÇOCUKLARIN DİLİNDEN
KONUŞUYOR

Serpil Ural ÜAA '64

54
...

BAK BİR VARMIŞ BİR
YOKMUŞ TÜRKİYE'DE
POP MÜZİĞİN 50 YILI

58
...

"BU OKULUN
ÖĞRENCİSİ DE, MÜDÜRÜ
DE, ÇALIŞANI DA,
ARABASI DA ŞANSLI"

62
...

"BAŞARI İNSANLARA İYİ
OLANI SUNMAKTIR"

Alper Atamer TAC '01,
Ömür Özkardeşler TAC '01

64
...

AMERİKAN
KOLEJLERİ'NDE BİR
KUŞAK DAHA GELECEĞE
ADIM ATTI

68
...

MEYVENİN MORU,
KIRMIZISI, ŞEKERİYLE,
BU HARİKA BİR TATLI

72
...

SAĞLIK VE
EĞİTİM
VAKFI

SEV
1968

BULUŞMA

SEV Yönetim Kurulu Adına Sahibi: K. Erhan Dumanlı **Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Ziya Köseoğlu
Yayın Koordinatörü: Esi Elmas **Yayın Kurulu:** Defne Erdur Bekdik, Ahmet Ceylan, Esi Elmas, Tülay Güngen, Leyla Keskiner, Ziya Köseoğlu, Bahar Moraligil, Bengü Shepard, Zeynep Arabacıoğlu Özbilen, Özlem Tanrıverdi, Aydan Yakın, Dilem Deniz Yıldırım
Bu sayıya katkıda bulunanlar: Dr. Yılmaz Argüden, Dr. Belgin İkidağ, Murat Meriç **Reklam Sorumlusu:** Leyla Keskiner, Bahar Moraligil
Yönetim Yeri: Sağlık ve Eğitim Vakfı Selamiali Mah. Gazi Cad. No. 28 Bağlarbaşı Üsküdar 34662 İstanbul
T: +90 (216) 531 57 38 **F:** +90 (216) 530 01 55 **E:** bvarli@sev.org.tr

Yapım: MYRA İnönü Cad. Hacı İzzet Paşa Sok. Serin Apt. 26/3 Gümüşsuyu (34437) - İstanbul www.myra.com.tr

T: +90 (212) 243 26 70 **F:** +90 (212) 243 26 71 **Proje Koordinatörü:** Damla Özlüer **Tasarım Danışmanı:** Rauf Kösemen

Dergi Tasarımı: Deniz Kurşunlu **Grafik Uygulama:** Gülderen Rençber Erbaş, Serhan Baykara **Proje Asistanı:** Selcen Aksel, Nurçin Beken

Teknik Kontrol: Harun Yılmaz

Baskı ÖMÜR Matbaacılık A.Ş. Beysan Sanayi Sitesi Birlik Caddesi No:20 Haramidere 34524 İstanbul

T: +90 (212) 422 76 00 **F:** +90 (212) 422 46 00 www.omur.com.tr

Buluşma Dergisi'nin içerik ve tasarımı SEV ve MYRA tarafından yaratılmış olup, Fikir ve Sanat Eserleri Yasası kapsamında eser olarak koruma altındadır. Buluşma Dergisi'nde yayımlanan yazı ve fotoğrafları yayma hakkı SEV'e ait olup kaynak gösterilse dahi hak sahiplerinin yazılı izni olmaksızın ticari amaçla kullanılamazlar. Dergide yayımlanan yazılar, yazarların ve söyleşi yapanların kişisel görüş, tavsiye ve yorumlarını içermektedir. MYRA veya SEV, yazılarda yer alan bilgi, görüş ya da tavsiyelerden doğabilecek maddi ve manevi zararlardan hiç bir şekilde sorumlu değildir.

“Amerikan koleji mezunlarının hepsinin tercih ettiği yolda kendine özgü bir duruşu vardır. Çünkü okullarımız öğrencinin seçtiği yolda daha ileri gitmesini sağlayan bir sistemle çalışır.”

Ceyda Aydede

Global Halkla İlişkiler ve Tanıtım

Amerikan Koleji mezunu dediğin...

Yüzyıllık bir geleneği, kendi alanının önde gelen isimlerinden oluşmuş büyük bir camiayı, üstün nitelikli bir eğitim kadrosunu ve yaratıcı düşünmeyi teşvik eden bir eğitim kültürünü arkasına alır.

Yatılılığa Destek Güçlü Gelecek

Gelecek, geleneklerimizin üzerinde yükseliyor! TAC mezunları, en güçlü geleneklerine yaslanıyor ve Türkiye'yi geleceğe taşıyacak genç fidanlar için yeni bir projeyi hayata geçiriyor: "Yatılılığa Destek - Güçlü Gelecek" Projesi. Bu projeyle inşa edilecek yeni binaların sayesinde; okulumuzdaki yatılı kapasitesi 100'ü kız, 100'ü erkek toplam 200 öğrenciye çıkacak.

Yatılılığa Destek - Güçlü Gelecek Projesi kapsamında her öğrenci, kendine özel eşyaların bulunduğu üçer kişilik odalarda kalabilecek. Ayrıca kampüse, teknolojinin son olanaklarıyla donatılmış yemekhane, kütüphane, konferans ve spor salonu eklenecek. Böylece daha fazla öğrenci, TAC gelenekleriyle yetişecek; TAC değerlerini yaşayarak öğrenecek. Projeye katkıda bulunan bağışçılar da geleceği desteklemenin haklı gururunu yaşayacak. Hem Tarsus Amerikan Koleji'nde yatılılık geleneğini yeniden canlandırmayı hem de kampüsteki tüm öğrenci ve eğitimcileri

modern yerleşim birimlerine kavuşturmayı amaçlayan "Yatılılığa Destek - Güçlü Gelecek" Projesi'ne katkıda bulunmak isteyenler için farklı bağış kategorileri mevcut.

Projeye sahip çıkan destekçilere duyulan şükran, inşa edilen yerleşim birimlerinin girişlerine yerleştirilecek plaket ve onur panolarında ölümsüzleştirilecek. Yine aynı amaçla "destek verenler kitapçığı" hazırlanacak. Proje için hazırlanan web sitesi www.yatililigidestek.com'da tüm gelişmeler, bağışçılar ve okul toplumuyla paylaşılacak.

TAC YATAKHANESİ BAŞLI BAŞINA BİR KATKI, BİR DEĞERDİR.

"Tarsus Amerikan Koleji'ne tam burslu kabul edildim ve TAC'deki 5 yıllık yatılı hayatım boyunca da bursum devam etti. TAC'nin en ciddi kulüplerinden biri olan MUN'e (Model Birleşmiş Milletler) girdim ve son senemde kulüp başkanlığı görevini üstlendim. Aynı şekilde hazırlıktan son sınıfa kadar öğrenci birliğinin bütün konumlarında "üye, sekreter, sayman, başkan yardımcısı, başkan" olarak görev aldım. Her iki kulüp için de gerek yurt içi, gerek yurt dışı konferanslara gittim. Bütün bunlar devam ederken spor yapmayı da ihmal etmedim. Okulumuzun hentbol, futbol ve atletizm takımlarında görev aldım.

TAC'den ayrılmak başlarda çok hüzün vericiydi; ne de olsa TAC yıllarında okulu, hiç bitmeyecekmiş gibi yaşıyorsunuz. Daha üniversiteye kayıt dönemi ve ilk günlerimden itibaren TAC'li olmanın farkını hissetmeye başladım. TAC'nin bana kattıklarını saymakla bitiremem tabii ki; ama birkaç başlık altında bahsedecek olursam

bunların en başında TAC'li arkadaşlarım, mezunlar, alt dönemdeki kardeşlerim ve diğer TAC çevresi gelir. Yıllarca her günümü beraber geçirdiğim dönem arkadaşlarımla hâlâ sık sık görüşüyoruz. Ayrıca bizden önceki mezunların da her daim yanımızda olduğunu bilmek bize ilk günden beri ayrı bir güç veriyor. Okulumuzun bana bir diğer önemli katkısı ise, liderlik, sorumluluk ve öz farkındalık kazandırmış olması. Bunun sayesinde üniversite hayatımın daha ilk gününden itibaren diğer insanlardan ayrı bir duruş sergileyebildiğimi düşünüyorum. Yalnız yaşamama ve yaşadığım şehre yabancı olmama rağmen hayatımı kolaylıkla ve zevk alarak geçirmem yine TAC'de ve yatakhaneinde kazandığım onca tecrübe sayesinde gerçekleşti. Ne de olsa TAC yatakhaneisi başlı başına bir katkı, bir değerdir."

Nurullah Hakimoğlu (TAC' 11)

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

TARSUS AMERİKAN KOLEJİ TÜM TÜRKİYE'YE AÇILIYOR!

TAC Kampüsü'nde Türkiye'nin her yerinden başarılı öğrencilerin öğrenim görebilmelerini, TAC değerlerini yaşayarak öğrenmelerini sağlamayı hedefleyen proje tamamlandığında, bölgedeki tek IB okulu, lider yuvası TAC, tüm Türkiye'den başarılı öğrencileri yatılı bölümüne kabul edebilecek hale gelecek.

Böylelikle, okulun kampüsündeki kozmopolit yaşam devam ederken, öğrenciler de kendilerini hayata hazırlayacak bir deneyime ulaşma şansına sahip olacak. Tarsus Amerikan Koleji, en güçlü geleneğine, yatılılığa dayanarak gelecek nesillerde de Türkiye ve dünya için liderler yetiştirmeye devam edecek. Okulun en önemli "can

damarlarından" biri olan yatılılık, bir sonraki nesillerde de tüm gücüyle öğrencilerin yanında olacak.

Diğer her alanda olduğu gibi TAC'nin "Yatılılığa Destek – Güvenli Gelecek" Projesi de mezunların desteğiyle ivme kazanacak.

BAĞIŞLARINIZ İÇİN:

"Yatılılığa Destek – Güvenli Gelecek" Projesi'ne bağışlarınızı, Yapı Kredi Bankası Bağlarbaşı Şubesi'ndeki Sağlık ve Eğitim Vakfı hesaplarına yapabilirsiniz.

Dolar Hesabı IBAN

TR55 0006 7010 0000 0086 0008 60

TL Hesabı IBAN

TR84 0006 7010 0000 0085 0008 50

Not: Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi kanunları gereğince yapacağınız bağış tutarı vergi matrahınızdan tenzil edilebilmektedir. Makbuz almak için adres bilgilerinizi eelmas@sev.org.tr adresine göndermenizi rica ederiz.

Derin Ural, koşu
başlangıcında
efsanevi meşaleyi
yakarken...

OLİMPİYAT MEŞALESİ BİR ACI MEZUNUNDA!

ACI '85 mezunu Derin Ural, 2012 Olimpiyatları'nın efsanevi ateşini taşıyan sayılı isimlerden biri oldu.

ÜAA MEZUNU ÇOCUKLAR İÇİN YARIŞTI!

ÜAA '69 mezunu İhsan Berkel, Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı'na (ZİÇEV) destek olmak amacıyla 15 Temmuz'da İstanbul Boğazı'nda yapılan (Kanlıca-Kuruçeşme) 6.5 km.'lik Uluslararası Yüzme Yarışı'na katıldı. Yarıştan dereceyle dönen Berkel,

geçen seneki yarışta da bronz madalya kazanmıştı. Berkel, sınıf arkadaşı ve ZİÇEV'in İstanbul Şubesi'nin kurucularından Aysim Akurgal ile Ümraniye'de bağışlarla yapılan Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nin devamlılığını sağlamak amacı ile bağış toplanmasına katkıda bulunmak ve ZİÇEV'in tanıtımını yapmak için yüzdü.

İTÜ Rektör Yardımcılarından ve Afet Yönetim Merkezi Koordinatörü Derin Ural, 19 Haziran'da Tadcaster'da Olimpiyat meşalesini 300 metre boyunca koşarak taşıdı. Meşale, tüm İngiltere'de toplam 8.000 kişi tarafından taşındı ve bu isimlerden sadece 1.200'ü topluma verdikleri hizmet nedeniyle İngiltere dışından davet edilmişti. Derin Ural, "Hayatımda aldığım en büyük ödül. Darısı 2020'de çocuklarımızın başına," diyerek heyecanını ifade etti.

TAC'LİLER GÜNER BAYKAL'I, ADINA DÜZENLENEN TURNUVAYLA ANDI

Tarsus Amerikan Koleji camiasının 2001 yılında elim bir trafik kazasında kaybettiği, dönemin Sağlık ve Eğitim Vakfı (SEV) Yönetim Kurulu Başkanı Güner Baykal (TAC'58) anısına düzenlenen "11. Güner Baykal Basketbol Turnuvası" 16-19 Mayıs 2012 tarihleri arasında Tarsus Amerikan Koleji'nin spor salonunda ve Tarsus Belediyesi'ne ait Mehmet Çelebi spor salonunda yapıldı.

Bu yıl on birincisi yapılan spor organizasyonuna Türk basketbolunun önemli takımlarından Banvit, Büyük Kolej, Karşıyaka, Darüşşafaka, Türk Telekom, Hacettepe Üniversitesi, Tarsus Amerikan Koleji ve yurt dışından Azerbaycan - Bakü takımlarının 1996 ve 1997 doğumlu sporcuları katıldı. Turnuvanın "en değerli oyuncusu", "en iyi guard", "en iyi forveti" ve en "iyi pivotu" ve "en centilmen takımı" da ödüllendirildi.

Turnuva sonunda Banvit'ten Arber Brisha en değerli oyuncu, Büyük Kolej'den Kaan Bozkurt Camcı en iyi guard, Türk Telekom'dan Uğur Evren en iyi forvet, Banvit'ten Batuhan Uçum en iyi pivot, Hacettepe ise en centilmen takım seçilirken, Banvit şampiyon oldu.

Ödül törenine Tarsus Kaymakamı Orhan Şefik Güldibi, Tarsus Belediye Başkan Yardımcısı Behçet Sarı, Tarsus Emniyet Müdürü Yaşar Aksoy, Tarsus Jandarma Komutanı Yüzbaşı Hakan Vural, Sağlık ve Eğitim Vakfı Eğitim Liseler Koordinatörü Whitman Shepard,

Tarsus Amerikan Koleji Baş Danışmanı Charles Hanna, Tarsus Amerikan Koleji Müdürü Tekin Baransel, TAC Mali ve İdari İşler Müdürü Ayşe Apa Dildar, TAC Mezunlar Derneği Başkanı Dr. Ali Cerrahoğlu ve mezunlar katıldı.

Turnuvaya katkıda bulunan kurum ve kuruluşlar arasında Sağlık ve Eğitim Vakfı'yla birlikte Tarsus Belediyesi, Amaç Turizm, Mersin Forum Alışveriş Merkezi, Teknosa Bossa, Opel-Gedizler, Baskethane, Groseri, Damla Tarım ve Alev Dikici Matbaası yer aldı.

BAHAR KADAR TAZE GELENEK: MAY DAY!

Üsküdar Amerikan Lisesi 26 Mayıs'ta 91. Mayıs Günü'nü kutladı. Baharın tazeliği ile on yılların geleneğinin buluştuğu günde, Üsküdar Amerikan Lisesi rengârenk bir coşkuyla süslendi.

2012 May Day, bir geleneğin neredeyse asırlık zenginliğini, baharın getirdiği tazeliikle birleştirdi.

Üsküdar Amerikan Lisesi geleneksel bahar festivali "Mayıs Günü"nü bu yıl 26 Mayıs'ta kutladı. Her yıl en az baharın gelişi kadar özlemle beklenen bu özel günde, bahara birlikte merhaba diyen Üsküdar Amerikan Liseliler, dolu dolu bir şenlik yaşadı. Geleneksel mayıs dansından ödül törenine, spor etkinliklerinden konserlere uzanan çeşitli etkinlikler ÜAA ailesini bir kez daha unutulmaz bir günde buluşturmış oldu. Eskisiyle, yenisiyle tüm mezunlar, öğretmenler, veliler ve öğrenciler bir mayıs gününde daha, baharı, çok sevdikleri okullarında birlikte karşıladılar.

Geleneksel Bahar Dansı

Öğrenci Birliği'nce düzenlenen etkinliğin açılışını, "Geleneksel Mayıs Dansı"yla seçilen "Mayıs Kızı" ile "Mayıs Erkeği" yaptı. Açılışı ve dans gösterisini, ödül töreni izledi. Törende ödülleri almak üzere kurulan platforma çağrılan öğrencilerin heyecanı ve mutluluğu dikkate değerdi. Okulda gösterilen başarının ileride alınan

görevler için sadece bir başlangıç olduğunu bilen öğrencilere ödülleri "Mayıs Kızı" tarafından sunulmasının ardından, sıra okul orkestrası konserine geldi. ÜAA öğrencilerinin oluşturduğu orkestranın konseri, öğrenciler kadar veliler tarafından da ilgi ve coşkuyla izlendi.

Konser sonrası yapılan geleneksel mezunlar basketbol maçının ardından sıra, heyecanla beklenen konuk sanatçı konserindeydi. DJ eşliğinde müzik yayınıyla renklenen kutlamanın sonunda bu yıl da ünlü bir şarkıcının konseri vardı. May Day'in bu yılki konuğu tanınmış şarkı yazarı ve yorumcu Mustafa Sandal'dı.

Tam bir gençlik festivali

“Mayıs Günü”, okulumuzun Üsküdar’a taşındığı 1921 yılından bu yana kutlanıyor. Öğrenci Birliği’nce organize edilen “Mayıs Günü”nün son yirmi yılda artan etkinlikleriyle daha da zenginleştiğini ve renklendiğini söyleyebiliriz. Ünlü sanatçıların da katılımıyla tam anlamıyla ‘bir gençlik festivaline’ dönüşen “May Day”, önceki yıllarda Bulutsuzluk Özlemi, Teoman, MFÖ, Seferad, Özlem Tekin, Yalın, Mor ve Ötesi, Gripin, Ayhan Sicimoğlu ve Latin All Stars gibi pek çok ünlü ismi ağırladı.

Büyüdüğü için sponsor desteği almaya başlayan bu özel günün bu yılki sponsorları Mengerler, Turkcell, Bridge Restaurant,

Biltur ve Assus oldu. “Mayıs Günü”nün düzenlenmesinde Okul Aile Birliği ve Koruma Derneği’nin de katkıları büyük. Bu iki kuruluş, piyango çekilişi düzenleyerek okul etkinlikleri için kaynak oluşturuyorlar.

Her zamanki gibi “May Day” çok renkli ve eğlenceli geçti. Bahar, adına ve ÜAA’e yakışır şekilde kutlandı.

MAYIS'IN KRAL VE KRALİÇESİ NASIL SEÇİLİYOR?

"Mayıs Kızı" ve "Mayıs Erkeği" seçimleri; okul yönetiminin aranan niteliklere sahip adayların listesini açıklamasının ardından, her sınıfta ayrı ayrı yapılan oylamalarla belirleniyor. Lise 12. sınıflar dışındaki sınıflarından en çok oy alan 2 kız 2 erkek, Lise 12'lerden ise 1 kız 1 erkek "Mayıs Kızı" ve "Mayıs Erkeği" seçiliyorlar. Lise 12. sınıflardan seçilen adaylar ise "Kraliçe" ve "Kral" oluyorlar.

"Mayıs Kızı", Mayıs Erkeği, Kral ve Kraliçe seçilmenin belli ölçütleri var.

Mayıs Erkeği ve "Mayıs Kızı" ile Kral ve Kraliçe seçilecek öğrencilerin

sorumluluk sahibi, dürüst, lider özellikleri taşıyan, arkadaşlarına ve topluma karşı sorumluluklarını yerine getiren kişiler olması isteniyor. O eğitim-öğretim yılında uzaklaştırma, ya da intihal veya kopya suçlarıyla uyarı cezası alanlar, aday olamıyorlar. Adayların birinci dönem karnesinde tüm derslerinde başarılı olmaları gerekiyor. Sınıf tekrarı yapanlar aday olamıyor. Aynı zamanda, o eğitim-öğretim yılı içinde spor faaliyetleri, kulüpler, sosyal kulüpler, öğrenci birliği gibi okul faaliyetlerinde aktif rol alan ve tüm yıl boyunca kulüp listelerinde üyelikleri bulunan öğrenciler arasında yer almaları gerekiyor.

Mayıs Kızı ve Mayıs Erkeği yine heyecanlı bir seçimle belirlendi.

HER BAHAR TAZELENEN GELENEK

Lisemizdeki "Mayıs Günü"nü kutlama geleneği, okulun Üsküdar Kampüsü'ne taşındığı 1921 yılında başlar. O dönemde, mayıs ayının bir cumartesi günü gerçekleştirilen etkinlik 3 saat sürerdi. "Mayıs Kraliçesi" ve maiyetinin katılımıyla jimnastik, halk dansları gösterileri, yarışmalar, basketbol, voleybol ya da badminton maçları düzenlenirdi. Kazananlara da ödülleri "Mayıs Kraliçesi" tarafından verilir. Üsküdar Amerikan Lisesi'ndeki kutlamalar, İstanbul'da düzenlenen tek "Mayıs Günü" etkinliği oluşu nedeniyle başka okullarda öğrenim görmekle olan öğrenciler arasında da büyük ilgi topluyor ve bu ilgi her geçen yıl artıyordu. Cumartesi kalabalığından kurtulmak amacı ile 1947'de cuma gününe alınan etkinlik, o yıl jimnastik takımları yararına düzenlendi. "Mayıs Günü"nün cumaya alınması, okuldan kaçmak isteyenlerin de işine gelmiş olmalı ki, o yıl 1500'den fazla kişinin okul kampüsüne gelişleriyle izdiham yaşandı. Erkek okullarından birinde o gün devamsızlık yapan öğrenci sayısının 100'ü bulması sonucunda konuyu araştıran okul müdürü, Üsküdar Amerikan Kız Lisesi'ndeki "Mayıs Günü"nün o günkü derslerden daha fazla ilgi çektiğini öğrenecekti.

*Üsküdar Amerikan Lisesi'nin Tarihi 1876-1996, Fay Linder s. 78.

BAHARDA ÖRGÜLERİ ÇÖZÜN: KURDELE DANSI

Dansçılar, etrafında halka oluşturdukları bir direğe bağlı renkli kurdeleleri tutarlar. Dans başladığında kurdeleler direğin etrafında örülür durumdur. Dansçılar attıkları adımlarla bu örgüyü çözerler. Dansın 18. yüzyılda, geleneksel İtalyan ya da Fransız "sanatsal dans" formlarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Buradan Londra sahnelerine taşınan dans, geniş izleyici kitleleriyle buluştu ve popüler gösteri repertuvarlarının bir parçası oldu. Londra'nın ardından tüm İngiltere'ye yayılan dans, özellikle geleneksel "Mayıs Günü" kutlamalarının ayrılmaz bir parçası haline geldi.

YAĞMUR PES ETTİRMEDİ, “BAZAAR DAY”DE ATHENA RÜZGÂRI ESTİ...

12 Mayıs Cumartesi günü Özel İzmir Amerikan Koleji Kampüsü'nde gerçekleşen Bazaar Day'de gençler Athena konseri ile coştı.

Athena konseri
Bazaar Day'in en ilgi
çeken etkinliği oldu.

Özel İzmir Amerikan Koleji'nde (ACI) 50 yılı aşan bir gelenek devam etti ve 12 Mayıs Cumartesi günü gençler eğlence dolu bir “Bazaar Day” yaşadı.

Her yıl bir bahar şenliği havasında geçen Bazaar Day'e bu yıl da ilgi büyüktü. “HIPPIE BAZAAR” temasının hakim olduğu Bazaar Day'e katılanlar, gün boyu çeşitli spor ve eğlence etkinliklerinden yararlandılar. Özel İzmir Amerikan Koleji'nin dans grupları, yaptıkları dans gösterileri ile izleyenlerden büyük alkış aldı. Rönesans Ajans işbirliği ile düzenlenen ve Özel İzmir Amerikan Koleji

öğrencilerinden Anita Şavul, Kerem Doğurga, Nazlı Yazaydın, Ceren Yıldırım, Irmak Güzel'in yanı sıra Ece Yöndem ve Balım Öztokçu'dan oluşan toplam yedi İzmirli genç modacının tasarımlarının sergilendiği "Fashion Show"un bir bölümü, yağmura rağmen tamamlandı.

Blake Oditoryum'da devam eden gün "Öyle Bir Geçer Zaman ki" dizisinde Mete karakteri ile tanınan Aras Bulut İynemli'nin konuk konuşmacı olarak katıldığı söyleşi ile devam etti. Gençler, kendileri gibi genç olan sanatçıya dizi ve kendi hayatı ile ilgili merak ettikleri soruları sorma fırsatı yakaladılar.

Bazaar Day, amfinin büyüğü ortamında gerçekleşen Athena konseri ile son buldu. Gençlerin en sevdiği parçaları seslendiren Athena, ikinci kez geldiği Özel İzmir Amerikan Koleji'nde hafızalardan uzun süre silinmeyecek bir konser verdi.

ACI'nın yıllardır devam eden ve öğrencilerin önemli sorumluluklar üstlendiği geleneği Bazaar Day, 2012'de de çok enerjikti.

ACI Öğrenci Birliği'nin, İzmir Amerikan Koleji'nde Yetişenler Derneği'nin katkılarıyla toplum hizmeti projelerine destek vermek amacıyla yönelik olarak düzenlediği bu büyük organizasyona bu sene Okan Üniversitesi, Kafe Pi Group, Ekol KBB, PINAR, VOB, TEZOL, Nescafe, T-box, Tellioglu, YENKUR, Çamkıran Honda, Sofra, Kocaer, Starbucks, Jimmy Key, Folkart, Ekin Ses, Çağdaş Taşımacılık, Adepo, Tiryaki Ailesi, SBA Advertising, AkzoNobel, Ege Palas, JUMP Turizm ve Veysi's gibi şirketlerin yanı sıra birçok mezun ve veli sponsor olarak destek verdi. 💰

İzmirli genç modacıların tasarımlarını sergilediği "Fashion Show" büyük ilgi gördü.

AYŞE APA, ÜAA '79

AMERİKAN KOLEJİ AİLE GELENEĞİ

Ayşe Apa, ailesinin birçok diğer ferdi gibi Amerikan Koleji mezunu, tam olarak söylemek gerekirse Üsküdar Amerikan Lisesi'nden. Lise çağlarında şekillenen meslek yaşamında yalnızca Türkiye'de değil, yurtdışında da başarılarla dolu bir kariyerin ardından, bugün Tarsus Amerikan Koleji'nin mali işler müdürü olarak görev yapıyor. Kendi sözleriyle: "Çok şey borçlu olduğu ailesine geri dönüp, bu kez o aile için" çalışıyor.

Amerikan Koleji sadece bir marka değildir; altyapısı sağlam, ayaklarının üzerinde durabilen, dünyanın neresine giderse gitsin yaşayabilen bireyler yetiştirir benim düşünceme göre. Bir öğrenci bu bilinçle hareket etmeli, bu değerleri almalıdır.

Bir Adanalı olarak Üsküdar Amerikan Lisesi öğrencisi olmanızın öyküsü nasıl gelişti? Bir yandan da, ailenizde ilk Amerikan Kolejli olan siz değilsiniz galiba?

Dört kardeşiz. O zaman ilkokuldan sonra okullar kendi sınavlarını yapıyorlardı. Abim de Tarsus Amerikan Koleji'ndeydi. Annem ve babam da benim bir Amerikan Koleji'nde okumamı uygun görmüşlerdi. Aslında dedem de babamı Antep'ten Saint Joseph'e yollamış. Anımsıyorum; kampüsteki müzik odasında sınava girmiştim. Annemi çağırıp: "ya İzmir ya Üsküdar" demişlerdi. Adana'dan o dönem doğrudan uçuş olduğu için İstanbul'a ulaşmak daha kolaydı. Sonuçta Üsküdar Amerikan Lisesi'ne yazıldım. Ağabeyim TAC '76 mezunu. Ben ÜAA'den 79'da mezun oldum. Erkek kardeşim yine TAC'den 82'de mezun oldu; kız kardeşim ise, ÜAA '87 mezunu. 2009 TAC mezunu bir yeğenim var; erkek kardeşimin kızı. Diğer kızı TAC 9. sınıfta. Ağabeyimin oğlu da Tarsus SEV'de okuyor.

ÜAA'ye ilk gittiğinizde neler hissetmiştiniz?

11 yaşında bir çocuk olarak ürkmüştüm; çünkü tektim ve büyük bir okula gelmiştim. İki Adanalı olarak ÜAA'deydik; ancak daha öncesinden birbirimizi tanıımıyorduk. ÜAA'yi yedinci sırada kazanmıştım; ama ilk yılmda biraz da aile özlemiyle ikinci hazırlığa kalmıştım. Bu çok zoruma gitmişti; herkesin çok zeki başarılı öğrencisi olarak gidip Special C'ye kalmak... Uzunca bir süre evden çıkmak istememiştım; anımsıyorum.

Yatakhane ortamınız nasıldı?

ÜAA'de yatılılık çok keyifliydi. Hakikaten çok keyifli oyunlar, spor malzemeleri alırdık. Benim orta ikinci sınıfa kadar yalnız dışarı çıkma iznim yoktu. Bizi Moda'ya, Bağlarbaşı'na ya da bir sinemaya götürmeleri için hocaların peşine düşerdik. Kampüste yaşayan yabancı hocalarla giderdik çoğunlukla. Okulda çok ciddi spor imkânları vardı. Ben tenis oynamayı ÜAA'de öğrendim. Çok keyifliydi; öğretmenlerimizin evlerine giderdik kimi zaman. Tek televizyon ordası vardı. Devir tabii ki çok başka... Cep telefonlarının ve orta birinci sınıfa dek otomatik aramanın olmadığını, telefon isteklerinizi yazdığınızı düşünün; ama annemle babam sağolsun benim özlemimden dolayı bir iki günlük bir tatilde bile Adana'ya, onların yanına gitmemi sağlıyorlardı.

Ailenizin fertleri arasında başka Amerikan Koleji mezunları var ve farklı dönemlere tanıklık etme şansınız olmuş. Sizce okullarda bunca yılda değişen şeyler neler?

Ben 2003'te burada çalışmaya geldim. Tabii nesil değişmiş, öğretmen farkları var. Bir devir değişimi bu; ama bir takım temel taşlar da yerinde duruyor. Amerikan Kolejli olmanın getirdiği farkı çok çabuk yakalıyorsunuz. Bu gündelik ya da iş yaşamınız için de geçerli. Tatile gitmişim; orada iki beyle tanışmışım ve onların da TAC'li olduğunu bilmeden, yakın bir frekansıyla kolaylıkla yakalamışım. Rehberimiz de kendini tanıtırken "babam TAC'li, annem de Guatamalalı ve ÜAA'de çalıştı," deyince hemen sordum ona "Acaba Ophelia Hanım'ın kızı mısınız?" diye.

*Ayşe Apa, aileden
Amerikan Kolejli.
Ailesinin pek çok
üyesi ÜAA ve TAC
mezunu.*

Evet, O'nun kızı çıktı. Çok enteresan bir 'network'ü olan kurumlar bunlar. İş hayatında da çok yaşadım bu tür karşılaşmaları.

Bir aidiyet duygusu var sanırım...

Hem de çok güçlü olmak üzere var. Ben aslında bu işi bir Amerikan Kolejli, yani ÜAA'li olduğum için kabul ettim. Tabii TAC'de 8 yıl çalıştıktan sonra, "yüzde 50 ÜAA'li, yüzde 50 de TAC'liyim" diyorum.

Nasıl bir hedef belirlediniz burada çalışırken? Hangi konuları öne alıyorsunuz?

8 yıldan bu yana bizlerin zamanındaki farklılıkları, bugüne taşımaya çalışıyoruz. 2003'te biraz hayalkırıklığı yaşadım; bazı öğrencilere kızdığım zaman "Sizden bu ülkede çok var; ama Amerikan Kolejli olacaksınız bu bilinçle hareket edeceksiniz" diyorum. Amerikan Koleji sadece bir marka değildir; altyapısı sağlam, ayaklarının üzerinde durabilen, dünyanın neresine giderse gitsin yaşayabilen bireyler yetiştirir bence. Bir öğrenci bu bilinçle hareket etmeli, bu değerleri almalıdır.

Eğitim sektöründen olmamakla beraber, baktığım zaman, insanın özgüveni yüksek sosyal bir varlık olması gerektiğini görüyorum. Hangi branşı seçerseniz seçin, sosyal olmanız çok önemli. ABD'de 4 yıl çalıştım, 11 Eylül saldırıları gerçekleştiğinde New York'taydım. Çalıştığım ofiste Tek Türk'tüm ve en ufak bir rahatsızlık hissetmeden, hem müslüman hem bir Türk vatandaşı olarak çalışmayı sürdürdüm.

ABD'de nerede çalıştınız?

ABD'ne ilk gittiğimde New York'ta bir lojistik şirketinde şirket müdürü olarak çalıştım. Daha sonra Benmark adlı, Manhattan'ın ikinci

büyük emlak şirketinde, çalıştım ancak 11 Eylül'ün ardından kayınbiraderimin yaşadığı Atlanta'ya taşındım. Orada da bir emlak ve finans şirketinde çalışırken, 2002'nin Aralık ayında şimdi 4. sınıfta olan yeğenimin doğumu ve ailemi görmek için iki haftalığına Türkiye'ye geldim. Tam da o dönemde TAC'de mali işler müdürü aradıklarını öğrendim ve 2003'te bu göreve başladım. Eşim İstanbullu, aileme olan düşkünlüğümü bilir. İşten önce babam gelse de, zamanında aile şirketine çalışmak istememiştim. TAC'deki bu göreve gelişime dönersem, ben orada olmadığım dönem "keşke burada olsa da bu işi o yürütse" denildiğini öğrendim. Ve Amerika'ya uçmadan önce görüştüm. Ben iş hayatımda pazarlama ağırlıklı çalışmıştım; ama okul denince, burada kendimi işletmeciler olarak görüyorum. Zaman zaman vakıftakilerle şakalaşıyoruz; "Sen muhasebecisin" diyorlar. Ben de "Hayır işletmeciyim" diyorum.

Çok da enerjik bir kampüs değil mi?

Hakikaten çok zevkli bir ortam. Onca yıl şirketlerde çalıştıktan sonra, öğrencilerle olmak, çok da keyifli. Boşuna değilmiş; "Öğretmenler hiç yaşlanmıyorlar" diyordum hep kendi kendime... Meğer öğrencilermiş sebebi. Burada bir Amerikan Kolejli olarak nerede bir eksik varsa tamamlamayı hedefliyorum. Çok da keyif alıyorum. Bazen çocuklarla birlikte olmak ve yardımcı olmak adına okul gezileri oluyor, onlara da katılıyorum.

Mezuniyet sonrası da bu aidiyet duygusu devam ediyor...

Öğrenciyken bunu anlamıyor, farkında olmuyorsunuz. Tabii ki öğrenci olduğunuz dönemde "Öf, pöf... Bu öğretmen bizi çok

sıkıyor" dediğimiz oluyordu. Ama sonra hayata atıldığınızda... Esin Hanım müdürümdü. "Bu fanustan çıkınca gerçek hayata karışacaksınız" demişti. Bunu anlamam çok uzun sürmedi.

Size göre Amerikan Kolejli'lerin güçlü bağının en büyük nedeni nedir?

Aidiyet duygumuz var; ama bunun en güçlü nedeni; üniversiteden başlayarak, iş hayatı boyunca ve günlük hayatta da Amerikan Kolejli'lerle karşılaştığınızda gördüğünüz ve emin olduğunuz ortak özellikler: Aynı tepkiler, probleme yaklaşımımızdaki benzerlikler... Bir de yaşamın her döneminde birbirimize destek veriz. Emine Tusavul, Arzu Erdem sınıf arkadaşlarım benim. Arzu, toplantısından vazgeçip bana ameliyat öncesinde gereken kanı vermiştir, bütün Üsküdarlı arkadaşlarımla ameliyata gitmişimdir... Emine de çok özeldir benim için; hâlâ anımsarım, lise sona bir gece toplantısında "sen hayır demeyi öğrenmelisin Ayşe, yoksa hayatta zorluk çekersin" demişti. Unutmuyorum... Sonra, iş hayatında sizden daha genç nesil Amerikan Kolejli'lerle karşılaşıyorsunuz, bu bağlarınızı daha da güçlendiriyor.

Çalışma yaşamınıza mezun olduktan sonra Adana'da başladınız, peki İstanbul'a dönüşünüz nasıl oldu?

Ankara'da Merkez Bankası'nın çok ciddi teklifleri vardı bana; ama ben özel sektörde çalışmak istedim. Üniversite bittikten sonra New York'ta pazarlama üzerine master yapacaktım. Babam "Amerika'ya gidersen hiç gelmezsin" dedi. Bunlara ek olarak hoş bir ayrıntı: Lise son sınıftayken İş Bankası'na başvurmuştum ve mezun olmadığımı söylememiştim. Ön elemeleri geçtim ve komisyona çıktım. Mezun olmadan komisyona kadar geldin mi diyerek şaşırdılar. Ve mezun olmamın ardından iş hayatına Adana'da başladım. Sabancı Xport'da ...Yıl 1983, Türkiye'de ihracatın yeni başladığı senelerdi ve çok hareketli, yoğun. Babamın şirketi vardı; ama babamla çalışmak istemedim; çünkü onun yanında patronun kızı olacaktım, oysa ben terbiye olmak istiyordum. Sabancı Xport'da 3.5 yıl çalıştım. Daha sonra bir anonim şirket devraldım; fakat o işi daha sonra abim ve erkek kardeşim sürdürdü. Ben daha profesyonel bir şirkette çalışarak kariyerimi sürdürmek istedim; ama her çalıştığım yeri de kendi şirketim gibi sahiplendim. O sahiplenme duygumla insanları rahatsız etmiş olabilirim. Fakat inandığım bir

şey varsa o da bir işi her zaman hakkını vererek yapma gerekliliğidir.

Bu inanç ve kararlılığı hemen tüm Amerikan Kolejilerde görüyoruz.

Evet, bir Amerikan Kolejli, her zaman ne yapıyorsa iyi yapmak zorundadır. Hiçbir zaman azla yetinemeyiz.

Üsküdar Amerikanlı hanımların iş hayatındaki başarısı biliniyor zaten...

Gerçekten de öyle bir ekol var. Öyle terbiye gördük ve bu duruşun doğru olduğuna inandık. Bir kural varsa uyulacak, öyle laf olsun diye kural konmaz. "Kaba olmadan sert olabilmeleri" örnek olarak... Çok temel özellikler taşıyor mezunlar, bu da okulun ve ailenin verdiği eğitimle mümkün. En yakın arkadaşlarım hâlâ Üsküdar Amerikanlılar. Aksigorta Pazarlama Müdürü olarak çalıştığım da, neredeyse Türkiye'nin her yerinde bir arkadaşım vardı.

Yatılılığın vermiş olduğu özel bir bağlılık da var ek olarak elbette. Yatılı kalanlar, çevre, kampüs yaşantısı... Eskiden üniversite öncesi son sınıflar, "Practice House"da kalırdı. Burada yemek yaparlar, bir parça başlarının çaresine bakarlardı öğrenciler; tabii bunda amaç lise sonrası yaşama hazırlamaktı öğrencileri. Bu da çok önemli: Bir öğrenci düşünün, üniversiteyi birinci bitirmiş ama yaşamın bir ayrıntısında başarılı olamamış...

İşinize çok bağlısınız, okulda görev almak ise bambaşka bir tecrübe değil mi?

Hoş anılarla dolu, güzel bir kariyerim oldu. Aksigorta'da çalıştığım dönemden bugüne hâlâ patronlarımla diyalogum vardır. Güzel şeylere de imza attık; Kabataş'taki Akbank Binasına taşındığımızda, Emine Kamışlı'yla beraber Türkiye'nin ilk "yangın deprem simulasyon merkezini" kurduk. Ana fikir onundu. Ve İstanbul depreminde çok güzel mektuplar almıştık. Kariyer yaşamı dolu dolu geçince keyif alıyorsunuz. Sigortacılıkta, her sektörü bilmeniz gerekiyor. Hareketli bir alan ve rizikoyu tanımlayabilmeniz için bu şart. Okulda ise işler daha monoton; ama bir o kadar da öğrencilerin getirdiği dinamizmin içindesiniz. Onların yaşamlarına şekil veren bir kurumda çalışmak çok motive edici.

Zaten çalıştığınız zaman nerede olduğunuz çok önemli değil; zamanınızın çoğu işyerinde geçiyordur çünkü. New York ya da Tarsus... Yeter ki keyif aldığınız bir işte çalışın, işte bunun büyük bir servet olduğunu düşünüyorum. Üniversiteden mezun oldum; 1 ay sonra işe başladım. Üç ay dışında bir ara verdiğimi anımsamıyorum. 40 yaş başta çok büyük geliyordu, işi bırakırım diyordum. Ve gerçekten

de belli bir zamanda nokta koymayı bilmek lazım. Şu anda keyif kısmındayım iş yaşamımın. Vakıf da, ben de devam etmek istediğimiz sürece... Sonsuza dek çalışacağım diye bir iddiam yok. Nokta koymayı bilmek, arkadan gelenlere yer açmak ve dinazorlar grubuna girmemek gerek diye düşünüyorum. Umarım bu devre mezunları da okullarını güzel anar. Hoş bir anı yaratabiliyorsak, ne mutlu...

Özel yaşamınıza gelelim. En çok neden keyif alıyorsunuz?

Özel hayatımda olağanüstü başarılı mıyım, bilemiyorum. Çok işkolik olarak başladım hayata; hatta arkadaşlara "benim göbek adım Mehmet" derim. Evlenmeye geç karar verdim, bu en terbiye olmuş halimdir. Çok seviyordum kalabalık aileyi ama bir çocuk bile bulamadım. Eşimle biz 1999 yılında evlendik. Onun ikinci eşiyim, onun iki kızı var. Okula geldiğimde bir arkadaşım: "bak" dedi, "cennete düştün, her yaştan çocuk var". Çocuğum olmadı ama yeğenlerim ve öğrencilerim var. Dünyayı gezmek hoşuma gidiyor, son olarak arkadaşlarımla Vietnam ve Kamboçya'ya gittim. Ruhum hâlâ orada desem yalan olmaz. Uzakdoğu bana çok çekici geliyor; tabiatıyla, insanlarıyla... Seyahat ilk sırada yer alıyor. Deyim yerindeyse "Yatlarla, katlarla" pek bir isim yok. Dünyayı gezeyim, insanları tanıyayım... Bir ülkeye gittiğimde yalnızca turistik yerlerde gezmem, halkın nasıl yaşadığını gözlemlerim. Farklı bir ortama gidiyorsunuz, farklı yaşamlara tanıklık ediyorsunuz ve ben bunu çok dinlendirici buluyorum. 50 yaşına geçen sene Ümit Burnu'nda girdim. Kardeşim bana bir kez bir biblo getirmişti, görünce bana seni anımsattı diyerek; elinde evini taşıyan bir kadın biblosuydu bu. "Ayşe her yere gidip bir ev oluşturabilir" ...

Bir Amerikan Kolejli, her zaman ne yapıyorsa iyi yapmak zorundadır. Hiçbir zaman azla yetinemeyiz. Öyle terbiye gördük ve bu duruşun doğru olduğuna inandık.

Ayşe Apa, Tarsus Amerikan Koleji'ndeki ekibi ile birlikte.

RÖNESANSIN UMUTLU IŞIĞINDAN MODERN GÜNLERİN PARLAK RENKLERİNE

Ustaların izinden gidip, insanın sanat yolculuğundaki 16. yüzyıldan köşebaşı başyapıtları görebilirsiniz. Ya da günümüz dünyasından daha özgür çizgi ve renklerin tanığı olabilirsiniz. Sanatın farklı halleri, farklı çağları artık bir dünya sanat kenti olma yolunda emin adımlarla ilerleyen İstanbul'daydı. Buluşma, biri geçmiş, biri ise hâlâ izlenebilir iki sergiyi araştırdı...

Yazan: Selcen Aksel

Michalangelo ve Raphael, Leonardo da Vinci ile birlikte, yeni teknolojilerin sayesinde dünyanın dört bir yanında...

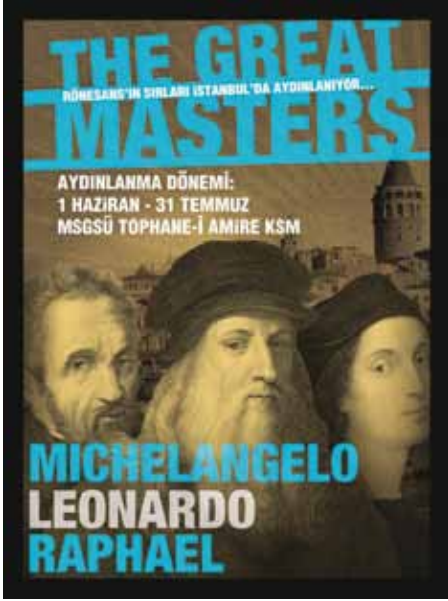
Sergiler, bugün artık sunum biçimleriyle yeni bir boyut kazandı. Herhangi bir başlık altında bilgi ve üç boyutlu gösterim eşliğinde ilgi çekici büyük birer yapımlar haline aldılar. Bu açıdan bakıldığında, İstanbul'da da ağırlıklı olarak özel müzelerde dünya düzeyinde dikkat çeken sergiler açılıyor ve binlerce kişi – kimi zaman başka şehirlerden gelenler de oluyor – bu sergileri ziyaret ediyor. Bugünlerde de İstanbul'da görebileceğiniz, söz ettiğimiz düzeyde önem taşıyan sergiler var.

Bu sergiler arasında ilk sıralarda yer alan “Büyük Ustalar/The Great Masters”, İstanbul'un merkezde yer alan tarihi binalarından birinde 27 Ağustos'a dek açık kaldı. Serginin en önemli özelliği, adına yakışır biçimde 16. yüzyıl İtalyasının üç ustası Michelangelo, Leonardo Da Vinci ve Raphael'in başyapıtlarının, replikalarının –ya da başka bir deyimle röprodüksiyonları – yer almasıydı. Rönesans'ın sanatla başat giden bir

aydınlanma, uyanış olduğunun kanıtı yapıtları, dünyanın birçok yerinde uygulanan bir yöntemle, birebir kopyalarıyla bu sergideydi. Değerleri parayla ölçülemeyecek yapıtları yerinde görme olanağı bulamayabilirsiniz; ama bu olağanüstü ve tarihe iz bırakmanın ötesinde, çığır açmış isim ve yapıtlar üzerine deyim yerindeyse yaşayarak bilgi ve izlenim edinmek bu sergiyle mümkün oldu.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne bağlı bu güzel binadaki serginin küratörleri Francesco Buranelli ve Alessandro Vezzosi. Rönesans'ın üç ustası, günümüz teknolojisinin

sunum olanaklarıyla birlikte karşımıza çıktı. Sıkça kullanılan deyimle interaktif, yani ziyaretçiyle etkileşime geçmek üzere tasarlanmış bir sergiydi bu. Alana girdiğinizde yalnızca sergilenen yapıtlara bakıp çıkmak dışında da seçenekleriniz vardı: Bir yapıtın ayrıntılarına sergi alanında ona eşlik eden elektronik ve audiovisual sunumlarla ulaşılabilirdi. Yapıtlar kendi başına heyecan vericiyken, sunumun günümüz olanaklarıyla birleştirilmesi bu serginin eğitici yanını güçlendirmişti. Vatikan'ın ünlü Sistene Şapeli'ndeki yapıtlar, Leonardo Da Vinci'nin ünlü freskusu “Son Yemek” ve yine dinî temalı olsa da, sanat tarihinde güçlü anlatımıyla önemli yere sahip, insan bedeninin en güzel betimlendiği yapıtlardan Davud Heykeli... Bu sergiden çok ufak birer ayrıntı sadece.

Büyük Ustalar ve KoBrA, biri biten, biri ise hâlâ gezilebilecek iki önemli sergi.

1000 Günlük Sanat Akımı

İstanbul, her gün değişen kocaman bir metropol artık. Güncel sanatın soyut anlatımı, hızlı üretimi ve betimsel ayrıntılarından çok, deyim yerindeyse enerjinin, içsel karmaşanın ve günlük yaşama eleştirinin peşinde koşan dünyaca ünlü sanatçı ve sanatçı toplulukları var. Metropollerin gelişimiyle ortaya çıkması hızlanan bu tür sanat topluluklarından biri de KoBrA. Çoğunlukla klasik dönem ustalarının kapsamlı sergileriyle tanıdığımız Sakıp Sabancı Müzesi, bu kez böyle bir sanatçı topluluğunun toplu sergisine ev sahipliği yapıyor. "Özgün sanat" söylemi ile yola çıkan topluluk, yukarıda sözünü ettiğimiz üç ustanın resimlerinde göreceğiniz akademik kurallardan izler taşımayan dışavurumsal ve sosyal eleştiri içeren işlere imza atıyor. Bir kez resmin bütününe bakalım; sonuçta sanat tarihi her gün yeni bir soluk kazanıyor ve belki de bu yüzden İstanbul'da bu iki farklı sergiyi bir arada görme şansına sahip olmak çok daha güzel. 1000 günlük sanat akımı olarak adlandırılan KoBrA, 20.yüzyılın ikinci yarısında

sanat üretiminde öne çıkan ve tarihe notu düşülen akımlardan. Kısa adını, sanatçıların geldiği Kopenhag, Brüksel ve Amsterdam'ın baş harflerinden alıyor. Bu serginin geniş seçkisinde, 1948 - 1951 yıllarına tarihlenen bu akıma tanıklık edebilir, farklı bir enerjiyi hissedebilirsiniz. Sergideki yapıtlarsa, Kobra Modern Sanat Müzesi ve ABN AMRO Bank'ın özel koleksiyonundan derlenmiş. Bu sergideki yapıtlar, resim sanatının ışık gölge, desen ve kompozisyon kurallarını birebir yansıtmayarak, esinini ilkel sanat biçimleri, Batı ülkelerinden başka yerlerin folklorik unsurları ve Doğu'nun mistisizminden alıyor.

Bu akımın, 2. Dünya Savaşı sonrasında, yeni ve özgür bir sanat oluşturmak için yola çıkan genç avangard/öncü sanatçılarınca oluşturulduğunu belirtmek gerekiyor. İstanbul'un değişen dokusunda, toplumsal bir değişimin ürünü olan bu yapıtları gördükten sonra bir kez daha bakmak ve yeni şeyler keşfetmek, elinizde...

Bu yazı anlamlandıran bir başka sergi de bizden bir ustanın yapıtlarından kapsamlı bir seçkiyi barındırıyor: "Kent Duvarlarının Yarım Yüzyılı: Burhan Doğançay Retrospektifi". Tam da bu bağlamda görülesi sergilerden, yer de İstanbul Modern... Doğançay'ın sanat yolculuğunun 14 ayrı dönemini yansıtarak hatırı sayılır bir kesitle ziyaretçiye sunan sergide, Doğançay'ın dünyanın büyük müzelerinin koleksiyonlarından 120 çalışması yer alıyor. Sergi, 23 Eylül'e dek görülebilir... Ufak bir ipucu verelim ve gerisini sizin yorumunuza bırakalım: Doğançay, kendini bir kent gezgini olarak tanıtıyor ve duvarlarında bir kentin, bir toplumun ve ülkenin geçirdiği değişimin izlerini arıyor... Buluyor ve yeniden yorumluyor.

MİNE AKSOY, ACI '95

DÜNYANIN MÜZİĞİ BİR ACI MEZUNUNUN ELİNDE

Mine Aksoy, Türkiye'nin en büyük edisyon şirketlerinin birinin başında, dinlediğimiz ve sevdiğimiz şarkıların bize ulaşması için çalışıyor. Çocukluğundan beri istediğini alan bir iş kadını ile tesadüflerin rol oynadığı kariyerini ve Türkiye'nin en önemli gelişim alanlarından telif haklarını konuştuk...

En başından başlayalım, İzmir Amerikan Koleji. Nasıl başladınız? Girişiniz nasıl oldu? İzmirli misiniz, yoksa yatılı mı kaldınız?

A slen Ödemişliyim. İzmir’de teyzemle beraber kadım. Ailemin sürekli gidip geliyor olmasına rağmen, 13’ümden itibaren kendime dair bir hayat düzeni kurmayı öğrendim. Çok hırslı ve çalışkan bir tiptim. Annem sadece İzmir Amerikan Kız Koleji’ni istiyordu. ACI ya da hiçbirini. Tek tercihle kolej sınavlarına girdim. Sonuçlar geldi ki ben kazanmamışım. İsmim yok. Tabii kıyamet kopuyor yazlıkta. Ve hayatımda o ilk tecrübemde, bana içimden bir ses diyordu ki sen gireceksin. Anneannem çok şeker, hayat dolu, esprituél bir kadındı. Annem diyor ki, “Bu çocuğa bir gariplikler oluyor, ha bire gireceğim diye dolaşıyor ortalarda”. Anneannem: “Hayır,” diyor, “siz onun bütün duygularını rahat bırakın, o yapacak.” Annem diyor ki: “Doktora mı götürsek acaba?”. Çünkü ben çok eminim, zaten girdim, kayıt yapılacak 2 ay sonra. Annem bayağı endişelenmeye başladı. Babam dedi ki, dokunma kendi dünyasında kalsın. Temmuzda açıklanıyor sonuçlar, ağustos sonu gibi de mektuplar gelir, kazandınız ya da kazanamadınız diye. Zarf babamın bürosuna geliyor ve babam getiriyor. Çimlerde limonluk gibi bir yer vardı, hiç unutmuyorum, oraya o masanın üzerine bırakıyorlar. O kadar kaale almıyorlar ki, o zarf evin içine bile taşınmıyor. Eve gelince zarfı aldım; ama size içimdeki o sezgiyi anlatamam. Açtım, “ACI, 5.yedeksiniz” yazıyor. Çılgılık çılgılığa koşturdum. Yukarı katta yataktan fırladılar. Kazandım, 5. yedekteyim. Uzun etmeyeyim, 6 yedek alındı ve ben 5. olarak başladım. Sonra başarılı bir öğrenciliğim oldu. Öğrenci Birliği’ndeydim. Voleybol takımdaydım, takım kaptanı oldum. Ve çok başarılı bir şekilde, çok da eğlenceli geçti. Çok çalışkan olup da sürekli eve kapanan bir tip değildim. Fazla sosyaldim. Ve mezun oldum. “Ben ODTÜ’yü istiyorum,” dedim. Bizim lisede Boğaziçi, ODTÜ klasiktir biliyorsunuz. Psikoloji okuyacağım. Çok modern bir annem babam vardı. Bizim ailede büyükelçiler ve diplomatlar vardı. O tarafa da bir yakınlık olduğu için, babam ve ailem çok aktif politikanın içindeydi. İki tercih yaptım. ODTÜ Uluslararası İlişkiler ve ODTÜ Psikoloji. ODTÜ Uluslararası İlişkiler’i kazandım. Sonra son sınıfta bir gün başarılı öğrencileri Dışişleri’ne geziye götürdüler. Geziyorum binayı, küçük küçük odalar. Evet, çok başarılı tipler var; ama böyle de bir memuriyet havası var ki... Korkunç bir ast-üst ilişkisi falan. Ben burada yapamam dedim. Yapmam değil, kovulurum büyük ihtimalle.

Ne yaptınız peki?

O yaz, Raks Müzik’in sahipleriyle birlikteydik. Bana PolyGram’le bir şirket evliliği yaptıklarını, istersem gidip nasıl çalıştıklarını görebileceğimi söyledi. Müzik o güne kadar sadece dinlenen bir şey benim için. “Hiç müzik diye bakma, işten bahsediyorum, sonuçta biz buna entertainment business diyoruz, mevcut bir şirket evliliğinin ortasındayız, gel bak bakalım” dedi. Hayatımda ilk defa o gece duydum bu kelimeyi. Bir haftalığına İstanbul’a geldim. O dönemki PolyGram, şimdiki Universal. Hepimiz birer iş kadını diye mezun oluyoruz ya bu okullardan, bütün dünyaları biz yarattık, her şey bizim kontrolümüzde ve hizmetimizde sanki. Bir de her şeyi çok iyi bildiğimi sanıyorum. Bir havalandım artık o İngiliz avukatlarla. Bir de Kadri Ağabey beni nasıl oyalıyor, çok önemli hissediyorum kendimi. Alice Harikalar Diyarında durumu. Sonra beni Londra’ya da götürdüler. Bir anda orada kalmaya karar verdim. Ve babam dedi ki, “Ne istiyorsan onu yap hayatta. Tamamıyla serbestsin, hayat senin hayatın.”

Sizin için önemli bir yol açılmış...

İlk önce müzik şirketlerini tanıdım. Bu iki şirket, şirket evliliği yaptı bu arada. Ben Londra’ya gittim Müzik yayıncılığı dediğimizde, “Ne o, dergi mi basacaksınız?” denen yıllardı o dönem. Bir süre Londra’da kaldım. PolyGram, Universal olmuştu. Staj yapıyordum. Telif haklarından, söz yazarı ve besteci haklarının pazarlanması ve korunması konularını kapsayan bir işi öğreniyordum. Ve gördüm ki, Batı’da yani Kıta Avrupası ve Kuzey Amerika’da, bu yüz yıldır devam eden bir iş kolu. Endüstri tamamen ikiye ayrılmış durumda. Bir plak şirketi (music recording) var, bir de yayın (music publishing) var. Ciddi, endüstrinin ağırlığının yüzde 50’sine sahip bir iş kolu. Türkiye’de bunları bilmiyoruz. Yani bugün John Lennon dediğimizde, Beatles’ın John Lennon’ı ile besteci, söz yazarı olan John Lennon ayrı ayrı tanınıyor. Bizim bu bölgelerde öyle bir farkındalığımız yok. Hele 15 sene önce. Çok net ve sivri bir farkındalık var Batı’da. Ticari anlamda da, gelir döngüsü anlamında da. Sonra ben dedim ki bu departmanları kuralım. Ve bir mücadele başladı. Yabancı büyük şirketler, Türk eser sahiplerini de alacakları alternatif bir birlik kurmak istediler. Bu işin batı modeline uygun olarak Türkiye’de kurumsallaşması lazımdı. Ben de toplantılara gidip gelirken, önce bir ajans kurun dediler. Ve bana “Sen ajansın başına geçer misin?” diye sordular. Sonra, 5 yıl boyunca o ajans için lobi faaliyeti yaptık Ankara’da, birden fazla telif birimi kurulması ile ilgili yasaya paralel, regülasyon çıkması

Ülkemizdeki telif hakları yasası göreceli olarak çok gelişmiş ve kuvvetli bir noktadadır; ama hâlâ çok eksiklerimiz var. Bence organize suçlarla mücadele eder gibi korsanla mücadele edilmesi gerekir.

Mine Aksoy,
Türkiye'de yeni
gelişen telif
hakları ile ilgili
önemli mesafeler
alınmasını
sağlayan
isimlerden biri.

Madalyonun öbür yüzü, hele ki yeni nesil, son derece hızlı tüketim kültürüne sahip olduğu için, her an algıları değişiyor. Dünya toplumu olarak, korkunç bir algı bombardımanı içindeyiz zaten. Bu sefer, "ben niye müziğe para vereceğim ki" algısı başladı gençlikte.

için. Benim için 23-24 yaşında müthiş tecrübelerdi. Telif birimine dönüştürdük burayı. Bugünkü MSG oldu. 5 yıl boyunca bilfiil oranın genel sekreterliğini yaptım. Uluslararası birliklerle karşılıklı telif sözleşmeleri, ilk defa Türkiye'de radyo televizyonla telif anlaşmaları, MESAM'ın içerisinde sanatçıların alınıp bu tarafa geçirilmesiyle ilgilendim. Benim için gerçek bir hayat tecrübesi gibi oldu.

[Ardından kendi şirketiniz...](#)

28 yaşındaydım, o pozisyon da bana yetmemeye başladı. Biraz da tecrübesizliğin verdiği cesaretle, "bir edisyon şirketi kuracağım," dedim. 1968'de Woodstock'ı yapan Micheal Lange, dünyanın en ünlü girişimcilerinden biridir. Micheal o dönem rahmetli Ahmet Ertegun'le beraber Tarkan'ın menajerliğini yapıyordu. Bir dostluğumuz oluşmuştu. O sırada New York'ta yaşıyordu, ve bana, "Sen bir gün bir şey yapmak istersen haberim olsun," demişti. Ben de aradım "Micheal," dedim, "bir edisyon şirketi kuracağım, ama gerçekten Müslüman mahallesinde salyangoz satmaya soyunuyorum."

2002 yılında, Mustafa Oğuz, ben ve Michael şirketi kurduk. Batı modelindeki bir edisyon şirketi gibi Türk eser sahiplerinin haklarını aramaya başladık. O dönemde BMG daha Universal tarafından satın alınmamıştı. BMG'nin başkanı bir gece beni aradı Londra'dan, "BMG'yi temsil etmek ister misin Türkiye'de?" diye sordu. Ve biz daha bebek bir şirketken BMG'yi temsil etmeye başladık. 2005 sonunda şirketin %50'sini satın almayı teklif ettiler. Bir sene pazarlık sürdü. Pazarlıklar

bitti, imza aşamasındayız, Universal BMG'yi satın aldı ve biz bir anda Universal'la karşıyken otomatikman Universal ve BMG katılımını da Türkiye'de temsil eden şirket olduk. 2007 yılından bu yana Universal Company'yi ve Sony'yi de, Türk repertuvarımızla birlikte bu alanda pazarın yüzde 65'ini temsil eden, Türkiye'nin en büyük edisyon şirketiyiz. Reklamda, reklam müziklerinde ciddi bir pazar payı var. Film ve dizilere girdik. Keza dijital dünyada şimdi Universal Plak'la beraber kendi dijital platformlarımızı yaratmaya başladık. Günün sonunda bir entertainment company haline geldik. 15 sene sonra, Kadri Ağabey'in ne dediğini anladım. Kariyerim hakikaten tesadüflerle oluştu.

[Bir müzik edisyonu nedir? Bu işin anlamı nedir? Neler yapıyorsunuz?](#)

Şimdi müzik sektörü dendiğinde ben de dahil hepimizin, anladığımız tek olay, bir şarkı vardır, bir plak şirketi bunu bir albüme koyar. O albüm müzik marketlerde satılır ve sanatçı da konserler verir. Bunu biliriz hepimiz. Fakat baktığınızda o şarkının bir oluşum süreci var. Birileri bir beste yapıyor, birileri o besteye uygun söz yazıyor. O ikisi bir araya geliyor, ortaya bir ürün çıkıyor. Bunu aranje ediyorsunuz ve söylenmeye uygun bir ürün haline getiriyorsunuz. O ve benzeri minik ürünleri biraraya gelerek adına albüm dediğimiz yepyeni bir ürün yaratıyorsunuz. Aslında haklar zincirinde ve hakların ticarete dönüşmesinde farkındaysanız, iki ana farklı faaliyet var. Bir küçük ürün üretiliyor, buna biz söz, beste, eser diyoruz. O eser başkaları tarafından başka bir ticari kulvara konuluyor. Dolayısıyla o eserini

yaratılmasından son noktaya gelişinden ve sadece albüm değil şarkının, eserin pazara konmasından sorumlu ticari faaliyete müzik edisyonu diyoruz.

Korsan CD'ler hakkında ne düşünüyorsunuz? Telif sorunları nereye doğru gidiyor?

CD korsanlığı zaten az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin kapanmaz yarasıdır. Ben şuna benzetiyorum, illegal ekonomilerin beslendiği uyuşturucu ve silah ticareti gibi bir takım çok kuvvetli sistemler olduğu zaman, bunları ancak devlet gücüyle yok edebilirsiniz. Mesela bundan 20 sene önceydi, korsan CD'lerin dünyaya yayılması anlamında Bulgaristan ve Rusya, çok ciddi iki korsan merkeziydi. Bulgaristan'daki korsan, Interpol'ü devreye sokarak yok ettiler. Ülkemizdeki telif hakları yasası göreceli olarak çok gelişmiş ve kuvvetli bir noktadadır; ama hâlâ çok eksiklerimiz var. Bence organize suçlarla mücadele eder gibi korsanla mücadele edilmesi gerekir. Çünkü bugün Nişantaşı'nda tezgâhta gördüğümüz korsan müzik CD ya da film satışlarını polis durduramıyor. Polisi arayıp başvurmak gerekiyor, bilmem ne kağıdı çıkacak savcılıktan! Geçmiş olsun, tezgâhtaki adam gitti ya da tezgâhtaki tüm CD'yi bitirdi. Büyük bir kaçak var: Vergi kaçağı var, istihdam kaçağı var. 1998 senesinde, yasal bandrol sayısı, CD hacmi olarak bu ülkenin pazar payı 48 milyon adet CD idi. Şimdi 2-3 milyon adet CD. Tabii ki son 10 yılda dijital dünya pazarında CD yüzde 40 daraldı. Beri yanda son 10 yılda dijital dünyanın bu kadar ilerlemesi ve ana hedef olan gençliği yakalaması CD korsanını hayatın doğal süreci içinde yok etmeye başladı. Çünkü CD satın alınmıyor artık. Gençlik zaten internet ya da cep telefonu başında. Ve tabii bu dünyaya başka bir tehdit unsuru getirdi, kontrol edemediğiniz bir mecra karşımıza çıktı. Los Angeles'ta Madonna'nın albümü dijital olarak piyasaya verildiğinde Hindistan'daki bir çoban, Çin'in bir dağ köyündeki kız 30 saniyede cep telefonundan indirebiliyor o şarkıyı. Eğer bunun ekonomisini dünya çapında kurabiliyorsam, Madonna'nın şarkısını 4 milyon yerine 25 milyon satabiliyorum demek, ne mutlu bana; fakat madalyonun öbür yüzü, hele ki yeni nesil son derece hızlı tüketim kültürüne sahip olduğu için, her an algıları değişiyor. Dünya toplumu olarak, korkunç bir algı bombardımanı içindeyiz zaten. Bu sefer, "ben niye müziğe para vereceğim ki" algısı başladı gençlikte.

Siz üyelik temelli siteler kurmaya çalışsanız da müşteriye çok ciddi, dramatik şekilde kaybetmeye başlarsınız.

Türkiye'de sektör olarak, meslek birlikleri ve şirketler kendi aramızda kavga etmekten dijitalin daha farkına bile varamadık. Sonra

Telif Birlikleri "kolektif lisanslama" adı altında Turkcell, Vodafone, TTNET ve Avea'yı lisansladı. Orada ciddi sıkıntılar başladı. Bizim daha fazla kontrolümüzde uluslararası bir sistem kurmayı düşünüyoruz. Yani, Batı'da ne oluyorsa onu Türkiye'ye getirmeye çalışıyoruz açıkçası.

Çok çalışıyor musunuz? Haftanızın ne kadarı işle geçiyor?

Bu tempo özel hayatımı biraz belirledi açıkçası. Hiç evlenmedim. Çocuk da yok. Bu meslektan dolayı çok ciddi bir kararımı değiştirmek durumunda kaldım. Çünkü özellikle Türkiye'de bir de muhatap olduğunuz kitle popüler bir kitle olduğu zaman, sanırım özel hayatınızdaki kişinin gerçekten çok geniş vizyonlu ve batılı kafaya sahip olması lazım. Sizin duruşunuz her ne kadar çok net ve düzgün olsa ve öyle bilerseniz de, bu özel hayattan fedakârlık isteyen bir meslek. Geceleriniz, yemekleriniz, sık seyahatlarınız var. Show business enteresan. Aslında içi beni, dışı seni yakar. Dışından parıltısı ve ışıltısı çok fazladır. Tabii o ışıltının aslında ne olduğunu siz bilirsiniz; fakat hayatınızdaki en yakınınız bile, hâlâ onun ışıltısını görmekte ısrar eder, sizinle madalyonun öbür yüzünü yaşasa da. Dolayısıyla çok çalışıyorum ve hayatım buraya endekslenmiş vaziyette artık.

Kendinize vakit ayırdığınızda neler yapıyorsunuz?

Haftanın 4 günü spor yapıyorum. Fakat onda bile eve bir antrenör geliyor, yani bir salona bile gitme vaktim yok. Sabah 6-6.30'da kalkıyor, erken saatlerde spor yapıyorum. Ondan sonra da kendim için hiçbir şey yapmıyorum. Çalışıyorum. Bir de arkadaşlarıma vakit ayırıyorum, o da sınırlı.

"Show business" enteresan. Aslında içi beni, dışı seni yakar. Dışından parıltısı ve ışıltısı çok fazladır. Tabii o ışıltının aslında ne olduğunu siz bilirsiniz; fakat hayatınızdaki en yakınınız bile, hâlâ onun ışıltısını görmekte ısrar eder, sizinle madalyonun öbür yüzünü yaşasa da.

GÜNEŞ GÖZLÜĞÜ AKSESUAR DEĞİL...

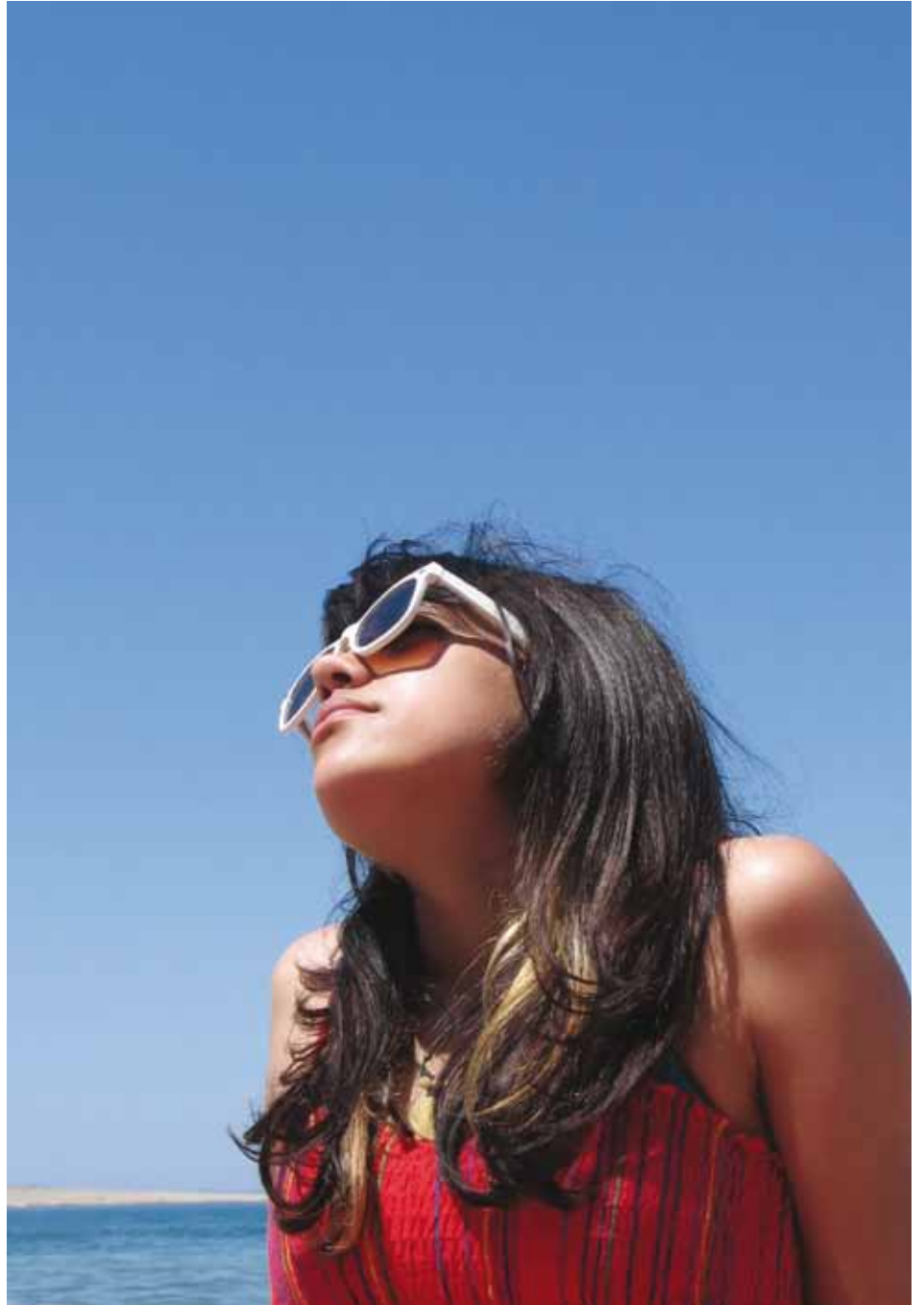
SEV Amerikan Hastanesi uzmanları uyarıyor: Güneş gözlüğü, güneşin gözlerimize verdiği zarardan korunmak için bir gereklilik. Özenle seçilmeli ve sadece bir aksesuar olarak görülmemeli.

Güneş gözümüze nasıl zarar veriyor?

Ultraviyole ışınları, güneş ışınlarının gözle görülmeyen dalga boyunda yer alırlar ve ultraviyole A (UVA), ultraviyole B (UVB) ve ultraviyole C (UVC) olarak 3 gruba ayrılırlar. Ultraviyole C ışınları atmosfer tabakaları tarafından emildiği ve yeryüzüne önemli derecede ulaşamadıkları için göz için herhangi bir problem oluşturmamaktadırlar. Buna karşın ultraviyole A ve özellikle de ultraviyole B ışınları göze verebilecekleri zararlar açısından önemlidir. Özellikle son yıllarda ozon tabakasındaki incelmeye birlikte ultraviyole ışınlarının gözler üzerinde oluşturduğu olumsuz etkiler giderek artmaktadır. Özellikle açık renk gözlüklüler, allerjik konjonktivit, kuru göz, retinitis pigmentosa, albinizm gibi göz hastalıkları olanlar güneş ışınlarından diğer kişilere göre daha fazla etkilenmektedirler.

Güneş ışınları gözlerimizde ne gibi hastalıklara neden olabiliyor?

Güneş ışınlarına uzun süre maruz kalmanın gözdeki kısa vadedeki olumsuz etkileri, korneada kuruluk, kaşıntı, batma, yanma,

ağrı, kanlanma gibi şikâyetlerdir ve birkaç günde ilaç tedavisi ile düzelir. Orta vadede ise, konjonktivada kalınlaşma ve göz eti (pterygium) oluşmasına neden olabilir. Ayrıca gözleri devamlı kısarak bakmak göz çevresinde kırışıkların artmasına ve buradaki cildin erken yaşlanmasına neden olacaktır. Asıl ciddi olumsuz etkiler ise, uzun dönemde sürekli UV ışınına maruz kalmakla ortaya çıkan makula (sarı nokta) dejenerasyonu, katarakt ve göz kapaklarındaki cilt kanserleridir. UV ışınları, göz merceğinin içindeki proteinlerde bozulma yaparak daha erken yaşta katarakt gelişmesine neden olabilir. Aynı şekilde keskin görmeyi sağlayan makuladaki görme hücrelerinde hasara yol açarak makula dejenerasyonuna ve kalıcı görme azalmasına neden olur.

renginin ve koyuluğunun ultraviyole blokaj derecesi ile herhangi bir ilişkisi olmamasına rağmen her cam renginin farklı özellikleri vardır. Kahverengi cam kontrastı ve derinlik hissini artırdığı, yeşil ve gri renkli camlar da renk bozulmasına neden olmadığı için tercih edilmelidirler. Yukarıdan aşağıya rengi açılan camlar özellikle otomobil kullanırken rahatsız edici yansımaları engellemeleri nedeniyle önerilebilir. Işık miktarına göre rengi açılıp koyulaşabilen fotokromik ya da kolormatik camlar iç ve dış ortamlarda kullanılabilmeleri

nedeniyle avantajlıdır. Amber ve turuncu renk gözlük camları, trafik ışıklarının renklerini algılamakta zorluğa neden olduğu için tercih edilmemelidir.

Kalitesiz gözlük kullanmamaya özen gösteriniz

Sağlık Bakanlığı, ithal güneş gözlükleri için sertifika mecburiyeti getirmiştir. Sahte olmayan güneş gözlüklerinin UV ışınlarını süzdüğüne dair bir sertifikası vardır. Kalitesiz gözlükler, güneşten gelen zararlı ışınlar karşısında gözü korumadığı gibi, aksine gözbebeğini genişleterek göze gelen zararlı ışınların miktarını artırıp göz sağlığını daha da bozmaktadır. Bu nedenle, güneş gözlüğü alırken ve seçerken çok dikkatli olunması gerekir.

Güneş gözlüğü seçerken nelere dikkat etmeli?

İyi bir koruma sağlayabilmesi için güneş gözlüğünün çerçevesi kişinin yüz yapısına uygun olmalı ve göz çevresini kapatarak, gözlere yakın durmalıdır. Gözü üstten ve yandan gelen ışınlar karşısında koruması gerekir.

Güneş gözlüğü alınırken dikkat edilmesi gereken en önemli özellik camların ultraviyole ışınlarını blokaj derecesidir. Güneş gözlüğünün UVA ve UVB blokaj derecelerine bakılmalı, % 99'un üzerinde UV blokajı yapabilen camlar seçilmeli, hatta % 100 blokaj oranı tercih edilmelidir.

Güneş gözlüğü seçiminde bir diğer önemli faktör cam rengi ve koyuluğudur. Camın

EFE ÇAKAREL ACI '94

177 ÜLKEDE 5 MİLYON ÜYE: EFE ÇAKAREL MUBI'Yİ ANLATTI

ACI '94 mezunu Efe Çakarel, MIT'den Avrupa Parlamentosu'na oradan da 177 ülkede 5 milyonun üzerinde üyesi olan bir "film ve internet mucizesi" MUBI'ye. Çakarel'le yaratıcı enerjisini, okulunu ve hayatı konuştuk.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Ben Efe Çakarel. İzmir’de doğup, dünyalı olan, İzmir Amerikan Koleji ve MIT Bilgisayar Mühendisliği eğitiminden sonra Goldman Sachs’ta Londra ve New York’ta Teknoloji Grubu’nda Yatırım Bankacılığı yapan, sonra Stanford’da MBA okuyan, 5 yıl önce bir heyecanla MUBI’yi kuran, bugün dünya çapında trend olan bir şirketi çekip çeviren, büyüten girişimciyim. Aklımda ne varsa dünyaya izletir, gösterir, okuturum. Nasıl? Kahve almaya kaykayla giderek, bin şeyi aynı anda düşünürken susarak, yerinde duramayarak, ikna etmede sınır tanımayarak, çok inanarak ve çok inandırarak.

Nasıl bir ailede büyüdünüz?

Hareketli. Sıcak. Sevgi dolu. Açık ve net. Herkesin fikrini açık açık konuştuğu bir ailede büyüdüm. İlgi ve takdirlerini cömertçe sunan bir aileydi bizimki. Fikirlerin önü açıktı.

Annem, peynirin en iyisini almak için şehrin öbür ucuna 45 dakika yol gider. Babam, salona bir kilim seçmeden önce Türkiye’nin en iyi halıcılarından 1000 tane kilim görür. Böyle bir ailede büyüdüm ve bunun bana yansımaları, yaptığım her işi inanılmaz bir özenle yapmama neden oldu.

Teknolojiye olan tutkunuz hep var mıydı?

Aslında şu anda uğraştığım konuların direkt teknolojiye olan tutkuyla alakası olduğunu söylemek zor. Teknoloji hep hayatımın içindeydi; fakat asıl tutkum insanın kendisiyle birlikte alışkanlıklarının da değişiminde bir rol oynamak, yepyeni bir hayat tarzı sunabilmektir.

Peki MIT bilgisayar mühendisliğini ve aslında eğitim maceranızı anlatır mısınız?

Sene 1994. Cenevre’de Avrupa Matematik Şampiyonası’nda İzmir Amerikan Koleji’ni temsil ediyorum. Orada takım olarak Avrupa 3.’sü olduktan sonra full bursla MIT’de buldum kendimi. MIT’de o ilk senem, Netscape’in, yani ilk browser’in ortaya çıktığı, yavaş yavaş herkesin “internet” diye bir olayı tanımaya başladığı sene. Ve bu enerjinin en yoğun şekilde hissedildiği yer, MIT Bilgisayar Mühendisliği Fakültesi. Bilgisayar ve internet ile olan macera öyle başladı ve MIT ve sonrasında da tüm hızıyla devam etti.

Sonrasında hayat nasıl esti ve sizi nerelere sürükledi?

MIT’den sonra hayatta ne yaparsam yapayım (şirket yöneticisi, sahibi, yatırımcı, vb.) bünyesinde bulunduğum şirketin

önemli finansal kararlar (halka arz, şirket alımı, satımı, sermaye artırımını, vb.) alacağını hissederek, bu konuda en iyi tecrübe edinebileceğim yere gitmeye karar verdim: Goldman Sachs. 4 sene boyunca Londra ve New York’ta Goldman Sachs ile çalıştım. Arkasından Stanford’da İşletme master’ı (MBA) yaptım.

Bir dönem Avrupa Parlamentosu’nda çalıştınız. Orada göreviniz neydi? O yıllara ait aklınıza gelen bir anı var mı?

Stanford’da okuduğum iki senenin arasındaki 2004 yazı, Türkiye’nin Avrupa Birliği ile müzakerelerinin başlamasına Parlamento’da oy verileceği yazdı. Konuya olan yakın ilgimden dolayı Avrupa Parlamentosu Başkan Yardımcısı Alejo Vidal Quadras’ın danışmanı olarak o yazı Parlamento’da geçirdim. Hatırladığım bir anım: Bir akşam Alejo’ya politikaya atılmak istediğimi söyledim. Kendisi beni durdurdu. Politikayı kariyer hedefi olarak belirlemememi, önce iş hayatında kendimi geliştirip başarıya ulaşmam gerektiğini ve bundan 15-20 sene sonra politikaya atılarak tüm bilgi, birikim ve tecrübelerimi o aşamada ülkeme katmamın daha faydalı olacağını anlattı. Ve bir bakıma hayatımın yönünü çizdi. Alejo ile o akşam yemek yemeseydik, belki bugün MUBI olmayacaktı.

MUBI’ye gelelim... MUBI’yi kurma fikri nasıl ortaya çıktı?

MUBI benim daha önce yaptığım her şeyin birikip ve birleşip bir top olup ayağıma geldiği oluşum. Stanford’da okurken bulunduğum ortam, Silikon Vadisi, zamanlamanız doğruysa, parlak fikirlerin hayata geçirilebildiği benzersiz enerjisi olan bir yer. Google, Ebay, YouTube, ve Facebook’un başlangıç noktası. Bu enerji beni tetikledi. Aldığım eğitime hem ters köşe hem değil denilebilecek bir fikrin peşindeydim.

Bir gün Tokyo’da bir kafede oturuyorum, “In The Mood For Love” adında sevdiğim bir filmi bilgisayarımdan seyretmek istedim. Ve 2007 yılında, koskoca Japonya’da, dünyanın en büyük üçüncü film pazarında, internet üzerinden film seyredebileceğim bir servis yoktu. 60 milyar dolarlık home entertainment pazarının DVD ve kablo/uydudan gelecek 10 sene içerisinde internete kayacağını hissettim ve o kafede iş planımı yazmaya başladım. Bir ay içerisinde Palo Alto’da MUBI’yi kurdum. MUBI’yi kurduğum zaman bugünün en parlak değeri olarak “içerik” bu kadar fark

‘Sevilen’, kendi enerjisiyle büyüyen bir yapı yaratmalıydık. Çok inandığım bir yoldu bu. Dünyaca iyi bilinen ve herkesin öyle kolay kolay ulaşamadığı filmler olacaktı MUBI’de. Art house sinema, film dünyası, nerd olması beklenen bir MIT mezunu için tanıdık kavramlar değildi. Ama ben kombinasyon insanıyım. Fikir öyle netti ki, çok ciddi bir boşluğu dolduracaktı. Bu amaçla yola çıktık ve MUBI kurulmuş oldu...

*Efe Çakarel
tutku ile işi bir
araya getirmiş ve
tutkuyla yaptığı
bir işte çalışıyor.*

edilmemişti. Ne sunduğumuzun önemli olduğundan ve insanların içeriğimizle etkileşime geçmeleri gerektiğinden çok emindik. Buradan hareketle “sevilen”, kendi enerjisiyle büyüyen bir yapı yaratmalıydık. Çok inandığım bir yoldu bu. Dünyaca iyi bilinen ve herkesin öyle kolay kolay ulaşamadığı filmler olacaktı MUBI’de. Art house sinema, film dünyası, nerd olması beklenen bir MIT mezunu için tanıdık kavramlar değildi. Ama ben kombinasyon insanıyım. Fikir öyle netti ki, çok ciddi bir boşluğu dolduracaktı. Bu amaçla yola çıktık ve MUBI kurulmuş oldu...

Peki çok izlenen eğlence amaçlı filmleri de görebilecek miyiz? Cevabınız hayırsa neden?

Kesinlikle hayır. Çünkü bizim amacımız üyelerimize sadece vakit geçirmek için seyredecekleri filmler sunmak değil. MUBI dünyanın dört bir yanından seçtiği filmlerle sizleri sinemayla farklı bir paylaşıma davet ediyor. 2046 ile yalnızlığın farklı bir yüzünü keşfederken, Midnight in Paris’te ile özlem duyduğunuz naifliğe, Paris’in karanlık sokaklarında rastlayabilirsiniz. MUBI seçtiği filmler ile sizlere farklı hayatlara dokunma, farklı bakış açılarıyla karşılaşma olanağını armağan ediyor; eksik parçalarınızı bulabildiğiniz büyümlü bir atmosfer yaratıyor.

Peki filmler nasıl seçiliyor? Kimler karar veriyor?

Filmlerimiz MUBI Türkiye Direktörümüzün yönlendirmeleri ile New York, Paris ve Londra ofislerimizin katkıları doğrultusunda, çok titiz bir çalışma sonucu seçiliyor.

Kişisel beğenilerimizi arka planda bırakarak, MUBI dünyasını tamamlayacak, MUBI’nin yaratılışında da yatan o duyguyu verecek filmleri seçmek temel amacımız. Bu bağlamda film listelerini hazırlayarak ve sonrasında ekipçe bu listeleri daraltarak ilerliyoruz. Zorlu; ancak çok eğlenceli bir süreç.

Beğendiğiniz filmlerin sitede yer alması için nasıl bağlantı kuruluyor ve nasıl bir çalışma süreci işliyor?

Bu konu filme göre değişkenlik gösteriyor. Çünkü bazı filmlerin Türkiye hakları alınmamış olabiliyor, o zaman onlara yurt dışındaki ağıımızdan hızlıca ulaşabiliyoruz. Türkiye’de hakları başka distribütör firma tarafından alınmışsa o firmalar ile ortak bir çalışma yürütüyoruz.

En önemlisi, yayınladığımız tüm filmlerin yaratıcı yasal haklarını ve tüm diğer haklarını inceleyerek telif haklarını ödüyor ve sonrasında filmleri MUBI Türkiye’de paylaşıyoruz. Bu konuyu çok önemsiyoruz; çünkü geçtiğimiz senelerde birçok sanatçı gibi sinema sanatıyla uğraşan yaratıcı

insanlar da ciddi yaralar aldı. MUBI olarak özellikle bu konunun öneminin altını sürekli çizerek, ciddi yatırımlar yapmaya devam ediyoruz.

Site için kaç kişilik bir ekip çalışıyor?

Türkiye’de çok ciddi bir ekip oluşturduk ve çalışmalarımız devam ediyor. Türkiye direktörümüz ile birlikte editörlerimiz, sosyal medya ekibi, üyelerimize destek ekibi ve Londra ofisimizden bize destek veren ekiple birlikte Türkiye’de sayısı 35 kişinin üzerinde olan bir ekip sürekli çalışıyor. Ekip olarak farklı bir ruh ve enerjimiz olduğu kesin. Herkesin kendini MUBI’nin bir parçası olarak hissettiği bir ekip yaratmayı başardığımız için mutluyum.

Dünyada hangi ülkelerde site kullanılıyor ve kaç üyesi var?

Dünyada 177 ülkede aktif bir şekilde varız. Üye sayımız 5,000,000’un üzerinde. Ayda 300,000’e yakın film seyretiliyor.

SONY PlayStation ve SONY Bravia ile yaptığınız işbirliğinden bahsedebilir misiniz?

SONY ile bir senenin üzerinde süren müzakereler neticesinde MUBI’yi PlayStation platformu için geliştirmek ve PlayStation 3 üzerinden filmlerimizi dağıtmak üzere bir ortaklık anlaşması imzaladık. SONY ile ortak milyonlarca dolar yatırım yaparak geliştirdiğimiz ürünü Ekim

2010'da ilk aşamada, 18 ülkede (İngiltere, Fransa, Almanya, İspanya, İtalya, İsveç, Norveç, Danimarka, Finlandiya, Hollanda, Belçika, Avusturya, İsviçre, Portekiz, Lüksemburg, Avustralya ve Yeni Zelanda), 7 farklı dilde piyasaya sürdük. SONY Bravia ile de geçen aylarda yaptığımız anlaşma çerçevesinde 2012 sene sonu itibariyle 58 ülkede (Türkiye dahil) her satılan SONY Bravia televizyonun içerisinde MUBI servisi yer alacak. Televizyonunuzu internete bağlayıp istediğiniz filmi seyredebileceksiniz. PlayStation ve Bravia'dan sonra bir sonraki hedef platform iPad. Beni en çok iPad için geliştirmekte olduğumuz uygulama heyecanlandırıyor. "Tablet" herkesin tahmin ettiğinden de daha büyük bir olay bizim kanaatimizce.

Martin Scorsese'nin Cannes'da peşinizden koştuğu doğru mu?

Aslında bizim yaptığımız iş içerik olarak, tam da o günlerde, Scorsese ve diğer yönetmenlerin birlikte kurdukları World Cinema Foundation'ın ihtiyaçlarıyla örtüşüyordu. Öyle kesiştik demek daha doğru olur...

Peki Scorsese ile tanışıklığınızı ve hangi konularda çalışmalar yaptığınızı anlatır mısınız?

Scorsese ile Cannes Film Festivali'nde, 2009 yılında biraraya geldik. Fatih Akın'ın da içinde olduğu World Cinema Foundation'ı henüz kurmuşlardı. Bu kuruluşun amacı dünyada iz bırakan eski filmlerin izlenebilmesi için onları renöve etmek ve sinema seyircilerine yeniden kazandırmaktı. Biz de World Cinema Foundation'ın online ortağı olduk ve filmlerin izlenebileceği bir sistem kurduk. Bu süreçte yaşadığımız deneyimler tarifsiz. Bu arada Martin Scorsese de bir MUBI hayranı ve üyesi oldu tabii...

Türkiye'de yeni hizmete başladınız. Neden kendi ülkeniz için bu kadar süre beklediniz?

Doğru zamanı bekledim. Çünkü MUBI yalnızca film izletmek ve üye sayısını artırmak için kurulmuş bir web sitesi değil; özel bir evren yaratmak ve verdiği servisle üyelerine kendilerini bu evrenin bir parçası hissettirmek için var ve tüm adımlarını bu duyguyu koruyarak atmayı şiar edindi.

Bu özel servisi sağlayabilmek için gerekli altyapı kısa süre öncesine kadar hazır değildi. Doğru zaman geldiğinde eyleme geçtik ve MUBI Türkiye'nin açılış partisinin gerçekleştiği Sirkeci Tren Garı'na MUBI'yi karşılamaya gelen davetlilerin yüzlerine yansıyan o benzersiz enerji, doğru zamanı yakaladığımızı bana bir kez daha gösterdi.

MUBI sadece film izlenen bir site mi? Başka işlevleri de var mı?

Kesinlikle değil. MUBI'nin tamamen sosyal bir dünya üzerine kurulu. Bizim istediğimiz, siz eğer Woody Allen'ın bir filmini beğeniyorsanız, sizinle aynı fikirde olan tanımadığınız kişilerle de tanışabilmeniz; çünkü sinema anlık ve pasif bir olay değil, bir yaşam kültürü. Sevdiğimiz filmlerle kendimizi ifade edebiliriz. Bir gün favori filmimizi paylaştığımız kişi, ertesi gün kız/erkek arkadaşımız olabilir. Bazen aynı filmde aynı duyguları hissetmekle başlar her şey... MUBI'de söz konusu olan içerik de aslında tamamen bu durum. Uzun günün sonunda evinizde televizyonunuzdan MUBI'ye bağlanarak günün filmi ile bambaşka bir ruh haline doğru yolculuğa çıkabilirsiniz.

Diğer bir önemli konu da, MUBI'nin sosyal medyadaki aktif paylaşımları sayesinde ilk görüşte fark edemediğiniz detayları, size hitap eden filmleri, gözünüzden kaçmış yönetmenleri keşfedebilirsiniz. Kısacası MUBI, etkileşimli ve üyelerin paylaşımlarıyla büyüyen, sinema özelinde kocaman bir evren.

Peki Türk filmleri de var mı? Onlar hangileri?

Birçok Türk filmi ve yönetmeni MUBI'de bulunuyor. Özellikle Türk sinemasının MUBI'de fazlasıyla yer alması için kişisel olarak girişimlerde bulunuyorum. Bazı yönetmenleri paylaşmak gerekirse; Nuri Bilge Ceylan, Reha Erdem, Kutluğ Ataman, Yeşim Ustaoğlu, Metin Erksan, Fatih Akın...

Dünyada sizinle aynı görevi gören başka siteler var mı? Sizce sizi bu kadar parlatan ne oldu?

Dünyada birebir bizimle aynı işi yapan site aslında yok; çünkü MUBI sadece filmlerin izlendiği bir site değil. Aynı zamanda sosyal bir platform. Sinefillerin kaynak olarak kullandıkları, inanılmaz film bilgisinin ve yorumunun olduğu bir ortam. Üstelik filmlerin içerik ve yapısal ayrışması da MUBI'yi farklı kılıyor. Bu anlamda benzeri sularda gezindiği düşünülen sitelerden apayrı bir noktada. Tam da bu fark yüzünden daha çok dikkat çekti. İçerik kalitesinden hiç ödün vermemiş olmak MUBI'yi bu noktaya getirdi. Bir de ilk günden bu yana nasıl bir marka olmak istediğimizi, kendimizi nasıl konumlamamız gerektiğini de biliyorduk. Hepsinin payı var parlıyor olmakta...

Sinema anlık ve pasif bir olay değil, bir yaşam kültürü. Sevdiğimiz filmlerle kendimizi ifade edebiliriz. Bir gün favori filmimizi paylaştığımız kişi, ertesi gün kız/erkek arkadaşımız olabilir. Bazen aynı filmde aynı duyguları hissetmekle başlar her şey...

MUBI

ÜAA İÇİN GÜZEL BİR KAMPÜS

ÜAA Kampüsü öğrencilerinin renkli dokunuşlarıyla değişiyor. Öğrenciler, yenilikçi projeleriyle yaşama bakışlarını yansıtarak okullarında iz bırakıyor. ÜAA öğrencileri Rana Irmak ve Mercan Denizci, kampüsü güzelleştirme çalışmalarını Buluşma için yazdılar.

Haftanın beş günü bu kampüse gidip geliyoruz. Koşturmacamız içinde kimse içinde bulunduğumuz alanın güzelliğinin ve tarihi dokusunun farkına varamıyor. Bizim bu projedeki asıl amacımız, minik eklemeler ve rötuşlarla okulun tarihini ve güzelliğini ortaya çıkarmaktı. Bunun temelindeyse insanların bakış açılarını değiştirmek ve perspektiflerini genişletmek vardı. Bir insan her gün adım attığı yollara, girdiği binalara kayıtsız kalır; ama bunun tam tersini, her güne yeni meraklı adımlarla başlanmasını istedik. Sadece bakmayı değil, görmeyi öğrenmek; sadece eleştiriyi değil, yaratmayı öğrenmek; sadece düşünmeyi değil, bunları gerçeğe dönüştürmeyi öğrenmek...

İnsanların hayatına ilham verici dokunuşlar sunacağına inandığımız bu proje, okulumuzun bizi yetiştirdiği üzere güçlü, iş birlikçi ve katılımcı bireyler haline gelmemizi sağladı.

Projemize geçen sene sonunda yaz tatiline girmeden hemen önce başladık. Nurhan Hocamızla beraber okulu köşe bucak gezip boş alanların fotoğrafını çektik. Daha sonra da bu fotoğrafları Sanat Kulübündeki diğer arkadaşlarımızın da fikirler üretmesi için ÜAA Art Facebook grubumuza yükledik. Önümüzde projelerin netleşeceği uzun bir yaz vardı. Yaz boyunca gezilen sanat sitelerinden toplanan fikirler, yavaş yavaş birikmeye başladı. Biriktikçe büyüdü, 10 alt projeli kocaman bir proje haline geldi. Bu projelerimizden 6 tanesini bu sene hayata geçirdik. Diğerlerine de seneye devam edilecek.

İlk projemiz Okul Genel Müdürümüz Mr. Trujillo'nun fikriyle hayat buldu. Bir "ÜAL Mezunu Nasıl Olmalıdır" başlığı altındaki okul hedeflerimizin hiçbir öğrenci tarafından okunmadığının farkına varan Genel Müdürümüz, bunları öğrencilere okutmak için bir yol bulmamızı istedi. Biz de, yine onun önerisiyle bulduğumuz, Wordle programını kullanarak her bina için ayrı renk tonlarında ve her binaya bir madde gelecek şekilde kelime bulutları oluşturduk. Bunlar plexi cam üzerine yapılacağı için daha dayanıklı oldu ve duvar boyası yenileme durumlarında zarar görmedi. Emir Konak'a "Dünya Vatandaşı", Lise Lounge'a "Eleştirel ve Analitik Düşünen Bireyler", Bowker-Barton arasına "İş birlikçi ve Katılımcı", Morgan'a "Etkili İletişimci", Martin'e ise "Sağlıklı Bireyler" maddelerini uyguladık.

İkinci projemiz ise, işlevselliği açısından çok önemliydi: Yönlendirme. Bu yönlendirme projesi çerçevesinde, okulun bir haritasını çıkardık ve her binaya farklı renkler verdik. Haritayı, okulun klasik havasına uyması için, klasik demir işçiliği olan ayaklı bir çerçeveye

ÜAA kampüsü,
öğrencilerinin
dokunuşlarıyla
renkleniyor.

koyduk. Bu haritaları okulun servis girişine, güvenlik girişine ve alt bahçeye yerleştirdik. Yaptığımız haritaya ek olarak bina bazında ve kat bazında haritalar çıkardık. Bunları her binanın girişine yerleştirmeyi planladık. Bu kat planları plexi üzerine sticker şeklinde olacağı için sınıf ve departmanlar değişse de rahatlıkla yenilenebilecek nitelikte olacaktır.

Üçüncü ve en çok keyif aldığımız projelerden biri ise Eski & Yeni Fotoğraflar projesi oldu. Eski okul fotoğrafları arşivi bir hazine gibiydi adeta! Bunların hepsini değerlendirmek istemiş olmamıza rağmen, her binaya bir temel poster yapmak istediğimiz için, her binayı temsil eden en güzel fotoğrafları seçtik. Aynı açıdan binanın bugünkü durumunun fotoğrafını çektik. Bunları photoshop'ta birleştirdik ve yanına anlamlı birer söz ekleyerek panolar yaptık. Bu panoların karşı duvarında ise aynı sözün İngilizcesini yazdık. Bu proje okulumuzun tarihi yapısını da içine alan eski-yeni, geçmiş-i bugüne taşıma temasını içeriyor. Bunun yanı sıra, seneler geçse de eskimeyen sözleri İngilizce ve Türkçe kullanarak okulumuzun çift dilli yapısını da yansıtmış olduk.

En son uyguladığımız üç projemiz arkadaşlarımızın da katkılarıyla gerçekleş ve yaparken hepimizin çok eğlendiği boyama projeleriydi. Bunlardan ilki “Little Men” adını verdiğimiz projemizde her binanın merdivenlerine öğrenciler gibi koşuşturan, küçük figürler yapmaktı. Her bina için ayrı bir tema seçtik: Bowker’a sanat, Barton’a spor, Morgan’a eğlence, Martin’e aile. Siluetlerini bilgisayarda oluşturduğumuz minik adamların stickerlarını çıkarttık ve akrilik ile boyamalarını yaptık. SEV İlköğretim Okulu’nun kampüsten taşınması üzerine yeni açılan Emir Konak Binası’nı, öğrencilerin ısınmasını sağlamak için renklendirmek istedik. Bu amaçla Emir Konak’ın en alt katında bulunan bilgisayar katına giden yoldaki merdiven altına renkli bir ağaç grafiği yerleştirdik. En son ve en yeni boyama projemiz ise okulumuzun bahçesindeki yeni ahşap masaların renklendirilmesi oldu. Bu projeyi ilk olarak her bir 12. sınıf projesi olarak

düşünmüştük. Her dönem, okuldan ayrılmadan önce bir masayı istediği gibi renklendirecekti, Daha sonra, bu şekilde olursa bütün bahçenin masalarla kaplanacağını fark edip, bu projeyi sadece sanat kulübüyle ve isteyen gönüllü arkadaşların katılımıyla gerçekleştirmeye karar verdik.

En yakın zamanda gerçekleşecek projelerimiz ise, okulumuzun bahçesine yapacağımız iki tane modern sanat enstalasyonu. Bunları sene bitmeden gerçekleştireceğiz; ama önümüzdeki sene de devam edecek daha birçok işimiz var.

Seneye Gerçekleştirmeyi Planladıklarımız

İdari binamız Huntington, okulun servis girişi ve oditoryum için çeşitli projelerimiz var. Bunların yanı sıra boyama projelerimiz de devam edecek. Fen kulübüyle beraber gerçekleştireceğimiz interaktif güneş saati gibi projelerimiz de var. Bu projelerin tamamlanma sürecine okuldaki bütün arkadaşlarımızın katılımını bekliyoruz. Bunun gibi işlerin sadece okulu güzelleştirmekle kalmayıp, beraber yapıldığında alt ve üst dönemleri kaynaştırdığına ve okul ruhunun artırılmasına katkıda bulunduğuna inanıyoruz.

Kampüsü güzelleştirme projesine başladığımızdan bu yana uygulayamadığımız ya da değiştirmek zorunda kaldığımız projelerimiz de oldu; fakat bunlar bizi üzmedi; çünkü biz bu proje ile yaratmayı öğrendik. Yaratmanın yanında, zaman planlaması yapmayı, iş bölümü oluşturmayı, yönetmeyi, insanları yönlendirmeyi ve organize etmeyi; okul yönetiminin nasıl işlediğini, bir projenin nasıl sunulduğunu ve insanlarla nasıl etkili iletişim kurulduğunu öğrenme fırsatı bulduk. Okulda yürüdükçe karşılaştığımız eserlerimizi baktıkça “Bunu biz yaptık. Bu, bizim eserimiz” demenin verdiği keyif ve mutluluk ise her şeye bedel. Bu zevki bize tattıran öğretmenlerimizle teşekkür ediyoruz, bizi hayata hazırladınız ve hediyelerin en güzelini verdiniz: Bize yaratmayı öğrettiniz.

İnsanların hayatına
ilham verici
dokunuşlar yapacağına
inandığımız bu proje,
okulumuzun bizi
yetiştirdiği üzere
güçlü, iş birlikçi ve
katılımcı bireyler
haline gelmemizi
sağladı.

MELTEM KORA, ÜAA '87

HER BİREY KENDİ ÖYKÜSÜNÜ KEŞFETMELİ

Meltem Kora, ÜAA '87 mezunu bir çocuk psikiyatrisi uzmanı. Kendi çocukluğundan, anılarından söz ederek yola çıktık, oradan bugünün çocuklarının sorunlarından, ÜAA'deki yıllarına ve Türkiye'deki eğitim sistemine kadar birçok konuya uzandık. Kora, insanın ve tabii ki çocukların büyük bir baskı altında olduğu bugünün dünyasında yine de mutlu olunabileceğini söylüyor. Kora'ya göre, çocuklar ve aileler, daha iyiye dönüşüm için her engeli aşabilir.

Üsküdar Amerikan Lisesi'ne girdiğiniz dönemden başlayalım. Nasıl geldiniz Üsküdar Amerikan'a? İstanbullu musunuz?

İstanbul, Paşabahçeliyim; Paşabahçe İlköğretim Okulu'ndan mezun olduğum 1980 yılında Üsküdar Amerikan Lisesi'ne başladım. Bir yıl öncesindeydi; kendisi Kandilli Kız Lisesi mezunu olan annem elimden tuttu, beni Kadıköy Anadolu Lisesi'ndeki kolejlere hazırlık kurslarına götürdü. Hiç de aklımda olan bir şey değilken hazırlandım ve sınavda ÜAA'yi kazandım. Bu bir yandan çok da zor bir şeydi benim için; çünkü arkadaşlarım Kandilli Kız Lisesi gibi çevredeki okullara gideceklerdi.

Zor oldu derken, bir tür bölünme mi yaşadınız?

Evet, özel yabancı bir okul kavramı bende yoktu. Bu düşünceler içinde, yedek listeden kaydolarak okula başladım. Önümde asil listeye girenler vardı. ÜAA'deki ilk günlerimi hiç unutamam; daha forma almamışız çünkü yedek listedeydim henüz. Pembe hırkam ve lacivert elbisem üstümde... Birkaç kişi daha benim gibi gidiyordu okula. Çok güzel, etkileyici bir atmosferi vardı okulun; güzel bir doğa ve her şeyin tıkr tıkr işlediği bir ortam. Ve, içinde kaybolduğum koridorlarla, fizik ve kimya laboratuvarları bir tarafta; devasa bölümler, at kestanesi ağaçları bir tarafta, öyle bir ortam hatırlıyorum. Special C'de başladım okula. O dönem servisler bugünkü kadar yaygın değildi, Paşabahçe'den İETT otobüsleriyle dolmuşlarla gittim geldim okula. Sonra Göztepe'ye taşındık, orada servis hattı başladı. Ama ilk yılım hakikaten rüya gibiydi. İlk günlerime ve ders yılıma döndüğümde

ve bugüne geldiğimde, ÜAA'nin benim için gerçekten çok önemli olduğunu söylemem gerekir.

ÜAA'in sizin için çok önemli olduğunu söylüyorsunuz. Okulun taşıdığı eğitim kültürü ve öğretmenleriyle, hangi yönlerinden söz etmek istersiniz?

Kesinlikle kültür ve eğitime adanmışlık... Herhalde beni en çok etkileyen bunlardı.

Yalnızca ders üzerine kurulmayan, hayata bakışı, güzellikleri de barındıran bir kültür. Düzen... Hatta meslek seçimimde bile bu camianın etkisi vardır diye düşünürüm. Kendini eğitime adanmak ve düzen kavramlarıyla pedagojide de karşılaştım. Çocuk ruh sağlığı uzmanıyım ve bu pedagojiyle iç içe bir uzmanlık dalı. Hakikaten, ÜAA'deki düzen, tutarlılık ve adanmışlık; öğretmenlerin, anne babalar kadar belirleyici olan rolü beni daha o dönem etkiledi ki, daha sonra "okullarda ruh sağlığı" konularıyla profesyonel olarak ilgilenmeye başladım.

Üniversitede bocaladınız mı; sonuçta farklı kültürlerden ya da Anadolu'dan gelen öğrenciler var ve siz kapalı bir ortamdan geliyorsunuz.

ÜAA'den 80 kişi mezun oluyorsunuz ve birbirinizi çok iyi tanıyorsunuz. Tıbbı girdiğinizde ise 400 kişisiniz ve bireysellik söz konusu değil. ÜAA'de güçlü bağlarla birlikte bireysel hareket edebilme özgürlüğü ve kültürü de verilmiş. Bu kez ise, hiyerarşinin daha güçlü olduğu, hocaların hakimiyetindeki bir sistemden söz ediyorum; biraz bocaladım elbette. Bir de başka kimse yoktu ÜAA'den, ama her tıp öğrencisi gibi ilk yıllar derslerin ağırlığından ne olduğumu şaşırdım; fakat İngilizce bilmem çok işime yaradı. Şimdiki gibi internetten kitap siparişi de söz konusu değildi. Kaynak makalelere ulaşmak kolay olmuyordu. Taratıp CD'ye kopyalatmak için bile randevu alınan zamanlardı. Bir yandan da, bazı üniversiteler de tıp fakültelerinde yabancı dilde eğitim yapmaya başlamışlardı.

Ama yine tıp dünyasında olup bitenlere hakim olabilmek için yabancı dil bilmenin önemi büyük olmalı.

Eğer tıbbi bilim dalı olarak ele alıyorsanız İngilizce'ye ihtiyacınız var; ama bir taraftan da, tıp eğitiminin kendi dilinizde olması, kendi insanınızla kuracağınız iletişim açısından çok gerekli. O dilin birçok alt tonu, lehçesi ve farklı kullanımları var. Bunları bilmek gerekli. 1993'te İÜ Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra Çapa'da, Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı'nda ihtisas yapmaya başladım.

Tercih nedeniniz neydi?

Nöbeti yok... Ölmekte olan çocuk görmüyorsunuz. Türkiye'de doktor olmak çok zor. Hastanelerdeki nöbetlerimiz çok yoğun geçerci; hastalık, yokluk, yoksulluk... Bunlar hakikaten insanı yıpratıyor. Ben pediatriyi de düşünüyordum; ama yazmadım TUS'a girerken. Çocuk psikiyatrisi de tesadüfen kadro açtı; çünkü az sayıda hoca vardı ve az sayıda kişiye eğitim veriyorlardı. İyi ki de girmişim, hem de iyi bir puanla...

Çocuklar daha çabuk cevap verebiliyorlar değil mi tedaviye?

Evet; ama yalnızca çocuklarla çalışmıyorsunuz; çocuk psikiyatrisi, çocukla birlikte ailesi ve öğretmenleriyle de çalışmayı gerektiriyor.

Bu çok yönlü çalışma çok kolay olmamalı, değil mi?

Kolay değil; ama çocuğun gelişimi nasıl, ihtiyaçları ne, bozukluk nerede devreye giriyor, nereye kadar bozukluk kabul edilir ya da edilmez, hastalık oluşmaması için neler yapılabilir gibi sorularla şekillenen; koruyucu hekimlik yani ağır basan bir dal benimki. Onun için çok da güzel, bu bir şans...

Uzmanlığınızı bitirdikten sonra kariyerinizi nasıl sürdürdünüz?

Kariyer çizgim, tam o dönem 1999 Marmara Depremi ile birlikte değişti. 1988'de uzman oldum, Çapa'da baş asistan olarak devam ediyordum ve üniversitede öğretim görevlisi olarak kalmaya niyetliydim; ama depremin ardından memuriyet ve kadro konularında her şey yerinden oynadı. Ardından, 2000'de kısa bir dönem Şişli Etfal Hastanesi'nde çalıştıktan sonra ayrıldım ve özel sektöre geçtim. Okul psikiyatristliği de yaptım, Darüşşafaka Lisesi'nde... Bu çok ilginç ve önemli bir deneyim oldu.

Türkiye'deki sistemin doğru işlediğini düşünüyor musunuz?

Depremden sonra Amerikan Board heyeti olarak, deprem fonundan ayrılan ödenekle çekirdeğini oluşturduğumuz Psikolojik Rehabilitasyon ve Eğitim Programları diye bir dernek kurduk. 2005'e dek gönüllü çalıştık. Bunu gene sevgili okulum sağlamıştı. Bu kapsamda koruyucu ruh sağlığı alanında, yine profesyonel bir grup olan öğretmenlerin gelişimini hedefleyen bir program yürüttük. Çocuk ruh sağlığı problemlerinde neler yapılabileceği konusunda, pedagojiyle birlikte bütüncül çalışan ve projeler yürüten bir dernek. Temas ettiğimiz yönlerde bir dizi konu var, bu konular sorun olarak değil, daha iyiye gidilmesi için fırsat sunan olaylar

ÜAA'deki düzen, tutarlılık ve adanmışlık; öğretmenlerin, anne babalar kadar belirleyici olan rolü beni daha o dönem etkiledi ki, daha sonra "okullarda ruh sağlığı" konularıyla profesyonel olarak ilgilenmeye başladım.

Meltem Kora,
uzmanlık seçiminde
de ÜAA'nin etkisi
olduğuna inanıyor.

Kaygı, endişe toplum kaynaklı da olsa, çevresel faktörlerden de kaynaklansa, çocuğun gelişimini etkiliyor. Kaygı bozukluğuna yatkın olan çocukların sınav endişeleri tedavi gerektirecek boyuta tırmanıyor. Bu nedenle “toplumsal mesele” diyoruz.

olarak da görülebilir. Örnek olarak, 4 + 4 + 4 üzerine bizim hiçbir bilgimiz yok. Ama kanun koyucumuzun da yok gibi gözüküyor. Bu özel eğitim alan çocukları, benim hastalarımı nasıl etkileyecek? Diyelim çocuğun hiperaktivite, öğrenme güçlüğü ya da otizmi var. Özel eğitim 8 seneye kadar kaynaştırma programı olarak uygulanıyordu. Şimdi ne olacak? O kadar birbirine geçmiş, karmaşık konular yansıyor ki çocuk psikiyatrisinin alanına, toplum içinde ne oluyorsa birebir onun nabzını tutuyorsunuz çocukların başına gelenlerle. Okul sistemi ile de ilgili bunlar.

Ebeveynler daha anaokulu seçiminde okul tercihi konusunda kaygı yaşamaya başlıyorlar. Bu çocuğa da yansıyor, stres altında kalıyorlar değil mi?

Ne yazık ki... Çocukların gündeminde olmaması gereken konuları biz kendi elimizle yaratıyoruz. Kaygı, endişe toplum kaynaklı da olsa, çevresel faktörlerden de kaynaklansa, çocuğun gelişimini etkiliyor. Kaygı bozukluğuna yatkın olan çocukların sınav endişeleri tedavi gerektirecek boyutlara tırmanıyor. Bu nedenle “toplumsal mesele” diyoruz.

Peki aileler çocukları nasıl gözlemlemeli? Aileler ne zaman hekime başvurmalı?

Çocuğun aile içinde ve sosyal çevresindeki ilişkilerinde işlevlerin bozulmasına varan bir şeyler varsa... Örnek olarak, bir noktaya kadar kabul edilebilecek olan fevriyet, dürtüsellik çocuğun arkadaşlarıyla ilişkisini bozacak noktaya varmışsa, dikkate alınmalıdır. Yine tam tersi bir şekilde içe kapanma, ağlama, huzursuzluk, uykusuzluk, arada bir olmaktan çıkıp, gündelik hayatını etkiliyorsa da mutlaka bir uzmana başvurulmalıdır.

Bir ideal çocuk projesi var ailelerin bazılarında. Ben ne olamadıysam en güzeli en ideali yaratma çabası.

Her şeye sahip olabilirim diye düşünmek bu. Olamayız...Olunamaz. Öncelikler belirlemek lazım ve o önceliklerden memnun olmayı da öğrenmek lazım; memnun olmak öğrenilebilir

Yalnızca ders üzerine kurulmayan, hayata bakışı, güzellikleri de barındıran bir kültür. Hatta meslek seçimimde bile bu camianın etkisi vardır diye düşünürüm. Kendini eğitime adanmak ve düzen kavramlarıyla pedagojide de karşılaştım; çocuk ruh sağlığı uzmanıyım ve bu pedagojiyle iç içe bir uzmanlık dalı.

bir şey. Hayata bakışınızla kendinizi eğitmenizle; devamlı bir ızdırap, sahip olmadıklarınızı düşünerek yaşamak, ruhsal bozuklukları da beraberinde getirebilecek bir düşünme...

Daha bir görsel dünyadayız, çocuklar için de her şey görsellik üzerine herhalde.

Pompalanan o. En kolay öğrenilen görsellik. Sizi şartlandıran bazı stereotipler. Zenginlik, ince, yetenekli, güzel, atletik olmak gerek dayatması. Bu imgelerle dolu çocuklar. Oyun figürleri, tatil beldeleri reklamları, yeni kurulmakta olan acayip sitelerin reklamları hep iyi ince güzel mutlu sağlıklı insanların yaşamları üzerine.

Sisteme rağmen kimi mutlu etmeye çalışıyorsunuz?

Çünkü yapacak fazla bir şey yok. Pek çok sorunun birden çok çözümü vardır. Soruna farklı yan noktalardan yaklaşmak, yani yaratıcı düşünceyi anımsamak gerek. Bunu yapamadığınız ölçüde çocuk psikiyatristine daha çok çocuk başvuracaktır. O zaman biz ona başka tür yöntemler de olabildiğini düşündürmeye çalışacağız. Somut bir örnek veririm: "Bu olmazsa başka bir okula gideceksin ve hayatını güzel güzel geçirmeye çalışacaksın". Yani nirvanaya ulaştırarak tek bir mutlak nokta yok bizi bir, böyle bir şey yok. Tektipleştirme mekanizması var onun için de birtakım kalıplara sokuluyoruz. Çeşitlilik olursa yönetmek açısından zorlaşır.

Sınav stresi altındaki çocuklara nasıl yaklaşmak ve motive etmek gerekiyor?

"Elinden geleni yapacağı" düşüncesinin benimsetilmesi en kolaylaştırıcı yöntem; ama bu çok zor oluyor tabii. Çok yüksek bir beklenti içindeler ve bir anda bu düşünce biçimi değişmiyor. Hiç unutmam, SEV öğrencisi bir çocuk bana. "Bizi ne sanıyorsunuz? bütün sınavların telafisi var. Ama bu sbs ve telafisi yok" demişti. Ne yazık ki haklıydı; fakat bunun çok ağır bir yük oluşturduğunu da görmek gerekiyor ve insanın elinden gelenin en iyisini yapması için çaba göstermesinin sağlıklı bir bakış açısı olduğunun vurgulanması gerekiyor.

Kişisel gelişim ve psikoloji üzerine çok fazla kitap var. Ebeveynlere tavsiye edeceğiniz kitaplar var mı?

Redhouse'un çocuk kitaplarını önerebilirim. Bir de kendi kültürümüzden kitaplar öneriyorum; çünkü bazı çeviri kitaplarda yer alan önerileri uygulamak çok güç olabilir. Alınabilecek genel ilkeler olabilir o kitaplarda;

ama toplumsal alışkanlıklarımıza çok aykırı öneriler karşılık bulmaz. Örneğin, çocuğunuz yanınızda yatmasın yolunda bir önerinin bizim toplumumuzda tam olarak uygulanması çok zor; biz çocuklarımıza yakın, sıcak ilişkilerle yaklaşmayı seçeriz çünkü. Arada sırada çocuk yanınızda da yatar, büyük yaşta da olsa çorabını giydirmenizi isteyebilir.

Siz de her şeyden önce bir annesiniz... Bize çocuklarınızdan söz eder misiniz?

İki oğlum var; biri 9 yaşında, Batu ve anaokuluna giden Tolga... Eşim de doktor. Haftasonları en sevdiğimiz şey çocuklarla vakit geçirmek. Bana en iyi gelen şey bu; ama çok sistemli bir programımız yok, keyfimiz ne isterse. Müze gezmeyi çok seviyoruz çünkü bu bize beraber olma fırsatı sunuyor. İstanbul'da bile çocuklara yönelik etkinliklerin sayısı oldukça az. Bu nedenle deyim yerindeyse her uygun sergiye, etkinliğe birlikte gidiyoruz. §

KALİTE, YAŞAMIN KENDİSİDİR

İnsanoğlunu diğer canlılardan ayıran en önemli özellik her zaman daha iyiyi arama güdüsüdür.

Dr. Yılmaz Argüden*

Toplam Kalite Yönetimi anlayışını benimseyen ve uygulayanların sayısını artırdıkça, yaşam kalitesini geliştirmeyi hızlandıracak bir toplumun oluşmasına katkıda bulunuruz.

Kalite, aslında genel kabul gören dayanıklılık, estetik ve standartların üstünde olmak gibi tanımlamalardan değil, **beklentilerin aşılmasıdır**. Bu nedenle, kalite dinamik bir kavramdır ve karşılanan her beklenti kalite kavramını bir ileri aşamaya taşır. Örneğin, 1960'ların kaliteli olarak nitelendirilen arabaları, 1970'lerde ancak ortalama olarak görülmeye başlandı ve 1980'lerde o standartta üretilecek arabaların satılma olasılığı dahi kalmadı. Bugün bir zamanlar mükemmel olarak nitelendirilen tüplü bir siyah beyaz televizyonu koleksiyoncular haricinde hiç kimsenin almak istemesi düşünülüyor bile...

Bu nedenle kalite, insanın her zaman daha iyiyi arama güdüsünü karşılama çabasıdır. Peki, insan yaşamda neleri arar? İşte bu sorunun cevabı binlerce yıldır, filozofları, bilim adamlarını, devlet adamlarını uğraştıran, her insanın kendisine zaman zaman sorduğu; ancak tek bir cevabı olmayan bir soru. Hatta farklı dinî inançların bile 'nirvana' için farklı tanımları var. Zaten yaşamı tanımlayan birçok boyut var: insanın (i) yemek, su, barınma, uyku, seks gibi biyolojik ve fizyolojik ihtiyaçlarının karşılanması, (ii) güvenlik, tehlikelerden korunma ihtiyaçlarının karşılanması, (iii) bir gruba ait olma, aile, ilişki kurabilme, sevgi görme ihtiyaçlarının karşılanması, (iv) bağımsız davranabilme, toplumda saygın bir konum elde edebilme, başarılı olabilme ihtiyaçlarının karşılanması, (v) bilgi ve deneyimini geliştirme, yaşamda anlam bulabilme gibi zihinsel ihtiyaçlarının karşılanması, (vi) güzellik, sanatsal zenginlik gibi estetik ihtiyaçlarının karşılanması, (vii) kendini geliştirme, farklı deneyimler edinebilme gibi güdülerinin karşılanması, (viii) başkalarının kendilerini geliştirebilmelerine yardımcı olabilme güdülerinin karşılanması gibi.

*Kalite durağan
değil, gelişen bir
kavram.*

Bu nedenle, bir toplumdaki yaşam kalitesinden bahsedilirken sadece yaşam süresinin uzunluğu, gelir düzeyinin yüksekliği değil, tüm bu boyutlardaki çeşitliliğin ve elde edilen düzeyin de ifade edilmesi gerekiyor. Üstelik, sadece en iyilerin ulaştıkları seviye değil, ortalama insanın ulaştığı seviye ve en mahrum konumda olanların durumlarını da değerlendirmek gerekiyor. Örneğin, birçok aç ve sosyal güvenlikli mahrum insanın bulunduğu ABD gibi dünyanın süper güçlerinden birinde yaşam kalitesi açısından alınacak çok yol olduğu ortadadır. Diğer taraftan, zenginlik ve insanların bağımsız davranabilmeleri açılarından çok gerilerde sıralanabilecek Küba'da gece yarısı evlerine gidebilmek için otostop yapan hanımlara kötü gözle bakılmıyor. Bu konuda herkes birbirine yardımcı oluyor ve yaşamın normal bir parçası olarak algılanıyorsa güvenlik ve sosyal anlayış açısından birçok ülkeden ileride olduğu söylenebilir. Çok büyük zenginliklerle fakirliğin bir arada yaşandığı Hindistan'ın da gerek ortalamalar, gerekse en alt düzeydekilerin yaşam kalitesi gözönüne alındığında yaşam kalitesi açısından üst düzeyde sayılamayacağı açıktır.

Toplumsal açıdan yaşam kalitesi değerlendirilirken sadece belli bir zaman kesitindeki durumu değil, aynı zamanda gelecek nesiller için nasıl bir ortam hazırlandığı da değerlendirilmelidir. Zenginliği sadece zevk ve sefa için kullanıp, gelecek nesillerin yetiştirilmesine yeterli kaynak ayırmayan veya bugünkü zenginlik için çevreyi kirletmekten çekinmeyip gelecek nesillere çözülmesi güç sorunlar bırakan toplumların da yaşam kalitesinin iyi olduğu söylenebilir mi? Nitekim, Çernobil olayının Ukrayna'daki insanların üreme güdüsü üzerindeki etkileri, o olayın kendisi aşan demografik sonuçlar üretiyor. Ukrayna, önümüzdeki elli yıl içinde

nüfusu en çok azalacak ülkeler arasında sayılıyor.

Yaşam kalitesini artırabilmek yaşamın her alanını içeren bir toplumsal hareketi gerektirir. Bir yandan, her günün bir öncekinden daha iyi geçebilmesi için gerekli adımların toplumun her kesimi tarafından atılması sağlanırken, diğer taraftan da gerçekçi; ama zorlayıcı beklentilerin oluşturulmasına önem verilmesi hem toplumsal gelişim hızının artırılmasına, hem de bu gelişim süreci içerisinde toplumsal mutluluk düzeyinin ve motivasyonun yüksek tutulmasına yardımcı olur.

Tıkmaktan, keyifli yemek yemeğe; örtünmekten, moda oluşturmaya, barınmaktan, estetik değerleri ve uyumu yüksek ortamlarda yaşamaya, zenginleşmekten, paylaşmaya; bilgi edinmekten, bilgi üretmeye; farklılıkları birer zenginlik olarak görebilmeye geçişi sağlayabilmek için benimsememiz gereken ortak bir yönetim anlayışı var: Toplam Kalite Yönetimi. Bu yönetim anlayışı sınırlı kaynakların ortak hedefler doğrultusunda etkin kullanımını sağlamak üzere sonuç ve müşteri odaklı olmayı, sürekli gelişme ve birlikte çalışma kültürünü oluşturmayı, verilere dayalı paylaşımcı bir yönetim anlayışını benimsemeyi, tutarlılığı, adil olmayı, hesap verebilirliği, şeffaflığı, tüm paydaşlar ve gelecek için sorumluluk üstlenmeyi gerektiriyor.

Toplam Kalite Yönetimi anlayışını benimseyen ve uygulayanların sayısını artırdıkça, yaşam kalitesini nasıl tanımlarsak tanımlayalım, onu geliştirmeyi hızlandıracak bir toplumun oluşmasına katkıda bulunmuş oluruz.

* Dr. Yılmaz ARGÜDEN, **ARGE** Danışmanlık'ın ve **Rothschild-Türkiye**'nin Yönetim Kurulu Başkanı. Deneyimlerini Boğaziçi Üniversitesi ve Koç Üniversitesi MBA programında **Strateji** dersi vererek, **kitapları** ve çeşitli gazetelerdeki **köşe yazılarıyla** paylaşmaktadır. **Yaşam kalitesini yükseltme** konusundaki çalışmaları nedeniyle Dünya Ekonomik Forumu tarafından **Geleceğin 100 Global Lideri** arasına seçilmiştir. **ARGE** Danışmanlık, Avrupa Parlamentosu'nda kurumsal sosyal sorumluluk alanındaki çalışmaları nedeniyle **Geleceği Şekillendiren En İyi Üç Şirket** arasında değerlendirilmiştir. **Ulusal Kalite Hareketi**, 1997-2002 yılları arasında KalDer'in Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürüttüğü dönemde başlatılmıştır. **Ş**

ÜAA'DE ÖZEL BİR BULUŞMA...

Üsküdar Amerikan Lisesi, 25 Mayıs'ta anlamlı bir buluşmaya ev sahipliği yaptı; Anna Edmonds ve eski mezunlardan Zeren Earls bir araya geldi.

Av. Engin Ünsal ile birlikte Sağlık ve Eğitim Vakfı'nı da kuran Anna Edmonds, 1951 - 1952 akademik yılında öğrencisi olan Zeren Earls ile buluşmanın ve 60 yıl önce çalıştığı okulunu ziyaret etmenin heyecanını taşıyordu.

Anna Edmonds 1949 - 1952 yılları arasında Anna Goodykoontz olarak Üsküdar Amerikan Lisesi'nde İngilizce öğretmenliği yapmış. 1953 yılında William Edmonds'la evlenerek Türkiye'ye tekrar gelmiş. 1954 - 1959 yılları arasında Üsküdar Amerikan Lisesi'nde ve Talas Amerikan Orta Okulu'nda çalışan çift 1961 -1992 yılları arasında da Redhouse Yayınevi'nde görev almış. Bu dönemde Av. Engin Ünsal ile birlikte Sağlık ve Eğitim Vakfı'nı da kuran Anna Edmonds, 1951 - 1952 akademik yılında öğrencisi olan Zeren Earls ile buluşmanın ve 60 yıl önce çalıştığı okulunu ziyaret etmenin heyecanını taşıyordu.

İz bırakan bir öğretmen, yazar, SEV Sağlık ve Eğitim Vakfı kurucularından biri olan ve neredeyse 90'ına merdiven dayamış Edmonds'ın onuruna Kitney Cottage Binası'nda bir yemek düzenlendi. Güzel bir Mayıs gününde okulun en güzel mekanlarından birinin sıcak atmosferinde bir araya gelen Anna Edmonds, Zeren Earls, ÜAA Genel Müdürü Eric Trujillo, Bengü Shepard, ÜAA Okul Müdürü Funda Cüceloğlu, ÜAA Akademik İşlerden

Sorumlu Müdür Yardımcısı Alison Stendahl ile Edmonds çiftini çocukluğundan beri tanıyan SEV Liseler Eğitim Koordinatörü Whitman Shepard; ÜAA'nın çatısı altında buraya emek veren kişiler olarak bir araya geldiler.

Okul, eğitim, öğrenciler ve yapılacak o kadar çok şey vardı ki... Oradaki herkes ya ÜAA'e ve eğitime emek vermişti, ya da eski mezun olarak yaşama bu çatıdan adım atmıştı. Huzur havasının hakim olduğu sofrada, Türkiye'de gezilen ve gezilmesi düşünülen yerlerden, İstanbul'un değişimine kadar birçok konu geçti. Türkiye'ye alışan öğretmenin, ülkesinde alıştığı o İstanbul seslerini özlemesi... Bir başkasının, bahçede sohbet ederek gezinen iki öğrencisine gözünün takılmasıyla konuyu öğrencilerden açıştı... Edmonds'ın öğretmenlik ve yöneticilik günlerinden anılar... Eğitim ve öğretimde neyin önemli olduğu ve güncel gelişmeler... Bir okul, eski ve iz bırakan bir eğitimci ve bugün o çatıda çalışmayı sürdüren kişiler bir araya geldiğinde ne konuşulacaksa, o...

Yemeğin sonunda herkesi deyim yerindeyse tatlı bir sürpriz bekliyordu. O gün okul

müdürü Funda Cüceloğlu'nun doğum günüydü ve sürpriz yapıldı: pasta masaya geldi ve Cüceloğlu iyi dilekler eşliğinde pastasını kesti.

ÜAA çatısından dünyaya açılmak

Zeren Earls ve eski öğretmeni Anna Edmonds, yemeğin bitmesi ve herkesin görevi başına dönmesiyle baş başa kaldılar. 1956'da ÜAA'den mezun olmasının ardından FABSİT yöneticiliği gibi birçok etkin görevde başarıyla yer alan Zeren Earls, bugün dünyanın farklı kültürlerine yolculuk ettiğini anlatıyordu Edmonds'a. Edmonds

da, Zeren ve öğrencilerinin ona ÜAA'deki yıllarında nasıl mutluluk ve öğretme zevki verdiğini anlatıyordu. Eski öğretmen ve öğrencisinin yolu, yine aynı çatı altında keşmişti. Her ikisine de sorulabilecek o kadar çok şey vardı ki...

Zeren Earls, 11 yaşındayken adım attığı ÜAA'de, Edmonds'ın okuttuğu Secret Garden'ı anımsıyordu. Yüzlerce öğrenci yetiştiren Edmonds gülümserken, Earls ortaokulda ona nasıl güçlü bir gramer ve "İngilizce" kendini ifade gücü aşılandığını anlatıyordu. Earls, bütün mezunlar için Edmonds'la buluşmanın ne kadar güzel olacağını söylüyordu.

Duke'un ilk uluslararası öğrencisi

Earls, Ruth Kapmwell'in önerisiyle, ÜAA'den mezun olduktan sonra ABD'de Duke Üniversitesi'nin sınavını kazanıp, 4 yıllık tam bursla okumasını anlatırken "ÜAA'de aldığı eğitimle güçlü bir şekilde üniversiteye adım attığını" söylüyordu. Edmonds'a göre, Duke Üniversitesi'nin ilk uluslararası öğrencisi olan Zeren Earls, bu üniversiteye bugünkü uluslararası duruşunu kazandırmada etkili olmuştu. Duke Üniversitesi'nin Zeren'in başarısını görünce ÜAA'den başka öğrencilere eğitim vermeyi istediğini belirtmek gerekiyor bu noktada. Ve bugün Duke, yabancı öğrenciler arasında en çok bilinen ve rağbet gören, bu konuda iyi bir çizgiyi yakalamış bir kurum olarak da adından söz ettiriyor.

Türkiye'nin renkleri ve sesleri Edmonds'ın kitaplarında

Konu Edmonds'ın yazdığı kitaplara geldi. Burada geçirdiği zamana birçok kitap da sığdırmıştı. Edmonds, Türkiye'de yaşayan farklı kültürleri ve alışkanlıkları tanıma isteğini daha da ileri götürmüş, hatta bu konuda yaptığı araştırmaları kitaplaştırmıştı. Zeren Earls'ün de vurguladığı gibi, Edmonds farklı kültürlerle saygı duyan ve öğrenmek isteyen biriydi. Belki de bu yüzden, öğrencilerine de keşfetme cesaretini aşılayabiliyordu.

Anna Edmonds
ve Zeren Earls
buluşması,
ÜAA'nin
geleneklerinin
nasıl yaşadığının
kanıtı gibi.

*Bu anlamlı
buluşmaya
ÜAA'den önemli
isimler katıldı.*

Sorduğumuzda, bir dönem özellikle Türkiye'de farklı bölgelerde kullanılan deyimlerin ilgisini çektiğini belirtiyordu. Bu konudaki araştırmalarını kitaplaştıran Edmonds'ın ülkemize ilişkin başka araştırma kitapları da var. Türkiye için gerek yabancı dil eğitimi, gerek başka konularda öncü yayınlara imza atan Redhouse'da editörlük de yapan Edmonds, bazı adımları atmadan önce ülkenin kültürüne sevgi ve merakla yaklaşmanın önemli olduğu konusunda hemfikir. "Kimi tartışma platformlarında insanların merakını görüyorum. Onlara Türkiye'yi ve başka ülkeleri anlatıyorum" diyen Edmonds: "Daha eski, zengin ve başka kültürlerle kapalı olmamak gerek, bu bencillik getirir" diyordu.

Zeren Earls'ün sözleri de dikkat çekiciydi. Neden farklı kültürleriyle dikkat çeken doğu ülkelerini gezmeyi tercih ettiğini anlatırken: "Biz daha çok Batı ülkelerine yüzümüzü döndük belli bir dönem. Ben de bugün bambaşka kültürlerle yolculuk ediyorum, uzak Asya'ya örnek olarak." Yakın geleceğe ilişkin tasarımlarını sorduğumuzda ise yeni bir gezi planından söz ediyor Earls: "Bu kez yolculuk Patafonya'ya olacak gibi". Earls, bugün sanat üzerine www.berkshirefinearts.com'a düzenli sanat yazıları yazmasının yanında, gezi yazıları da kaleme alıyor. Harvard Yayınları'ndan çıkan bir kitabı da var: "Leo ve Iris'e Mektuplar". Earls, güncel bir duruma kendine özgü yaklaşımını da ortaya koyuyor ve internet üzerinden satış sitelerini tercih etmediğini, yayınevlerinden destek olmak için kitabının ancak yayınevinden istenebileceğini belirtiyor.

Earls için, sanat tarihi, sanat ve yazın her dönem önemli. Hatta eşiyile tanışması bile

çok sevdiği opera konusunda üniversitede ders almasıyla gerçekleşmiş. Earls, bu derste öğretmeni olan Paul Earls ile daha sonra yaşamını birleştirmiş. Yaşamı süresince ABD'nin farklı fikirlere destek olan yapısının da yardımıyla öğretmenlik ve sanat festivali yöneticiliği gibi farklı alanlarda etkin olarak çalışan Earls, emekli olmadan önce FABSİT'in başına geçmiş.

FABSİT yıllarını ve burayı yönetirken hangi söylemle yola çıktığını sorduğumuzda: "Yapı gereği ben bir hazine avcısıyım ve iyi işlere imza atmayı seviyorum. FABSİT için

de bu karakterim doğrultusunda hareket ettim ve olanı daha yüksek düzeye çıkarmayı görev edindim" diyor. Her ne kadar kâr amacı gütmeyen bir kurum da olsa, FABSİT'i kendi kaynaklarıyla ayakta durabilen, daha profesyonel bir kuruma dönüştürmeyi öncelikli hedefim olarak belirledim diyor Earls. Ve başarılı geçen yöneticilik yıllarının ardından emeklilik... Ama bunun adına emeklilikten çok, yeni bir alanda çalışmak demek daha doğru olur. Çünkü, FABSİT yıllarının hemen ardından o uzak ve başka ülkelere yolculuklar, yazılar ve kitaplar geliyor. §

KÜÇÜK BİR ŞEHİRDE BÜYÜK KONSER

Memlekete gelemeyen şarkıcıları ya da toplulukları Avrupa'da izlemek, çift taraflı bir güzellik: Hem yeni bir şehir görüyorsunuz, hem de hayal edemeyeceğiniz konserlere tanık oluyorsunuz. Kaç zamandır peşinde olduğumuz Amerikalı "işçi sınıfı kahramanı" Bruce Springsteen'i, grubu The E-Street Band'le çıktığı "Wrecking Ball"un tanıtım turnesinde yakalamak için yolumuzu Prag'a düşürdük. Bu yazı, bu "müzikli" seyahati anlatıyor.

Yazan: Murat Meriç

Prag, büyüleyici binaları, Vltava Nehri üzerindeki köprüleri ve şatosuyla ortaçağdan çıkmış bir masal şehri.

Prag, Çek Cumhuriyeti'nin başkenti. Eski bir "doğu bloğu" ülkesi olmasının "ağırlığı" her şekilde hissediliyor. Görünen o ki Çekler, komünizmden kapitalizme geçiş sürecini biraz "farklı" yaşamışlar. Şehirde biradan sonra en çok gördüğümüz imge "McDonald's". McDonald's olmayan her köşede ise en yakın McDonald's'a nasıl ulaşılabileceğine yönelik tabelalar var. Kopamadıkları bir alışkanlıkları da var: Avrupa Birliği'ne kabul edildikleri halde para birimlerini değiştirmemişler, hâlâ Koruna kullanıyorlar. Bu, iki taraflı bir sıkıntı yaratıyor: Koruna'nın kuru kûsuratı ve döviz büroları yamyam gibi! Yüksek komisyondan kurtulmak istiyorsanız, cebinizdeki Avroları ana arterlerde bulunan bankalarda dönüştürmek en iyisi. Kredi kartı kullanmak başka bir çözüm olabilir; ancak pek çok yerde hesabı nakit ödememiz gerektiğinden bu çok da kullanışlı bir yol değil.

Prag'ı rahat rahat gezebilecek için en az üç güne ihtiyacınız var. Nehrin iki yakası için birer gün, bir gün de "dışarı" için ayırdığınızda görülebilecek hemen her yeri görmüş oluyorsunuz. Eski şehir (Stare Mesto) diye bilinen muhit, Prag'ın merkezi. Şehrin simgesi haline gelmiş (kale dışında görülebilecek hemen her şey) orada. Buranın "olayı",

Astronomi Saati ve önünde toplanan kalabalığı selamlayan 12 havarinin gösterisi. Saat başlarında saatin üzerindeki küçük iskelet çanı çalmaya başlıyor, iki pencere açılıyor ve havariler teker teker bakarak izleyenleri selamlıyor. Bu; yıllardır süregelen ve sekmeyen bir "gösteri". Prag'a gittiğinizde görmeniz gereken ilk şey! O tarafa gitmişken meydanda vakit geçirebilir, hediyelik eşya satın alabilir ve Prag'ın meşhur şekerlerinden, çikolatalarından tadabilirsiniz. Yemek için meydandan uzaklaşmanızı tavsiye ederiz; çünkü meydanı gören lokantalar Prag'ın en pahalı lokantaları. Normal şartlarda vereceğiniz fiyatin en az üç katını vermeniz işten değil. Yemek sorununu yolda yürürken elinize alabileceğiniz dilim pizzalarla çözmek de bir yöntem. Ekseriyetle sokak aralarında bulunan pub'larda yiyeceğiniz yemeklere eşlik edecek şahane biralar, Prag'ın kazancı. Bira demişken, nasıl yapıldığını gösteren ve değişik Çek biralarını tatma olanağı sunan turların da olduğunu söyleyelim. Bu, aynı zamanda kendi başınıza da yapabileceğiniz bir aktivite ancak

bunun için en az bir güne daha ihtiyacınız var. Biranın "sudan ucuz" olduğunu söyleyelim, gezmeye devam edelim...

Prag: Sıradışı Bir Deneyim

Meydana açılan şehir kapısı, belediye binası ve ulusal tiyatro, ıskalanmaması gereken yerler. Eski şehir civarında pek çok küçük müze ve kilise var ama asıl görülmesi gereken müze, Çekoslovakya'nın "kahramanı" ressam Alfons Mucha adına yapılmış olan. Sadece bir ressam değil Mucha, paradan ambalaja, afişten madalyaya kadar bir dönem kullanılan hemen her şeyi o yaratmış. Müze, görkemli hayatına göre oldukça sade ama içinde göreceğiniz sizi mutlu ediyor. O civarda bulunan Komünizm Müzesi ve Seks Aletleri Müzesi, "değişik" şeyler görmeniz için birebir. Bir de İşkence Aletleri Müzesi var ancak o, çok da önerilebilir bir şey değil.

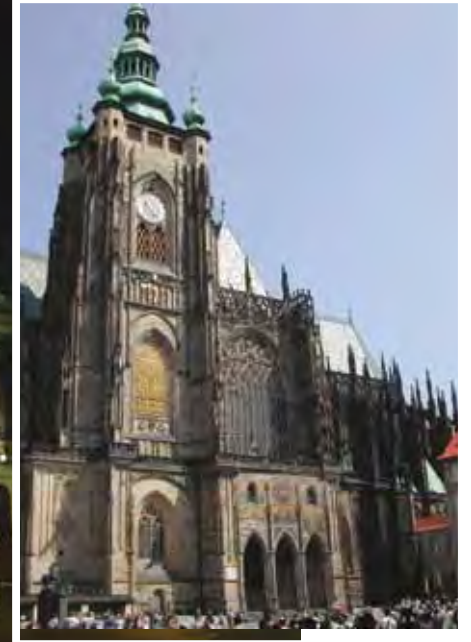
Prag'ın alışveriş merkezi de burası: Bir pasajı kaplayan kocaman bir kitapçı, metro çıkışına konuşlanmış üç katlı müzik mağazası ve değişik markaların ürünlerini satan dükkânların hepsi burada. Kocaman bir caddenin iki yanına yayılmış dükkânları gezerek caddenin ucuna ulaştığınızda Ulusal Müze'yle karşılaşıyorsunuz. Prag tarihini merak edenler için ideal olan bu müze, ne yazık ki bu aralar uzun süreli bir tadilatla olduğundan ziyaretçi kabul etmiyor. Ancak oraya kadar çıkmışken müzenin hemen arkasında yer alan büyük kiliseyi ve Dvorak Müzesi'ni gezebilirsiniz. Ara sokaklardaki sahaflar ise bilhassa plak ve kitap avcılarını mutlu edecektir.

Prag, ulaşımın kolay olduğu bir şehir. Üç hatlı metroyu ve tramvayları kullanmak çok kolay ve şehrin hemen her yerine bu yollarla ulaşılabilir.

24 saat boyunca sınırsız kullanabileceğiniz günlük bilet en güzeli. Prag yokuşlu bir şehir olduğundan yürümek güç. Dolayısıyla iner inmez bir ulaşım haritası edinmenizde fayda var. Havaalanı şehrin neredeyse içinde ve oradan binebileceğiniz 119 numaralı otobüs merkeze kadar getiriyor. Biletler makinelerden alınıyor ancak havaalanı otobüsünde şoförden almak da mümkün.

Karşı taraf yani nehrin diğer yanında asıl görülmesi gereken Prag Kalesi. İçinde pek çok galeri ve bunları gezmek için değişik kombinasyonlar var. Zamanınız varsa, neredeyse her yeri gezebileceğiniz "büyük tur" biletini satın almanızı öneririz. "Zaman" derken bir günün yarısından söz ediyoruz. Biraz daha ayrıntılı gezmek isterseniz, bir gününüzü burada geçirmeyi göze almalısınız. Kalenin geçirdiği evreleri anlatan müze, şehrin simgelerinden Aziz Vitus Katedrali ve kaçırmanız gereken "Altın Yol" burada. Sonuncusu, bir dönem Prag yaşamını temsil eden, "korunmuş" bir küçük sokak. Değişik evleri ve dükkânları gezmek ve hatta arabellele atış yapmak bile mümkün! Kalenin içinde bulunan galerisi, bilhassa eski dönem resimleriyle ilgilenenler için birebir.

Bu turun sonunda, dünyanın en dik funikülerlerinden birine atlayıp Petrin Tepesi'ne çıkmanızı öneririz. Muazzam manzara dışında, bol yeşillik ve Fransızların armağan ettiği Eyfel Kulesi bu tepede görebileceklerinizden.

KGB MÜZESİ: BİLDİĞİNİZ MÜZELERDEN DEĞİL!

Kaleden çıktıktan sonra yapılacak en iyi şey eski mahalleyi turlamak. Burada, daracık sokaklardan geçip, Prag'ın en eski binalarını görebiliyorsunuz. Bir yandan Kafka'nın izini sürerken, diğer yandan da onun hayatının anlatıldığı müzeyi gezmek bir başka alternatif. Aradaki küçük müzelerden burada da var.

Önerdiklerimiz: Korku Müzesi ve KGB Müzesi. İkincisi, bir aile işletmesi ve müzeyi size gezdiren amcayı görmek için bile gidilir. Pişman olmayacağınız bir deneyim!

Saat kulesi, Prag'ın mutlaka görülmesi gereken "harikalarından". Kulenin içindeki kukla havariler, her saat başı yüzlerini göstererek halkı selamlıyor ve bu tören tüm turistleri saatin bulunduğu meydana çekiyor.

Fünikülerden inip karşı köprüden düz devam ederseniz sağda opera binasını, solda ise Nâzım Hikmet'in Prag şiirlerini yazdığı Cafe Slavia'yı görebilirsiniz. Orada bir yemek yemeden Prag'dan ayrılmayın. Sahil boyunca biraz daha ilerlerseniz karşınıza çıkan bir bina sizi şaşırtacak. Dans eder gibi görünen iki binadan oluşan bu kompleks, bir yakın dönem mimarî şaheseri ve görünümünden dolayı "Fred ve Ginger evi" olarak anılıyor. Nehirden söz etmişken, iki yakayı birleştiren köprüleri atlamayalım. Köprülerden geçce yapacağınız bir sahil yürüyüşü, pek çok güzelliği yakından görmenize sebep olabilir. Bir alternatif de yaklaşık 1 saat süren tekne turları...

Prag'ın "dışarısı"nda görülmesi gereken iki mekan var: Ticaret Fuarı Sarayı adıyla anılan çağdaş sanatlar müzesi ve hayvanat bahçesi. İlkinde Klimt'in "The Virgin/Bakire"sinin de bulunduğu bir koleksiyon, ikincisinde ise bir goril ailesi sizi bekliyor. Elbette görebilecekleriniz bununla sınırlı değil ama gittiğinizde ıskalamamanız gerekenler bunlar. Hayvanat bahçesine giderseniz yakınlardaki şahane bahçeleri ve Troja Sarayı'nı görmek sizi mutlu edecektir.

Patron Prag'da!

Gelelim, Prag'a asıl gitme sebebimize... Bruce Springsteen, nam-ı diğer Patron (The

Boss) New Jersey'li bir folk-rock şarkıcısı. Babası İngiliz asıllı bir işçi. Onun ardından sürüklenirken genç yaşında gitarı eline almış, bir daha bırakmamış. Pete Seeger'dan Bob Dylan'a pek çok isimden etkilenmiş ama onları taklit etmemiş ve kendi tarzını yaratmış. 1975'te yaptığı üçüncü albüm, "Born to Run", onu tanıtan albüm olmuş. Asıl patlamasını ise 1984 tarihli "Born in the U.S.A." ile yapıyor. Dünyanın en iyi konser şarkıcılarından... Bir konseri en az üç saat sürüyor ve neredeyse bütün hitlerini sürprizlerle seslendiriyor.

Springsteen'i, 11 Temmuz'da, Prag'da canlı dinledik. Yıllardır peşinden koştuğum, neredeyse her gün en az bir şarkısını dinlediğim "Patron"du karşımdaki... Neyle karşılaşacağımı çok iyi biliyordum ama yine de etkilendim. Etkilenmek ne kelime, çakıldım

kaldım! Üç buçuk saat boyunca gözümü bir an olsun ondan ayırmadan sahneye baktım, fırsat bulduğumda da fotoğraf makinemin deklanşörüne bastım. Ellerim patlayana kadar alkışladım, şarkılarına avaz avaz eşlik ettim. Aslında olan şuydu galiba: Stadı dolduran onbinlerce hayranla birlikte bir "ayın"e tanık oldum. Güzel olan, sahnedeki adamın ayını yönetiyor olması değil: Bizzat onun parçasıydı ve bizimle birlikte konseri yönlendiriyordu.

Konseri anlatmak zor; çünkü yaşamak gerek; ama yine de dilim döndüğünce o günü anlatmaya çalışayım: Erkenden kalktık, arada Slavia Cafe'ye gittik ve kapı açılış saatini takiben yola çıktık. Konser öncesi, (başta Ahmet Tulgar olmak üzere) Springsteen fanlarından tüyolarımızı almış, alana erken gitmemiz konusunda uyarılmıştık. "Ön'cü"

Bruce Springsteen, 19 yıl aradan sonra geldiği Prag'da izleyicisi ile sıkı bir bağ kuruyor ve izleyenlerin pankartlarını tek tek toplayarak istek şarkıları seslendiriyordu. 3,5 saat süren konser, Springsteen'in neden "Patron" olarak isimlendirildiğini gösterdi.

olmadığımız için "makul bir saatte" alana gitmeyi uygun gördük ve açıkçası biraz da geniş davrandık. Kapı açılış saatinde (17.00) otelden çıktık, Prag'ın her yerini dolanan 22 numaralı sihirli tramvayla konserin yapılacağı Synot Tip Arena'ya ulaştık, biraz dolandıktan sonra yerimizi bulduk. Biletimiz "sahne önü"ydü, biraz da bunun gevşekliği vardı üzerimizde. Alana girdiğimizde saat 19.15'ti ve (bilette saat yazmadığı için) konserin 21.30 gibi başlayacağını düşünüyorduk. Olaya "Türk gibi" baktığımızı ve yanıldığımızı kısa sürede anladık: Yerimizi içimize sindirmeye çalışırken, ("iyi elbette", "daha önlerde mi olsaydık acaba", "yok, buradan ortama da hâkimiz") önce bir gitar sesi duyuldu, ardından Bruce Springsteen sahnede belirdi ve "Merhaba Prag, bu şarkı sadece sizin için" diyerek "The Ghost of Tom Joad"u söylemeye başladı. Konsere ucu ucuna yetişme şoku, "Patron"la burun buruna gelme hali ve uzun zamandır canlı söylemediği şarkıyı duymanın sevinci birbirine karıştı. Olaya bir anda ve beklenmedik bir şekilde dahil olduk.

Konser, turnenin pek çok ayağında açılışa söylediği "Badlands" ile sürdü; bu, sürpriz değildi. Ardından gelen ve daha önce pek söylemediği "Prove It All Night", bandanalı Stevie Van Zandt'ın gitar solosuyla sevindirdi. Açılışa beklediğimiz "We Take Care of Our Own", konserin ilk coşkulu şarkısı oldu. O ana kadar şaşkın bakan Prag dinleyicisi bu şarkıyla kıpırdanmaya başladı. "Wrecking Ball" ve onu takiben söylediği "Death to My Hometown" ile coşku doruğa ulaştı.

Springsteen, seyircisiyle temasa bilhassa önem veriyor. Ön sıradakilerle atışıyor, flört ediyor, pankartları okuyor, yorum yapıyor, onları topluyor. Dahası, pankartlar

aracılığıyla istek alıyor! Bir yandan dalgasını da geçiyor. Prag'da, "Blowin in the Wind" yazılı kartonu görünce çok eğlendi: Önce gösterdi, dönüp dönüp güldü, sonunda eline aldı ve "Karıştırıyorsunuz, o ben değilim, bunu söyleyen öbür adam" cümlesini kurdu... Ardından gitarını yeniden eline aldı, mızıkasını boynuna taktı (ve hayır bir sürpriz yaparak "Blowin in the Wind"i değil) bir başka isteği, "Candy's Room"u söyledi.

Prag konserinin "setlist"inde 29 şarkı vardı. "This Hard Land", "My Love Will Not Let You Down" ve "Bobby Jean", Prag'da söylediği diğer "istek" şarkılar. İkincide, istek sahibinin kafasındaki pembe şapka ile yaptığı bir "show" var ki, evlere şenlik! Sadece istek toplamıyor, izleyiciler arasında bulunan çocukları tespit ediyor, sahneye çıkartıyor ve onlara şarkı söyletiyor. İbrahim Tatlıses'ten Huysuz Virjin'e uzanan bu "atraksiyon"lar bir yana, şarkılarını söylerken Ruhi Su kadar disiplinli. Ekip üyelerini hiç ihmal etmiyor, solosu olanı öne çıkartıyor ya da yanına gidiyor. Ekip ile iletişimi mükemmel; tek hareketle şarkıya yeni bir yön verebiliyor. Seyircide de durum aynı: Parmağını kımılatmasıyla bütün eller havalanıyor, bütün stad zıplamaya başlıyor.

Önceden "setlist" üzerinde çalıştığımız için biliyoruz ki "The River - The Rising - Land of Hope and Dreams" üçlemesi, her koşulda konserin sonu. Bunun içindir son şarkıda eller havaya kalkıyor, dakikalar süren alkışlar "Patron"a eşlik ediyor. Konser, beklediği gibi, bu üçlemenin ardından 21.57 itibarıyla sona eriyor.

Bu bir son değil elbet. E-Street Band sahne arkasına çekilirken, "Patron" yerinde kalıyor, gitarını eline alıyor, mızıkasını boynuna takıyor ve "Thunder Road"la bis'e başlıyor. Şarkı sürerken ekip üyeleri birbiri ardına kulisten geliyor, yerlerini alıyor ve şarkı büyük bir coşkuyla "Born in the U.S.A."e bağlanıyor. Derken asıl "son" şarkıya ulaşıyoruz: "Tenth Avenue Freeze-Out". Şarkının başında piyanonun üzerine çıkıyor, atletle kalana kadar soyunuyor, birden seyircinin arasına dalıyor ve aynı hızla çıkarak şarkıyı söylemeye başlıyor. Şarkının tam ortasında susuyor, ekranda "Born to Run" kapağında sırtına yaslandığı ve turnenin hemen öncesinde kaybettiği kadim dostu, ekibinin temel taşlarından Clarence "Big Man" Clemons'un görüntüsü beliriyor. Alkışlar dakikalarca sürüyor, "Patron"un gözü ekranda, ekip üyelerinin başı eğik. Konser bu şarkıyla sonlanıyor ama Prag dinleyicisinin gitmeye niyeti yok. "Patron"un da... Selamın ardından yine herkes yerini alıyor ve bu kez 10 dakika

sürecek olan "Twist and Shout" başlıyor. Bu, sahiden son şarkı. 19.30'da aniden başlayan konser, üç buçuk saatin ardından büyük coşkuyla bittiğinde aklımıza gelen ilk cümle şu: Biz bu konserde Bruce Springsteen'in nasıl "Patron" olduğunu değil, bugüne kadar nasıl öyle kaldığını gördük. §

"Sarhoş Bina" veya "Fred ve Ginger" olarak adlandırılan Frank Gehry'nin modern mimarî şaheseri Prag'ın önemli sembollerinden biri.

Gerçek bir dinlence için...

www.montanapine.com

EFE KUYUMCU, ACI '03

DENİZ DEDİĞİN KOCA BİR HAYAT

ACI '03 mezunu Efe Kuyumcu, deniz tutkusunu hayatın her alanına yaymış. Ödüllü bir sporcu olmasının yanı sıra yeni bir tekne modeli geliştirmek için de çalışıyor. "Spor, deniz, rüzgâr ve yelken hayatımın tümü" diyen Kuyumcu ile bu derin tutkusunu, hayatı ve başarıyı konuştuk...

Yarışmak aslında yolculuğun bir parçası. İlk olarak 92 Barcelona olimpiyatlarının açılış töreninde Angelo Badalamenti'nin okuyla stadın ucundaki Olimpiyat meşalesini yaktığını gördüğümde tüylerim diken diken olmuştu. Kendime: "Benim de orada olmam lazım" demiştim. O günden beri her antrenman, her yarış, adım adım bu hayalin peşinden gidiyorum.

Giriş fotoğrafı Finn antrenman 2009,

Altta 2010 Isaf World Cup Miami,

Solda Cannes Dragon Grand Prix yarışı. 65 tekne arasında üçüncülük, 2011.

Dünya ve olimpiyat şampiyonu olmuş birçok yarışmacının katıldığı uluslararası yarışlarda tek Türk yelkenci olarak yarıştın. Bir kısmında ülkemize büyük ödüller getirdin. Hatta yurtdışındaki yarışmalara katılmak için özel davetler aldın. Bunlar bir sporcu için çok önemli başarılar. Peki neden bu haberler basında yeterince yer almıyor? Bu durum yelken sporuna ülkemizde yeterince destek verilmediğinden kaynaklanıyor diyebilir miyiz?

Kesinlikle. Ne yazık ki ülkemizde amatör sporlarla ilgili bir kısır döngü var ve bu çok ciddi bir sorun aslında. Devlet, kulüp veya federasyondan yeterince destek alamıyorsunuz, sponsora ihtiyacınız var; ama sponsor bulmak için önce başarılı olmanız gerekiyor; başarılı olmanız içinse desteğe ihtiyacınız var. İçinden çıkılması zor bir döngü. Buradaki en büyük sorun, ne yazık ki yeteri kadar basın desteği alamamak.

Ben bu konuda çok şanslıydım. NTVSPOR gibi bir basın devi bana sponsor oldu ve 2012 olimpiyatlarına hazırlandığım süre boyunca beni takip ettiler, bana destek oldular ve sponsor bulmama yardımcı olmaya çalıştılar ki, buna rağmen aradığım desteği bulamadım ne yazık ki.

Peki su sporlarının genelinde aynı durumdan bahsedebilir miyiz? Federasyonun desteğini yeterli buluyor musun? Neler yapılabilir?

Federasyon destek vermeye çalışıyor ancak yeterli değil. Sporculara uzun süreli destek gerekiyor ve bu sağlanmıyor veya sağlanamıyor. Denizde rakiplerinizle boğuşurken bir sonraki yarışa nasıl gideceğimizi bilmemek beni ve millî takımdaki diğer birçok arkadaşımı yıpratıyordu. Neler yapılabileceği konusunda söylenecek çok şey var ancak bunları biz sporcuların dile getirmesine rağmen herhangi bir gelişme

olmuyor bu yüzden çok da fazla bir şey söyleyemiyorum.

Bu durum sponsor bulman konusunda da sıkıntı yaşıyor mu? Sonuçta ulusal ve uluslararası birçok yarışa katılıyorsun. Antrenman, antrenör, ulaşım, konaklama gibi birçok masraf kalemi var karşılamam gereken. Nasıl başa çıkıyorsun bu masraflarla?

Bir şekilde ucu ucuna başa çıkmaya çalışıyoruz. 2012'ye hazırlandığım süre içinde en büyük sorunum yeterli desteği bulamamak oldu. 2016 Olimpiyatlarına hazırlanırken de en büyük endişem bu. Sponsor desteği alamazsam ne yazık ki Türkiye'yi Olimpiyatlarda temsil etme hayalime devam etmem çok zor olacak.

Sponsor desteği alamama konusuna açıkçası ben de anlam veremiyorum. Amatör spor branşlarında yapılan sponsorluğun %100'ü vergiden düşülüyor, yani aslında siz firmaya neredeyse bir yük değilsiniz. Birçok değerli ve büyük marka ile görüşüyoruz, hazırlıklar ve tamamen masraflar için beklediğimiz finansal destek büyük firmalar için gerçekten küçük rakamlar... Olimpiyat gibi bir platformda ve bu yola giderken hazırlıklar sırasında katıldığımız uluslararası birçok önemli yarışta, hem spora hem de genç sporculara destek olarak yer almak konusunda niye bu kadar pasif kaldıklarını anlamakta zorluk çekiyoruz. Bugüne kadar yüzün üzerinde firma ile görüştük ne yazık ki olumlu gelişme sağlayamadık.

Bir yandan gemi mühendisi olarak Agantur tersaneleri bünyesinde yeni bir tekne markası yaratmak için proje yöneticiliği yapıyorsun, diğer bir yandan da millî bir yelkenci olarak bir çok yarışlara katılıyorsun. Günlük iş temposu içerisinde antrenman yapmaya nasıl fırsat yaratıyorsun?

Biraz uykudan, biraz sosyal hayattan keserek vakit yaratıyorum ve her sabah 6'da uyanıp

Efe Kuyumcu pek çok başarıya imza atan bir sporcu.

antrenman yaptıktan sonra işe gidiyorum. İş dönüşü bir daha antrenman... Bazen öğlenleri de antrenman yapıyorum. Çok şükür Agantur Tersaneleri bu konuda çok anlayışlı ve beni tamamen destekliyor. Özellikle bu dönemde günde 1.5 saat ila 3 saat arası kara antrenmanı ağırlıklı çalışıyorum. Deniz antrenmanı yaptığım günlerde ise bu rakam günde 5-6 saate kadar çıkabiliyor.

İlk kez 1998 yılında junior olarak girmişsin Millî Takım'a. Bize yelkenle tanışma hikayeni anlatabilir misin biraz? Nasıl millî takıma seçildin? Derslerle sporu bir arada götürmek zor olmadı mı?

İlk olarak 92 yılında Kuşadası'nda tanıştım yelkenle ancak benim tanışmamdan 1 ay sonra yelken kulübü kapanınca 97 yılına kadar denizle buluşma fırsatım olmadı tekrar.

97 yılında Çeşme Yelken Kulübü'nde tekrar başlayınca gerisi biraz iplik söküğü gibi geldi. Önce deneme amaçlı bir yurt dışı yarışına gittim, ardından oradaki performansım beğenilince millî takımda 5 seneden fazla aralıksız yarıştım. Derslerle götürmek zordu ancak şansımıza üst dönemlerimde Nezhir Kalelioğlu, Sait İzmit gibi hem millî takımda yarışan takım arkadaşlarım hem de okuldan abilerim vardı. Onların ve öğretmenlerin yardımıyla zor olsa da başardık.

Denize, teknelere, spora aşırı bir tutkun olduğunun farkındayız. Nerden geliyor bu tutku? Yelken yapmak, yarışlara katılmak neler hissettiriyor?

Bu tutku nereden geliyor hiçbir fikrim yok; ama spor, deniz, rüzgâr ve yelken herhalde benim tüm hayatımı özetleyen dört kelime olabilir. Mesela ÖSS'ye hazırladığım dönemin başlarında spora daha az vakit ayırmaya çalışıyordum. Ardından uyuyamamaya başlayınca, geceleri kendimi İzmir sokaklarında koşarken buldum. Şimdi ise, her boş vaktimde kitesurf, koşu, snowboard, bisiklet, wakeboard, yelken derken bir şekilde spor yaparken buluyorum kendimi.

Deniz ise benim hayatım. Yelken, rüzgâr ve denizi beni yapan şeyler listesinde ailemden sonra listenin en tepesinde görüyorum. Teknelere olan saplantım da biraz buradan geliyor galiba. Denizin üzerinde güzel şeyler görmek istiyorum ve bu arzu artık işim oldu. Bana pek iş gibi gelmese de, denizin üzerine süzülen güzel tekneler yapmak en büyük hayalim ve tutkum ve şu anda da bunu yapıyorum.

Tabii yelken yapmayı ve yarışmayı, ihmal etmemeyi tercih ederim ama ikisini de ayrı seviyorum. Uluslararası seviyede yarışmak çok farklı bir duygu. Denizin üzerinde, en kötü yarıştığınız anda bir anda hatırlıyorsunuz ki oraya gelmek için çok çalıştınız, orada sadece kendinizi değil bir ülkeyi temsil ediyorsunuz. Bunlar aklınıza geldiğinde en yorgun halinizde bile bir anda en kötü yarışınızı en iyi yarışınıza döndürecek enerjiyi buluyorsunuz.

Yarışmak aslında yolculuğun bir parçası. İlk olarak 92 Barcelona olimpiyatlarının açılış

töreninde Angelo Badalamenti'nin okuyla stadın ucundaki Olimpiyat meşalesini yaktığını gördüğümde tüylerim diken diken olmuştu. Kendime: "Benim de orada olmam lazım" demiştim. O günden beri her antrenman, her yarış, adım adım bu hayalin peşinden gidiyorum.

Türkiye'nin olimpiyatlardaki başarısını nasıl değerlendiriyorsun?

Türkiye ne yazık ki birçok spor dalında olması gerektiği yerde değil. Bunun sebebinin de uzun süreli plan yapılmamasından kaynaklandığını düşünüyorum. Bir sporcunun herhangi bir dalda başarılı olması için ileri seviyede çalışması gereken süre yaklaşık 10 yıl. Biz 6 ay sonra hangi yarışa gidebileceğimizin bile planını istediğimiz gibi rahat yapamıyoruz. Dönüp dolaşıp sorun aynı yere geliyor ne yazık ki, maddi desteksiz başarı olmuyor.

Laser 4,7, Laser Radial ve Laser Standart sınıflarında uzun yıllar yarıştıktan sonra şimdi FINN sınıfında yarışmalara katılmaya devam ediyorsun. Bilinçli bir tercih mi bu? Niçin FINN sınıfı? Türkiye'nin FINN sınıfındaki başarısı ne boyutta?

1998 yılından 2003 yılına kadar Laser sınıflarında millî takımda yarıştım. Ardından üniversite eğitimi sebebiyle millî takım seviyesinde yelken yapmayı bırakmıştım, ancak içimdeki olimpiyat aşkı beni hiç bırakmadı. 2007 yılında tekrardan yelkene dönme kararı aldım. Bu durumda iki seçeneğim vardı kilo verip orta siklet olan Laser Standart'ta yarışacaktım ya da kilo alıp ağır siklet olan Finn sınıfında yarışacaktım. Finn sınıfı 1952 yılından beri olimpiyatlarda aralıksız olarak yarışılan, dünyadaki en önemli yelken sınıflarından biri olarak kabul edildiği için Finn sınıfında yarışmayı tercih ettim.

Türkiye'de Finn sınıfının durumunu özetlemek gerekirse az ama öz diyebiliriz. Çok fiziksel bir tekne olduğundan dolayı yarışan değil, üzerine binen insan sayısı bile 20'den az olmasına rağmen bugüne kadar olimpiyatlarda alınan en büyük başarı 2000 Olimpiyatlarında Ali Enver Adakan'ın 8.liğidir.

En son hangi yarışa katıldın ve nasıl bir derece elde ettin?

En son Falmouth İngiltere’de yapılan 2012 Dünya Şampiyonası’na katıldım. Olimpiyata gidebilmek için yarıştığımız bu yarışta ne yazık ki beklediğim altında gösterdiğim performans ve son yarışta aldığın diskalifikasyonla 97 kişi arasından 54. bitirdim.

Pek çok uluslararası yarışlarda ülkemizi temsil ettiğinden bahsettik. Uluslararası yarışmalarda ülkeni temsil etmek nasıl bir duygu?

Aslında bu yarışırken çoğunlukla unuttuğunuz; ama öncesi ve sonrasındaki en büyük enerji kaynağınız. Yarışırken çok az aklınıza geliyor, yarış heyecanı, stresi ve konsantrasyonu arasında kaybolup gidiyor. Ancak antrenman sırasında en yorulduğunuz anda veya kötü bir yarış sonrasında en mutsuz anınızda hatırlıyorsunuz veya biri hatırlatıyor. Siz aslında zaten birçok şeyi başararak oraya geldiniz; ama rekabetçi yapınız hep daha fazlasını istiyor. Hatırladığınız anlarda ise dünyadaki en güzel duygulardan biri, hiçbir gazetede çıkmasa da kimse bilmeseydi sadece ay ve yıldız için oradasınız ve bu da her yorgunluğa, acıya geliyor.

Katıldığınız uluslararası yarışmalardaki gözlemlere dayanarak Türkiye’de yelken sporunun temel eksikliğini ne olarak görüyorsunuz?

Daha önce bahsettiğim uzun süreli planlama ve destek dışında bence yelkendeki en büyük eksikimiz kültür. Ne yazık ki Barbaros’un torunları olarak anılmaya ne kadar bayılsak da, denizin üstünde olmaksızın, denizi seyretmeyi tercih ediyoruz. Yelken pahalı spor deyip geçiyoruz ama bunun sebebi sadece herkesin gözü 2-4 kişilik ufak yelkenliler yerine 10-12 kişilik lüks yatlarda olduğu için. Koşu gibi ucuz bir spor değil; ama sanıldığı kadar da pahalı değil. Bu kadar 3 bir yanı denizlerle çevrili diyerek altını çizdiğimiz coğrafi konumumuzu aslında sorun gibi görüyoruz. Halbuki dünyanın en güzel denizlerine sahibiz. Maalesef yelken yapan insan sayısı olması gerekenin çok ama çok altında.

Türkiye’de yelken sporunu geliştirmek, bilinirliğini artırmak için sizin önerilerin neler?

Biraz klişe olacak ama devlet teşviği gerekli. Özel tekneler için olan vergilendirme sistemi değişmiş olsa da hâlâ fazla ve en büyük sorun ise tekne sahibi olmaktan çok parayı marinalara harcıyorsunuz. Bu tür masraflar azalırda büyüklerimiz yelken yapabilir, tekne sayısı artar, bu da ardından gelen yeni nesilin gözlerini açar diye düşünüyorum.

Seninle ilgili yaptığımız araştırmalar sonucunda atletizm ile ilgilendiğini de öğrendik.

Tamamen hobi, bu saatten sonra daha ilerisine geçmesi de tahminen imkansız. Senelerdir

gerek antrenman olsun gerek rahatlamak için olsun koşmayı hep çok sevdim. Daha önce de yelken yapmadığım sürede böyle bir girişimim olmuştu ancak yarım kalmıştı. Geçen sene birkaç arkadaşımın kelimenin tam manasıyla, gazıyla, sen sporcu adamsın sen yaparsın diyerek beni Antalya Yarı Maraton start hattına atmalarıyla başladı biraz. Orada antrenmansız bitirdiğim yarı maratondan sonra içimdeki sporcu tabii yetinemedi bu performansı, hem hedef yükselttim hem de düzenli bir programla çalışmaya başladım. 2012 Ekim ayında Amsterdam Yarı Maratonu ve ardından da Avrasya Maratonunu koşmak için hazırlanıyorum. Tabii zaman hedeflerim normal bir insana göre çok uzak; çünkü yelken için 95 kilonun altına inmem şimdilik yasak.

İzmir Amerikan Koleji yıllarına geri dönersek... Geri dönmek istediğin, tekrar yaşamak için iç geçirdiğin anlar, yaşantılar neler?

Galiba hayatımın en mutlu zamanlarıydı. En baştan başlayıp bir yedi sene daha okuyabilirim. O zamanlar tabii herkes gibi biz de tahminen çok şikayet ettik; ama hâlâ en çok görüştüğüm insanlar sınıf arkadaşlarım, okul arkadaşlarım ve Amerikan mezunları. Sadece birkaç anıdan bahsetmem çok zor, Coop arkasında geçen sohbetlerden, güle oynaya yaptığımız derslere, uykusuz Moods gecelerinden, sabah demeden tiyatro provaları ile geçen haftasonlarına kadar her şeyi, daha doğrusu herkesi özlüyorsunuz.

İzmir Amerika Koleji’nin sana kattığı artı değerler dersek?

Yurt dışında rahatça, çekinmeden konuştuğum İngilizce’nin yarattığı farklardan, genel hayat bilgisi veya her gittiğim yerde bir mezun bir tanıdık bulmanın rahatlıkları kısaca, sayabildiğim farklar. İzmir Amerikan Koleji’nin her zaman beni ve bütün sınıf arkadaşlarımı bugünlere getiren başarılı, çalışkan, kendine güvenen bireyler haline gelmesindeki en

önemli rolü oynadığına inanmışımdır. Bu yüzden ben, tanıdığım ve tanımadığım bir çok mezun fark yaratmak için, bir iz bırakmak için basma kalıp hayatları geride bırakıp bilinmeyene yelken açıyor, kimsenin cesaret edemediği yeni başarılarla imza atıyor.

New Jersey’de üniversite deneyimi, gemi mühendisliği... Bir sene İngiltere’de “exchange student” olmak... Biraz bunları da anlatabilir misin?

İzmir Amerika’dan sonra hayatımın en güzel kısmı olabilir herhalde. Ne kadar zor olsa da sevdiğiniz işle (veya bu durumda dersle) uğraşırken zorluklar geliyor geçiyor. Ancak unutmadığım bir kısmı var ki, o da gemi ödevlerinden kaçıp yat üzerine yaptığım projelerdir. Bitirme tezimi bile yük gemisi üzerine olması gerekirken hocalarımla yaptığım pazarlık sonucu 3 adet yelkenli yat çizmeme ikna etmişim. Eğitim eğlence bir yana, ne kadar New Jersey, New York ve Londra dünyanın en gözde şehirleri olsa da, sınavlarım bittiği gibi her seferinde kendimi İzmir, Ege sahillerinde buldum.

Bodrum’da yaşamak nasıl? Bodrum’da yaşamının avantajları ve dezavantajları neler?

İlk başlarda çok tereddüt etmişim; ama lise sonrası bir dönem İstanbul’da yaşadıkdan sonra o kadar kalabalıkta bir daha yaşayamayacağımı biliyordum.

Şu an 1 seneden fazla oldu ve çok mutluyum. Tahmin ettiğimden çok daha fazla yaşayan nüfus var, ki bir kısmı da İzmir Amerikan mezunu. Kışın sessiz, sakin, rahat biraz bohem bir hayat yaşıyorsunuz; ama hoşuma gidiyor. Zaten ya iş ya antrenman yapıyorsunuz ya da kitap sinema arkadaşlarla yemek derken vakit geçiyor bir anda. Sıkılsanız bile; ki hiç olmadı, 1 uçakla veya 3 saatte arabayla İzmir’e gidebiliyorsunuz. Yazınsa tatile gelip giden dostlar, koşuşturmaca derken 3 ay göz açıp kapayıncaya kadar bitiyor.

Kasım 2012'de inşaat çalışmalarına başlanması planlanan SEV Lisesi'nin, Eylül 2014'te öğretime açılması planlanıyor.

SEV LİSESİ İÇİN GERİ SAYIM

Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın uzun vadeli ve en önemli projelerinden biri olan SEV Lisesi'nde geri sayım başladı. Lisenin inşaatına Kasım 2012'de başlanması bekleniyor.

SEV, 2009 yılında Çekmeköy'de 45 dönümlük bir arsa satın almış ve bu arsanın bir bölümünde lise binası inşa ederek 2012 yılında öğretime açmayı planlamıştı.

Ancak proje, arsanın imar planı sürecinde meydana gelen gecikmeler nedeniyle planlanan zamanda hayata geçirilememişti.

Şimdi, bütün gözler Eylül ayına çevrildi. İmar planının, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Eylül ayındaki meclis toplantısında gündeme girmesi ve onaylanması bekleniyor. Meclis onayının ardından, Ekim ayında ruhsatın alınarak Kasım 2012'de inşaat çalışmalarına başlanması ve SEV Lisesi'nin Eylül 2014'te öğretime açılması planlanıyor. Böylelikle,

uzun zamandır beklenen bir proje daha hayata geçirilecek.

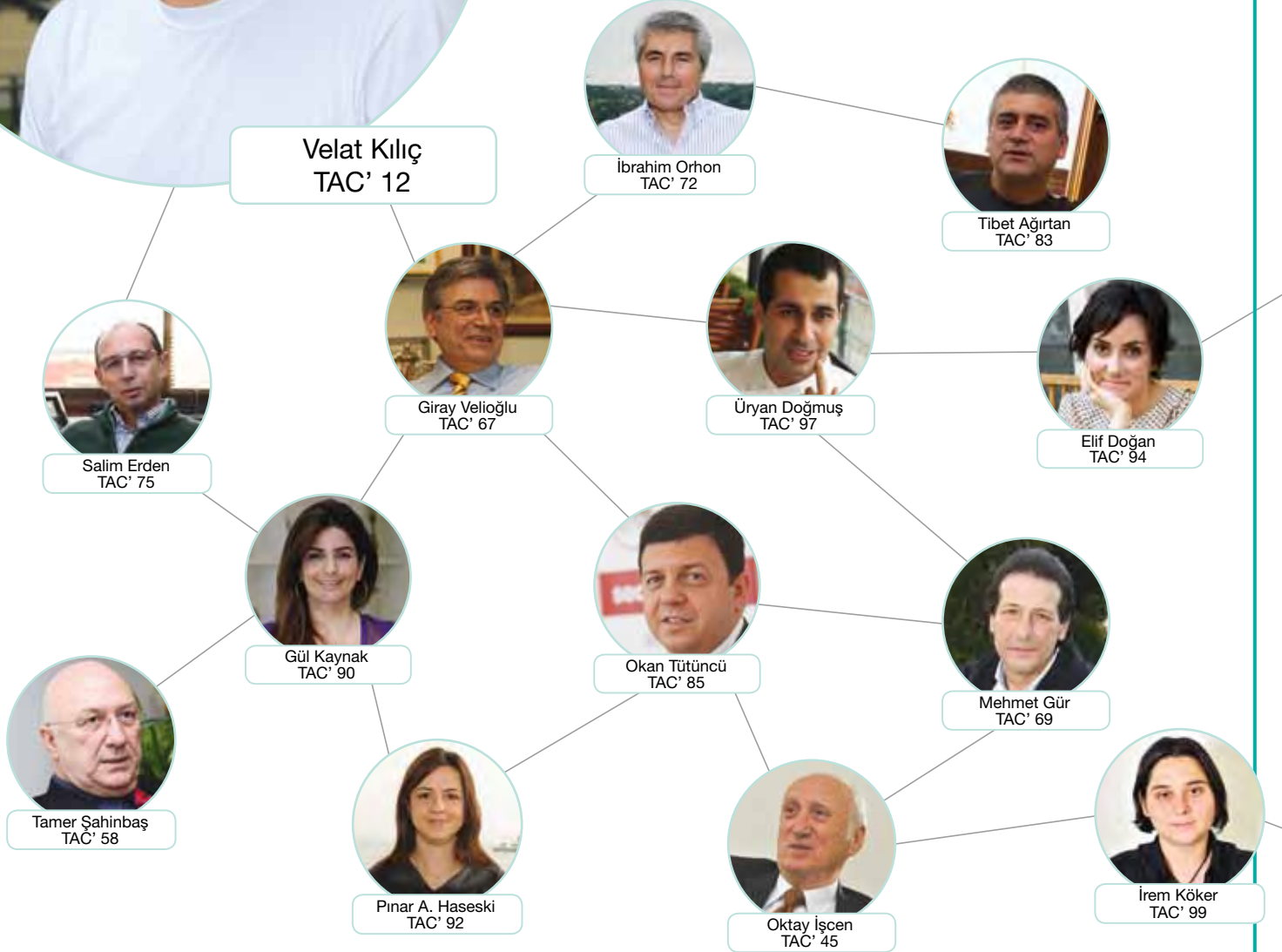
SEV Lisesi, Sağlık ve Eğitim Vakfı şemsiyesi altında varlığını sürdüren diğer üç Amerikan Koleji'nin (Üsküdar Amerikan Lisesi, Tarsus Amerikan Koleji ve İzmir Amerikan Koleji) eğitim alanındaki yüzyılı aşkın birikiminden sonuna kadar yararlanacak. SEV yetkilileri, SEV Lisesi'nin vereceği eğitimin kalitesinin diğer Amerikan Kolejlerinden hiçbir şekilde geri kalmayacak düzeyde olacağını ifade ediyorlar.

SEV Lisesi'ne öğrenci alımı ile ilgili konular 2013 yılının Mayıs ayında netlik kazanacak olmakla birlikte, şimdiki karar SBS sınavı veya okulun açıldığı tarihte onun yerine yürürlüğe girmiş olan sınav sisteminin sonuçlarına göre öğrenci kabul edilmesi yönünde. Liseye girişte Üsküdar, İzmir ve Tarsus SEV İlköğretim Okulları'ndan mezun olan öğrencilere belirli bir kontenjan ayrılmasının yanı sıra diğer okullardan da, sınavda elde ettikleri puanlara göre öğrenci alınacak.

“Tarsus Amerikan Koleji’nde yatılılık sayesinde eğitim, kâğıt üstünde olmaktan çıkıp üç boyutlu bir hâl alır. Toplum bilincinden sanata, spordan akademik dürüstlüğe, teoriden uygulamaya hayatın her alanında başarı hedeflenir. Misyonu ve uzmanlığı her alanda liderler yetiştirmek olan bir okuldan da daha azı beklenemezdi zaten.”

Velat Kılıç (TAC’ 12)
Brown University, Biomedical Engineering

Tarsus Amerikan Koleji mezunu dediğin...

“Türkiye için liderler, dünya için liderlik” sloganını, farklı ve yaratıcı düşünmeyi teşvik eden bir eğitim anlayışını ve herbiri kendi alanının önde gelen isimlerinden oluşan büyük bir camiyi arkasına alır.

SERPİL URAL ÜAA '64

KİTAPLARINDA ÇOCUKLARIN DİLİNDEN KONUŞUYOR

Serpil Ural, öykü ve çizgileriyle çocuklar için kitaplara imza atıyor. Hem yazıyor, hem çiziyor... ÜAA'den 64'te mezun oluşunun ardından ileriye yönelik hedefleri için kararlılıkla yürümeye devam etmiş, farklı alanlarda etkin ve başarılı işlere imza atarak ilerlemiş. Bugün imza attığı çok sayıda çocuk kitabıyla karşımızda.

Yaşamınız boyunca farklı alanlarda başarılı oldunuz; bu işlerin hemen hepsi yaratıcılık, birikim isteyen işlerdi; ama biz öncelikle ÜAA'deki yıllarınıza ve buraya gelen "küçük Serpil'e dönmek istiyoruz....

Zaten yola çıkış noktam Üsküdar Amerikan Lisesi. Ortaokul yıllarımdan söz ediyorum; çünkü ilkokulda ben farklı yerlerde öğrenim görerek tamamlamak zorunda kaldım. Annem de babam da ziraat mühendisi ve devlet memuruydular. Dolayısıyla, İzmir'de doğmamın ardından ailemle birlikte anne - babamın atanmalarına bağlı olarak Karadeniz, bir ara İstanbul, sonra Adapazarı derken her sınıfı ayrı okulda okumuş oldum.

Sizi birçok kişi yazdığınız ve resimlediğiniz çocuk kitaplarınızla tanıyor. Küçük yaşlardan bu tür bir eğiliminiz var mıydı ?

Öğretmenlik yapan çok sevdiğim teyzemin de etkisiyle 4 yaşında okumayı sökmüştüm. Ailem de kitap okurdu ve bana bu yolda iyi bir örnek oluşturdu. İlkokulu Adapazarı'nda bitirmemin ardından, annem yabancı dil öğrenmemi istedi. Bu dönemine göre ileri görüşlü bir davranıştı, şanslıyım bir bakıma. Beni Üsküdar Amerikan Lisesi'ne yatılı verdiler. 11 yaşındaydım daha; ama belli bir özgürlüğü de tanıyordu bana ailem. O yıllarda insana Bağlarbaşı'na çıkıp bir şeyler alıp okula dönmek bile büyük bir özgürlük gibi geliyordu. Tabii daha sonra kendi ayaklarımın üstünde durma ve özgürlüğümü kullanabilmenin önemini kavrayacaktım. Bugün daha alışılmış bir şey gibi gelebilir; ama ÜAA'ı bitirmemin ardından, 1965'te ABD'ye eğitime gitmem de önemliydi.

ÜAA'den sanat ve edebiyat alanında da önemli isimler çıkıyor. Yaratıcılığa da gereken önem veriliyor çünkü değil mi ?

Kesinlikle. Ve çok güzel kitaplar okuduk. Sonra bakıyorum da ben 40'lı 50'li yaşlarda arkadaşlarım onları ancak okudular. Tavsiye ederdi öğretmenlerimiz. Jale Parla yangın merdivenlerine oturur gizli gizli kitap okurdu. Sonra yaz tatilleri... Evde de bütün yaz kitap okuduğumu hatırlıyorum. Okumayı çok seviyordum. Burada - onu çok iyi beceriyorlar diye düşünüyorum - neye yeteneğiniz varsa o ortaya çıkarılıp, bu yolda destek verildi.

Bu konularda heveslendirilmek ve onurlandırılmak çocuk için çok önemli, değil mi ?

Kesinlikle. Bunun yapılmadığı bir okul olmamalı. Yazdıklarım dikkat çekmeye başladı. Ortaokuldan başlayarak bazı yazı yarışmalarında ödül verilir, en azından adım okunurdu. Yarışmalar okul içinde düzenlenirdi. Bir yandan da resme yeteneğim

olduğu fark edildi ve sorumluluklar verilmeye başlandı.

Çocuk yazını kendine has incelikleri olan bir alan. O günlerde aklınızdan ileride neler yapmak geçiyordu?

Lise yıllarımda hem resim yapıp hem de yazı yazabileceğim bir iş bulmak istiyordum artık. Çoğunlukla çeviri kitaplardaki ayrıntılara dikkat ediyordum. Bir yandan da Amerika'ya gitmeye heves ettim ve bunu yaptım.

ABD'deki yıllarınızdan söz eder misiniz?

Sahne-dekor eğitimi almakta karar kılınca, ABD'de bu alanda iki yıllık bir okul arayışına girdim, bir yandan da burslu olması gerekiyordu bu okulun. Okulda çok güzel dersler gördüm; edebiyat, temel sanat, opera... Yabancı öğrencilere de okutulan Amerikan tarihi dersinden sınavla muaf oldum, onun yerine Rus tarihini seçtim. Din ve felsefe dersleri de aldık. Orada okuduğum yıllarda ne kadar iyi bir İngilizce eğitimi almış olduğumu anladım; oda arkadaşlarım bile bana gramere ilişkin sorular soruyordu. Ayrıca, burslu okuduğum için bazı sorumluluklarım vardı; öğretmenlerin çocuklarına bakıcılık yapmak gibi ya da kütüphanede nöbetçi olarak görev almak, sanat galerisinde çalışmak gibi...

ABD'deyken sizde çocuk kitapları yapmaya ilgi uyandıran bir olay yaşadınız mı?

Okuldan öğretmenlerimin çocuklarına bakacaktım. Gittiğim evde ilk defa onların çocuk kitaplarını gördüm. O kadar etkilendim ki... Bütün bir gece boyunca bu çocuk kitaplarını inceledim ve kendi kendime dedim ki "bu da bir tür sanat, niye yapılmazın? Hem edebiyat var hem de resim..."

Önemli olan neden hoşlanıyorsanız, o konunun üzerine gitmek. Hayallerin peşinde gitmede karşınıza zorluklar tabii ki çıkacaktır. Ama kararlı olursanız, ilerlersiniz. İnisiyatif koymayı, neleri yapmak istediğinizi bilmek, öğrenmek önemli olan. Çocukların da anne babalarının yönlendirmesiyle değil, kendi istekleri doğrultusunda ilerlemeleri gerekiyor.

Serpil Ural,
kitaplarıyla
miniklerin
kütüphanelerinde
başta.

Türkiye - Hollanda ilişkilerinin 400. yılı nedeniyle projeler değerlendirilecek diye duyduğumda bir çocuk kitabı geldi aklıma, "bizim çocuklar da öğrensin oradaki çocuklar da..." diye düşündüm. Kitap çıktı ve çeşitli etkinliklerde ücretsiz olarak çocuklara dağıtılıyor.

Ve ayrıca "benim ülkemde niye böyle kitaplar yok, çocuklara yazık değil mi? diye çok üzüldüm. İşte o zaman çocuk kitapları yazma ve resimleme aklıma girdi diyebilirim.

İki yıllık üniversite eğitiminiz sonrasında hemen döndünüz. Grafik okumanız bunu izleyen dönemde mi?

Amerika'nın her şeyine alıştık, dilini biliyordum; ama çok farklı bir kültür sonuç olarak ve iki yıl bana yetti. O zaman otomatik telefon bile yoktu. Ben 15 günde bir mektup gelecek diye bekliyordum, yani aile özlemi biraz ağır bastı ve Türkiye'ye dönmeye karar verdim. İlk olarak, dönmeden önce İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'yle (bugünkü adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) yazıştım, ABD'de aldığım dersleri de incelediler ve benim yine Sahne ve Dekor Tasarımı bölümünde, üçüncü sınıftan öğrenimime başlamamda karar kıldılar. Benim için daha iyi olduğunu söyleyebilirim; çünkü kitap tasarımı ve resimleme yapmayı da içeriyordu bu bölüm. Ve Tatbiki Güzel Sanatlar Grafik Bölümü'nden mezun oldum.

Okul öncesi çocuklar için kitap yazma ve resimlemeye fiilen 1978 yılında başladınız, değil mi?

Evet, ama Tatbiki'deki yıllarımda aklımın bir köşesine çocuk kitapları ile ilgili bir şeyler yapmak vardı. 3. sınıfta kitap resimleme dersi de vardı, Mustafa Aslıer'di hocamız. Yıl sonunda o kadar güzel resimler çıktı ki ortaya... B unları yapabilenler vardı;

ama piyasada böyle resimlenmiş kitaplar yoktu nedense... Sonra bu işten fazla para kazanılmamasının buna neden olduğunu anladım. Bu nedenle ben de reklamcılığa başladım. O dönem iş bulmak bu kadar zor değildi, hatta bir yerle anlaştım ve okul bittikten sonra tatil yapmak istediğimi söyleyip, 1 Eylül'de işe başlamak üzere anlaştım. Son olarak Cenajans'ta çalıştım. Eşimle tanışmamızın ve evlenmeye karar vermemizin ardından onunla birlikte Ankara'da yaşamaya başladığımda reklamcılığı bırakmak zorunda kaldım. Çünkü Ankara'da reklamcılık yapabileceğiniz bir yer yoktu. Severek yaptım reklamcılığı da, hem metin yazarlığı hem de tasarım yapıyordum.

Ankara yılları ve uzun zamandan sonra çocuk kitapları üzerine çalışmaya başlamanıza gelirse...

Ankara'da reklam şirketi yoktu, ben de artık çocuk kitapları konusunda çalışmaya karar verdim. Resimleme ve yazma çalışmalarına başladım; çünkü çocukları daha iyi tanımak istiyordum. Bu konuda uzmanlardan bilgi almak doğru bir iş yapmak için gerekliydi. O dönemde Hacettepe Üniversitesi çocuk gelişimi konusunda son derece ileri bir noktadaydı.

Çocuklara yönelik yazının kendi içinde önemli incelikleri barındırdığı bir gerçek. Sorumluluğu da fazla. Siz tüm bunların farkında olarak bir araştırma süreci yaşadınız sanırım başlangıçta?

Evet, bu konuda okul okudum diyemem; ama Hacettepe Üniversitesi'nin kütüphanesinde araştırmalar yapmaya başladım ilk olarak. Çocuk yazını üzerine hazırlanan tezleri okudum. O bölümde öğretmenlik yapanlarla tanıştım. Tezlerden biri özellikle ilgimi çekti; Nilüfer Tuncer'inki. O aslında bir kütüphaneci olsa da, daha sonra çocuk kitapları üzerine üç çalışma yapan ve devlet tarafından burslu olarak bu konuda eğitim almak üzere ABD'ye gönderilmiş bir isim. Başlangıçta yaptıklarını ona gösteriyor, düşüncesini alıyordum. Bu süreç çok uzun sürmedi; artık kitaplarımı

Serpil Ural'ın ilk kitabı Top Tavşan.

ortaya çıkmaya başladıkça, yayıncılarla görüşmeye gelmişti sıra.

Ve, ilk kitabınız “Top Tavşan”la minik okurlarınıza merhaba dediniz...

İlk kitabım Top Tavşan’dı; yıl 1978... Görüştüğüm yayınevleri resimlemelerimi çok renkli buluyor, buna bağlı olarak maliyeti yüksek olacağı için bu haliyle basmak istemiyorlardı. Top Tavşan’ın resimlemesini beyaz kağıt üzerine kolaj yöntemiyle yapmıştım. Sonunda Redhouse Yayınevi ilgilendi, ancak onlar da bu çok renkli haliyle basamayacaklarını söylediler. Sonunda bana bir öneride bulundular; resimlerin dışhatlarını çizecektim, ve bu dış hatların içi kolaja benzer biçimde boyayla renklendirilecekti. Sonuçta, Redhouse o döneme göre hakikaten çok kaliteli bir baskı yaptı ve 1979 yılının Nisan ayında “Top Tavşan” adlı ilk çocuk kitabım raflardaki yerini aldı.

1979 yılı aynı zamanda Çocuk Yılı olarak kutlanmıştı, hoş bir tesadüf olmuş...

Çocuk Yılı oluşunun olumlu bir katkısı oldu sanırım. O yıl çocuk üzerine yapılan seminer ve etkinlikleri de izledim; bu konu üzerine çalışan bazı isimleri de tanımaya başladım. Bu tanıdığım kişiler arasında uluslararası toplantılara katılan konuk yabancı uzmanlar da yer alıyordu. Böylece, yavaş yavaş bu alana girmeye başlamıştım.

Çok farklı konularda kitaplarınız var. Bazıları seri halinde basılmış. Farklı ülkeler, bir çocuğun yaşama dair deneyimleri, Don Kişot gibi evrensel bir karakter ya da bir Efe... Hem evrensel hem yerel anlamda çocukların öğreneceği yaşamsal kavramlar, karşılaşılabilecekleri dönemeçler...

İnanın iyi incelenirse çok konu var etrafta, işlediğim konular büyük ölçüde gözleme dayanıyor elbette. Ayrıca piyasayı inceleyip, hangi konularda boşluklar var, hangileri

işlenmemiş bir bakmak da önemli konu üzerine karar verirken. Örnek olarak, 1979’da Top Tavşan’ın basımından sonraki ikinci kitabım “Gürültücü Ali” çevre konulu mesajlar taşır. O kitabı siyah beyaz hazırlamama neden de basılmasını kolaylaştırmak amaçlıdır.

“Çiçeğin Ömrü”nde olduğu gibi, yaşamda karşımıza çıkacak “ölüm” gibi temaları da işleyen yapıtlarınız var. Bu da ayrı bir incelik istiyor olmalı. Bu kitap nasıl ortaya çıktı?

Yine bir gün öğretmenlerle konuşurken bana bir çocuktan söz ettiler; babasını bekliyordu her akşam olduğu gibi. Oysa babası trafik kazasında ölmüştü... O zaman düşündüm bir kitap olmalıydı ve o yaştaki çocuklara ölümü anlatmalıydı. O zamanlar yoktu bu konuyu işleyen bir kitap; ama bugün artık çok güzel kitaplar çıktı.

Son dönem projelerinize gelirsek eğer, uluslararası bir projenin bir parçası olan “Lalenin Öyküsü” ilk göze çarpanlardan biri.

Türkiye – Hollanda ilişkilerinin 400. yılı nedeniyle projeler değerlendirilecek diye duyduğumda bir çocuk kitabı geldi aklıma, “bizim çocuklar da öğreysin oradaki çocuklar da...” diye düşündüm. Kitap çıktı ve çeşitli etkinliklerde ücretsiz olarak çocuklara dağıtılıyor.

Son olarak, çocuklar ve büyüklere ne söylemek istersiniz?

İnsanın bilinçaltına attığı şeyler zamanı geldiğinde gerçekleşebiliyor. Önemli olan neden hoşlanıyorsanız, o konunun üzerine gitmek. Hayallerin peşinde gitmede karşınıza zorluklar tabii ki çıkacaktır. Ama kararlı olursanız, ilerlersiniz. İnisiyatif koymayı, neleri yapmak istediğinizi bilmek, öğrenmek önemli olan. Çocukların da anne babalarının yönlendirmesiyle değil, kendi istekleri doğrultusunda ilerlemeleri gerekiyor.

BAK BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ TÜRKİYE'DE POP MÜZİĞİN 50 YILI

Geçtiğimiz yıl Türkiye'de pop müziğin 50. yılı doldu. Gramofondan, internetten şarkı indirilen zamanlara Türkiye'de pop müziğin izini sürüyoruz.

Yazan: Murat Meriç

1961 yılında çok satan, “Bak Bir Varmış Bir Yokmuş” Türkiye’de pop müziğin miladı kabul ediliyor. Bu hesapla Türk Pop müziği, 2011’de 50 yaşına bastı.

Hikâyemiz 1961 yazında başlıyor ve iki koldan ilerliyor: Bob Azzam, “C’Est Ecrit Dans Le Ciel” adlı şarkısıyla Avrupa’da ortalığı sallıyor. Şarkı, memlekette de fırtına gibi esiyor, plağı çok satıyor. Plak dediğimiz gramofonda dinlenen 78 devirli taş plaklar; 45 devirlielerin saltanatı henüz başlamamış. Türkiye’de pek çok orkestra var ve hemen hepsinin repertuarında bu şarkı... Ama şarkıyı asıl popüler yapan İlham Gencer. Aynı yıl, Şişli’de Site Sineması’nın bulunduğu (sonradan yanan) hanın en üst katında açtığı Çatı adlı gece kulübü her gece tıklım tıklım doluyor ve müşteriler hep bu şarkıyı istiyor, Fransızca olmasına rağmen bir ağızdan söylüyor. Hikâyenin ikinci faslı tam bu noktada devreye giriyor. Bu kez kahraman

THY’de çalışan, TRT’de radyo programları yapan ve görevi gereği sık sık yurtdışına çıkan Fecri Ebciöğlu. Müzik piyasasını da yakından takip eden kahramanımız, bu seyahatlerinde kendisine enteresan gelen bir şeyin farkına varıyor. Ecnebi memleketlerde yeni yeni akımlar çıkmış, rock’n’roll’un ötesine geçilmiş, Beatles adlı dört cevval gencin kurduğu topluluk almış başını yürümüş, şarkıları dillerde. İtalya’da da Beatles şarkıları dinleniyor, ama Peppino Di Capri’nin yorumuyla ve İtalyanca! Ebciöğlu’nun kafasında bir ışık yanıyor. O güne dek ecnebi şarkıları olduğu gibi söyleyen şarkıcılar neden bunları Türkçe söylemesin? Hemen dönemin en popüler şarkılarından birisine (evet, “C’Est Ecrit Dans Le Ciel”) Türkçe söz

Beyaz Kelebekler, 60'lı yıllarda ortalığı kasıp kavuruyor. Bir yandan da bir Üsküdar Amerikan Lisesi mezunu, Tülay German, Fransa'ya uzanacak yolculuğunda önemli bir dönüm noktasına geliyor.

yazıyor, Çatı'ya gidiyor ve İlham Gencer'in piyanosunun üzerine koyuyor. Gencer, çok iyi bildiği bu şarkıyı hemen Türkçe sözlerle söylüyor. O gece Çatı'da ortalığın yıkıldığını, şarkının defalarca söylendiğini yaşayanlar anlatır. Hemen ardından bu şarkı "Bak Bir Varmış Bir Yokmuş" adıyla plak yapılıyor ve çok satıyor.

1961 yılında çok satan, kısaca hikâyesini anlattığımız bu plak Türkiye'de pop müziğin miladı kabul ediliyor. Bu hesaplara Türk pop müziği, 2011'de 50 yaşına bastı. Bu yazıda bu 50 yılın hikâyesini ana başlıklarla anlatacağız.

Önce "aranjman" vardı...

Ecnebi memleketlerde meşhur olmuş şarkıları Türkçeleştirme işi Fecri Ebcioğlu ile başladı, Sezen Cumhur Önal'la devam etti. Bu akım, ilerleyen yıllarda "aranjman" olarak anıldı. Pop müziğin adının konulmadığı, "hafif müzik" kavramının Türkçe'ye girmediği yıllardı bunlar. Sözler başta acemice yazılıyordu, Türkçe'nin kurallarından ziyade şarkının orijinaliyle olan ses benzeşmesine dikkat ediliyordu ve ortaya "hiç niyetim yoktu ben maziye dönüp seni anıp düşünmeye" ya da "seninle deli doluyum / sensiz ben bir hiç mi oluyorum" gibi dizeler çıkıyordu. Fikret Şenes, Ülkü Aker, Çiğdem Talu gibi kadın söz yazarları devreye girince sözler güzelleşti, dizeler şiirleşti. Ajda Pekkan bu dönemin tartışmasız "star"ıydı. Sonraki yıllarda hep "aranjman" söyledi, yerli besteler üzerine bir türlü oturmadı. Kariyerinin en fena

yılları alaturkaya meylettiği yıllardı. 1967'de piyasaya çıkan "İki Yabancı", Ajda Pekkan'ın ilk büyük "hit"iydi, sonrası geldi. Kamuran Akkor, Gönül Turgut, Berkant, Selçuk Ural, Ertan Anapa ve Özdemir Erdoğan bu dönemin diğer yıldızlarıydı.

Türküler, türkülerimiz...

1964 yılında, "aranjman" modasının giderek yayıldığı sırada memleket popunun ilk beynelmilel başarısı yaşandı: Yugoslavya'da yapılan Balkan Melodileri Festivali'ne katılan Türkiye ekibi bu yarışmadan bir ödül alarak döndü. Ödül denilen şeyin katılan herkese verilen plaket olduğu sonradan anlaşıldı; ama bu "başarı" yepyeni bir türü doğurdu. Festivalde üç önemli şart vardı: Katılan ekipler bir Yugoslav şarkısını kendi yorumlarıyla seslendirecek, kendi dillerinde bir halk şarkısını modernize edecek ve bir de serbest şarkı seçecek... Tıpkı millî takım seçer gibi en iyi icracılardan oluşturulan bir "millî" orkestra eşliğinde üç genç solist bu festivalde Türkiye'yi temsil etti: Ününün doruğunda olan, plakları peynir ekmek gibi satan Erol Büyükburç, henüz plak yapmamış olmasına

rağmen muazzam sahne programlarıyla tanınan Tülay German ve henüz ismi duyulmamış, yolun başında genç bir şarkıcı olan Tanju Okan. Ekibin dönüşü büyük bir heyecan yarattı ve bu dönüşün akabinde yayınlanan Tülay German'ın "Burçak Tarlası" adlı plağı çok büyük bir satış rakamına ulaştı. Bu, bilinçli bir adımdı. Türküleri Batı tarzında düzenlemek German'ın hayat arkadaşı Erdem Buri'nin fikriydi ve düzenlemeyi Doruk Onatkut yapmıştı. Plak çok sevilince birbiri ardına türkü düzenlemeleri sardı ortalığı. Hürriyet gazetesi bu ilgiyi görerek duruma el koydu ve Altın Mikrofon Armağanı Yarışması'nı düzenledi. Türkülerin Batı enstrümanlarıyla yorumlanması şartını koşan bu yarışma sayesinde bu tür hızla yayıldı ve nihayet 1969 yılında genç grup Moğollar

Timur Selçuk, Türk Pop müziğinin en önemli isimlerinden biri. Barış Manço ise tükenmeyecek bir efsane.

bu türe adını koydu: Anadolu-pop. Etkisi hâlâ süren, uzun soluklu bir moda aslında bu. Kendi yıldızlarını yarattı, 70'li yılların ortalarına kadar fırtına gibi esti ve bu türde plak yapan şarkıcıların memleketin karışık ortamında giderek politikleşmesiyle birlikte yavaş yavaş ortadan kayboldu.

İşte öyle bir şey...

Anadolu-pop'un hükmünü sürdürdüğü yıllarda "aranjman" akımı da bir diğer koldan ilerliyordu. Pop müzik bir yandan türkülerden, diğer yandan ecnebi müzikten besleniyor, kendisine bir başka kaynak yaratamıyordu. Bunu gören söz yazarı Çiğdem Talu, 1976 yılında bir basın toplantısı düzenledi ve artık ecnebi şarkılara söz yazmayacağını açıkladı. Bundan sonra yeni tanıştığı Melih Kibar'ın besteleri için söz yazacaktı. Bu, memleketin ilk büyük güçbirliği idi. Kibar - Talu ikilisi yanlarına Erol Evgin'i alarak ilk ürünlerini kısa süre sonra yayınladı: "İşte Öyle Bir Şey". Şarkı fırtınalar koparttı. Memlekette popüler olan ilk beste değildi; ama önemliydi. Öncesinde Alpay'ın seslendirdiği Bora Ayanoğlu bestesi "Fabrika Kızı", Esmeray'ın Topluğne yarışması galibi "Unutama Beni" ve Melike Demirağ'ın seslendirdiği Şanar Yurdatapan bestesi "Arkadaş" dillere düşmüştü; ama bunlar bir ana arter oluşturmamaya kadar münferit durumlardı. Bir yandan Timur Selçuk, İlhan İrem, Bülent Ortaçgil, Sezen Aksu gibi kendi şarkılarını söyleyenler, diğer yandan Attila Özdemiroğlu, Selmi Andak, Ali Kocatepe gibi besteciler geliyordu; ama patlamayı "İşte Öyle Bir Şey" yaptı ve bütün bunlar birleşince yeni bir arter oluştu.

Kurban olam yol ver geçem...

Bir yanda Anadolu-pop, diğer yanda "aranjman" sürerken ve bizim besteciler kendi şarkılarını ortaya çıkartmaya karar vermişken dipten ve derinden bir başka hareketlenme oluyordu: Erkin Koray, Cem Karaca, Fikret

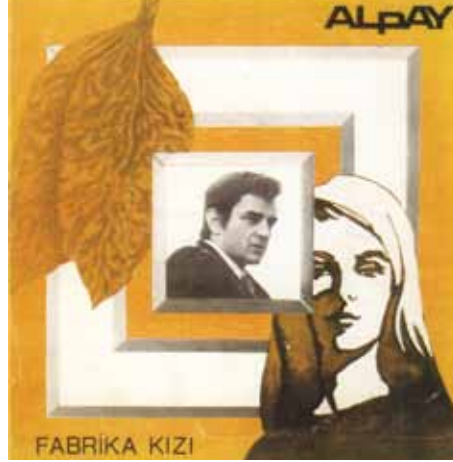
Kızıllok, Barış Manço gibi isimler ses getiren plaklar yapıyor, rock filizleniyordu. Anadolu-pop'un temelinde 60'lı yılların sonunda Avrupa ve Amerika'yı kasıp kavuran saykodelik müzik vardı ve aslında bu türe gönül verenlerin çoğu 50'li yıllarda İstanbul kulüplerinde rock'n'roll söylüyorlardı. Rock, 70'lerde en popüler dönemini yaşadı belki; ama aslında 1955 itibarıyla memleket topraklarına girmiş "kıdemli" bir türdü. İlk rock'n'roll orkestrası, bu tarihte, aralarında Erkut Taçkın, Durul Gence, Yalçın Ateş gibi isimlerin olduğu Deniz Harp Okulu öğrencileri tarafından kurulmuştu. Tarihe dikkat çekmek isteriz zira rock'n'roll neredeyse dünyayla eşzamanlı olarak Türkiye'ye giren bir müzik türü. Kök bu kadar sağlam olunca 70'lerin ikinci yarısında rock'un piyasayı ele geçişine şaşırmamak gerek. Edip Akbayram, Selda, Ersen dönemin en önemli solistleri ve yaptıkları plaklarla değme popçulara parmak ısırtıyorlar, listelerin en üst sıralarında yer alıyorlar.

Sen benim eski değil eskimeyen dostumsun...

70'lerin ikinci yarısı memleketle birlikte pop müzik de karışıyor. Sağ-sol çatışmasının ayyuka çıktığı, kavgaların başladığı dönemde eğlence hadisesi geri plana itilince arabesk aradan sıyrılıyor ve pop piyasasını arabesk şarkılar ele geçiriyor. Literatüre "Selami Şahin yılları" diye geçen yıllar bunlar. Zerrin Özer, Orhan Gencebay'ın "Gönül"ünü disko ritimlerle seslendirirken ablası Tülay, başta "İkimiz Bir Fidanız" olmak üzere pek çok Hakkı Bulut şarkısını plak yapıyor, Kamuran Akkor'dan Ajda Pekkan'a pek çok şarkıcı sahne repertuarlarına arabesk şarkıları katıyor. Timur Selçuk'tan Cem Karaca'ya pek çok isim politik şarkılar yaparken pek çok şarkıcı ve grup plak yapamaz hale geliyor. 12 Eylül 1980'den hemen önce memleketin durumu bu. Darbeyle birlikte pek çok şeyde olduğu gibi müzikte de bir kesinti yaşanıyor.

Ele güne karşı yapayalnız...

80'lerin ilk yarısı, Türkiye'nin toparlanmaya çalıştığı yıllar. 1983'te yapılan seçimlerle birlikte askerî yönetim yerini sivil meclise

birakıyor, ANAP hükümeti iktidara gelir gelmez ithalatı serbest bırakıyor ve bu görece bir rahatlığa neden oluyor. Tam bu dönemde Nur Yoldaş'ın "Sultan-ı Yegah"ı yayınlanıyor ve pop kendine yeni bir kanal açıyor. Sezen Aksu'nun ortalığı kaplayan arabeske alternatif çıkarttığı "Firuze" ve "Sen Ağlama" çok satarken Erol Evgin, Nükhet Duru, Nilüfer gibi şarkıcılar alaturkaya yöneliyor. Tam bu dönemde çıkan bir albüm, memleket müziğinin yüzakı olmakla kalmıyor, sonraki yılları derinden etkiliyor: Mazhar Fuat Özkan'ın "Ele Güne Karşı Yapayalnız"ı 80'li yıllarda en çok satan albümlerden biri olarak tarihe geçiyor. Topluluk, başarısını diğer albümlerle de perçinliyor; halen Türkiye'nin en iyi konser gruplarından biri ve yaptıkları albümler hep gündemde.

90'lı yıllara kadar hikâye böyle. 1990 itibarıyla pop bambaşka bir cenaha girecek ve sonrasını takip etmenin pek olanağı kalmayacak. Kısaca özetlemeye çalışalım: 80'lerin kısır ortamını bozan, çok büyük satış rakamlarına ulaşan iki albüm var: Hakan Peker'in "Ammam Velakin" ve Yonca Evcimik'in "Abone" albümleri. Bu iki

albümden sonra popun bambaşka bir cenaha girdiğini, yeni yeni insanların çıktığını, 90'ların kendi yıldızlarını yarattığını bizzat yaşayarak gördük. Sertab Erener, Levent Yüksel, Işın Karaca ve hatta Göksel gibi Sezen Aksu tedrisatından geçenler, Kenan Doğulu, Tarkan, Candan Erçetin gibi kendi yolunu çizenler, Mirkelam, Nil Karaibrahimgil gibi alternatifler, İzel, Çelik, Deniz Seki gibi çok konuşulan solistler derken memleket popu bir patladı bir patladı. Şu an sayamayacağımız kadar çok şarkıcı var etrafta. 70'li yıllarda da durum böyleydi aslında: 45'lik plaklar birbiri ardına yayınlanıyor, ortalığa yeni insanlar çıkıyordu. Kimi kaldı, kimi yok oldu. Kimini tek şarkısıyla hatırlıyoruz, kiminin adı geçtiğinde "o da kim" diyoruz. 90'lar ve sonrası da böyle. Şu anda hâlâ o dönemin içindeyiz aslında. Bugünden yarına ne kalır, yarın dönüp baktığımızda kimleri görürüz, şu an bunu tespit etmek için çok erken. Ancak bütün bunlar bir yana aşikâr olan bir şey var ki 50 yaşına basan Türk popu hâlâ çok genç.

70'lerden söz ederken rock'un ana akım olduğundan dem vurmuştuk. Bugün de

öyle bir durum var. Rock grupları pop şarkıcılarından daha iyi satış rakamlarına ulaşıyor, konserleri dolup taşıyor. Duman, Mor ve Ötesi, MaNga, Gripin gibi gruplar, Teoman, Hayko Cepkin, Aylin Aslım, Şebnem Ferah gibi şarkıcılar büyük hayran kitlelerine sesleniyor. Türk popunu "genç" kılan belki de bu rock damarı. Zaten her şey onun üzerine inşa edilmemiş miydi? **Ş**

“BU OKULUN ÖĞRENCİSİ DE, MÜDÜRÜ DE, ÇALIŞANI DA, ARABASI DA ŞANSLI”

Tarsus Amerikan Koleji, mezunları arasındaki güçlü bağ ile tanınıyor. TAC deyince, “oranın ruhu başka” deniyor. Belli ki bu, okulun bir aile gibi kenetlenen güçlü kadrosuyla da ilgili. TAC'nin emektar ulaştırma görevlilerinden olan “Şoför Ramazan”, Tarsus Amerikan Koleji'nde 25 yılı aşkın zamandır çalışıyor. Okulun sevilen simalarından Ramazan Akçay, bize yaşadıklarını, okulu ve öğrencileri ne kadar sevdiğini ve gençlerle nasıl anlaşmak gerektiğini anlatıyor.

Ramazan Bey sizden herkes “buranın temel taşı” diye söz ediyor...

Sağolsunlar, elimizden geleni yapıyoruz. En eskilerden ben kaldım diye öyle diyorlardır. 1984'te girdim, “üç ay deneme süresi yapacağız” dediler. Sonra da burada kalıcı olarak çalışmaya başladım.

Tarsus Amerikan Koleji'yle tek bağınız, burada çalışmanız değil sanırım...

Evet, rahmetli annem de burada 20 yıl çalıştı. Ben pek gidip gelmezdim ama. Bu okulun sınavına da girdim, okuduğum okulda seçilen beş çocuğun arasına beni de koydular sınava girmem için. Ama çalışkan olduğum için değil, daha çok annem burada çalıştığı için sanırım. Tarsus Amerikan, başarılı çocuklardan sınavı kazananlara burs veriyordu. Sınav da bunun içindi. Ben onuncu yedektim, ama onuncu yedeği bırakın, ilk yedeğe sıra gelmez ki Tarsus Amerikan Koleji'nde... Herkes çocuğunu yazdırıyor. O zaman 120 kişi alıyorlardı. Nasip çalışmakmış. Ama olsaydı, beni okuturlardı, bundan eminim. Çalışkan bir çocuk değildim ne yalan söyleyeyim. Herkese nasip değil böyle yerlerde çalışmak. Hem çalıştığın ortam çok güzel hem de bir aileyiz.

Burada herkes çalıştığı yeri çok benimsiyor. Geçen yıllar içinde, sizin de artık eviniz gibi oldu, değil mi?

İnanın bazen evden daha önemli burası, yalan yok. 40 yıldır oturduğum apartmana

gidin sorun, çoğu komşum beni bilmez. Gece giderim, gece gelirim... Hanıma soruyorlarmış "Senin bey Arabistan'da mı çalışıyor" diye. Ne gündüzüm var, ne de pazarım... Benim için iş evden önemli; ama bunu Tarsus Amerikan Koleji için söylüyorum. Evden ararlar bazen beni, "Bir saat sonra burada olman lazım" derler, atlar giderim. Biz böyleyiz; işimize sadığımız ama sağolsunlar ben de bu sevgiyi Tarsus Amerikan Koleji'nden aldım. Bu okulun velisi de şanslı, öğrencisi de şanslı, müdürü de şanslı, arabası da şanslı. Şaka olsun diye söylemiyorum.

Özellikle yatılı öğrenciler olmak üzere, tüm öğrencilerle dostça bir iletişiminiz var. Mutlaka hoş anılarınız vardır bunca zamanın sonunda...

Öğrenciler bazen bana da, birbirlerine de şakalar yaparlar. Bir kez, bir telefon verdiler gecenin bir saati. "Bu adamları ara, külbasti iste" dediler. Ben de aradım. Telefondaki adam bana "Şaka mı yapıyorsun" dedi, meğer adam imammış... Dışarı bir çıktım ki, gülerak kaçıyorlar. Ben yatılıların da, diğer öğrencilerin de abisiyim. Otogara mı gidecekler, alır bırakırım arabayla. Benden her istediklerini yaparım. Bizde eğlence de çok tabii...

Tüm okulun, idarecisinden öğrencisine, size işi düşüyor değil mi?

Bizim burada iş bitmez... Yabancı öğretmenlerin de işi bitmez. Onları da gerektiğinde mecburen biz istedikleri yere götürüyoruz. Başları sıkışsın, hemen beni ararlar. Onlar dışarıdan gelme insanlar, buradan değiller. O nedenle yardımcı olmak gerekiyor.

Nasıl anlaşıyorsunuz yabancılarla, İngilizce'yle aranız nasıl?

Birazcık İngilizce var, ama İngilizce, Kürtçe, Arapça, Türkçe... Bir şekilde karmakarışık oldu mu anlaşıyoruz birbirimizle. Benim anlaşılamayacağım insan yoktur; ne konuşursa konuşsun, anlaşırım onunla. Hiçbir sıkıntı çıkmaz. Bize okul 3 ay İngilizce dersi de verdi. Bunu yabana atmamak lazım. Konuşmadığın zaman unutuyorsun, ama içeride herkes konuşuyor.

Kaç tane müdür gördünüz?

Yanılmıyorsa dokuz müdürün döneminde de çalışmış oldum. Eskiden bir müdür geldiğinde 10 sene kalır. 20 yıl müdürlük yapan oldu.

Mezunlardan arayan soran oluyor mu?

Hepsi arar. Gecenin ikisinde telefon açarlar, sorarlar; "Ne yapıyorsun Ramazan Abi?"

diye... Buranın yatılı öğrencileri ararlar. Saat 17.30'da idareciler, müdürler, müdür muavinleri gider. Burada sadece yatılı öğrenciler kalır; bir de ben kalırım. Her zaman olmasa da onlarla yemeğe kalırım, sonra giderim. O da öğrenciler bırakırsa...

Artık evleri sayılır bu okul, onlar da tadını çıkarıyorlar, değil mi?

İlk geldiğim günlerdi. O zaman bahçe değişti. Gece bir baktım, merdivenlerde beyaz ışıklar, ellerinde mumlarla beyaz adamlar... Müdürü aradım "Burada şeytanlar mı melekler mi var?" diye sordum. Müdür ne dese bana: "Onlar öğrenci. Size hoş geldin partisi yapıyorlar". O zaman hep erkek öğrenci okuyordu burada. Öğrenciler 1987'den bu yana iyi idarecilere verilen plaketten bana da verir. 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde okul idaresi de bana 25. yılım için plaket verdi.

Gençlerle iyi anlaşıyorsunuz...

Ben arkadaş gibiyimdir onlarla. Kendi çocuklarımla da öyleyim. Ben gençlerle iyi anlaşma eğitimini bu okuldan aldım; her şeyi bu okul öğretti. Gidip de evde farklı davranmak iyi bir şey olmaz. Ama çocuklar biraz serbest büyüdüler, "baba karışmaz" diye düşünüyorlar. Ama ben onların neler yaptığını takip ederim. Nerede kızacağımı çocuklarım da, öğrenciler de bilir. Herkes birbirini tanıyor. Sağolsunlar, beni hiç kırmazlar.

Öğrenciler okuldaki herkesi aileleri gibi biliyor, değil mi?

Hayat böyle... Bu çocuklar dışarıdan gelme öğrenciler. Bana anlatmayacaklar da, kime anlatacaklar. Pazar günü öğrencileri üniversite sınavına götürdüğümü, sabah kahvaltı etmelerini söylediğimi bilirim. Şekerlerini bile alırım sınav için.

Ama, bir kere yemin ettim; bir daha okul gezisine gitmem diye. Çünkü elimizi, yüzümüzü bile boyadılar. Dedim ya, bu okulun öğrencisi de, öğretmeni de, müdürü de, arabası da şanslı...

Ben arkadaş gibiyimdir öğrencilerle... Kendi çocuklarımla da öyleyim. Ben gençlerle iyi anlaşma eğitimini bu okuldan aldım; her şeyi bu okul öğretti. Herkes birbirini tanıyor. Sağolsunlar, beni hiç kırmazlar. Herkese nasip değil böyle yerlerde çalışmak. Hem çalıştığım ortam çok güzel hem de bir aileyiz...

ALPER ATAMER TAC '01, ÖMÜR ÖZKARDEŞLER TAC '01

“BAŞARI İNSANLARA İYİ OLANI SUNMAKTIR”

Alper Atamer ve Ömür Özkardeşler; Tarsus Amerikan Koleji'nden mezun iki arkadaş. Atamer ve Özkardeşler'in TAC'de başlayan dostlukları, açtıkları tantuniciyle birlikte iş hayatında da devam ediyor. Tantuni lokantası, bu iki genç TAC'linin ileriye yönelik ortak hedefleri için de sadece bir başlangıç noktası. Başka alanlardaki kariyerlerinde de büyük başarı gösteren iki TAC'li ile bugüne dek neler yaptıklarını ve geleceğe yönelik hedeflerini konuştuk.

Atamer ve Özkardeşler'in açtığı tantunici, minimalist dekoruyla da dikkat çekiyor. Lokanta, leziz yemeklerini özenli bir servisle buluşturuyor.

Ömür Özkardeşler ile birlikte Suat Usta Tantuni şubesini açtınız. Genç yaşta önemli bir girişimde bulundunuz.

ALPER ATAMER: Ben Tarsus Amerikan Koleji'nden 2000'de mezun oldum, 1983 doğumluyum. Arkadaşım Ömür ile birlikte çok daha önce karar verdiğimiz bu adımı sonunda atmış olmaktan yana çok mutluyum. Suat Usta Mersin Tantuni'den franchising ile açmış olduğumuz Maslak, Naci Akbaşı İş Merkezi'ndeki bu tantunici, bizim için bir başlangıç noktası anlamına da geliyor. Açılışını 17 Haziran'da yaptığımız bu tantunicide, genel açılışının iki gün öncesinde, yani 15 Haziran'da da arkadaşlarımızı davet ettiğimiz bir kutlama yaptık. Elbette ki TAC'liler de o gün bizimleydiler. Birlikte özlediğimiz tantunilerimizi yedik. Bir kez daha bize destek veren tüm TAC'lilere teşekkür ediyoruz.

Açılış ve ardından gelen yoğunluk, size heyecan veriyor olmalı. TAC ruhu deyince, bu yaşamınıza nasıl yansıyor?

TAC'de arkadaşlık, ağabeylik - ablalık ruhu çok güçlü. Bunu mezun olduktan sonrada da gördüm. İlk başlarda şaşıırıyordum ama artık şaşırmıyorum. Nereye gitsem genel olarak, kendi hayatımızda bir TAC'liyle karşılaşıyoruz. Üniversite için bir başka büyük şehre gittiğinizde de bunun getirilerini yaşıyorsunuz.

Aslında elektrik, elektronik mühendisisiniz. Bu bambaşka bir iş. Bir yanıyla; ticaret yapıyorsunuz ve insanlarla doğrudan iletişim içindesiniz.

Başlıbaşına ticaret değil ama, esnafılığı her zaman sevmişimdir. Esnaflık benim için güzel bir alan. İnsanlarla iletişim içinde olmayı seviyorum, bunu yaşadım. Aynı zamanda Mersin'in geleneksel yemeği olan tantuniyle ilgili bir şey yapmak da güzel. Ben zaten bir süredir Maslak bölgesinde çalışıyorum, Ericsson'da...

Kariyerinizin kaçınıcı yılındasınız?

Üçüncü yılındayım. Ömür de beşinci yılını tamamlıyor.

Yiyecek - içecek alanında çalışmak zor değil mi ?

Elbette zorlukları var ama biz buraya belli bir yatırım yaptık. Ancak burada insanlarla birebir sıcak temas halindesiniz; dünyanın hiçbir üniversitesinde, herhangi bir miktar para karşılığında edinmeyeceğiniz ölçüde bir deneyim kazanıyorsunuz. Bilgi, birikim ve tecrübeyle buradayım ben.

Tarsus'un bir lezzetini buraya taşıyorsunuz. Bu yer bir işhanının ortasında... Sade, sıcak bir dekorasyonla süslediğiniz bu tantunicide, uygun fiyatlarla satış yapmayı tercih ettiniz. Buranın sizin için özel bir anlamı var mı ?

Mersin'de özlediğim şeyler arasında elbette lezzetleri de var. Bu yaşama kültürünün önemli bir parçası zaten ülkemizde. Ben buraları tanıyorum, çok yakın bir yerde Ericsson binasında çalışıyorum. Burada böyle bir boşluğu farkettim ve üç yıl önce düşünmeye başladım. İstanbul'da, çalışan kesimin yüzde otuzunun iş yeri burada, kozmopolit bir özellik de taşıyor ayrıca. Uluslararası firmaların merkezleri de burada. Çalışan sayısı 30 bini buluyordur tahminen. Buradakilerin aynı zamanda gezinti yapacağı bir alanda yemek yiyecekleri yeri seçme şansları yok. Bir de üniversitelerin kampüsleri ve yurtları var civarda. Burayı tercih etme nedenlerimiz arasında bu saydıklarım da yer alıyor.

Yeditepe Üniversitesi'nde Elektrik - Elektronik Mühendisliği okudunuz. Bugün iş yaşamında doğrudan ilişkili görünmeyen bir alanda etkin ve başarılısınız...

Girerken en istediğim meslekti, ancak mezun olduğumda artık değildi. Ben daha çok satış ve pazarlama alanında ilerlemek istedim, ama örnek olarak, asansör satmak istemedim. En çok insanların günlük tüketimde kullandığı ürünler üzerine ticaret yapmak istediğimi söyleyebilirim. Çünkü döngü daha güçlü ve iş hareketli oluyor. Daha sıcak iletişimden ve işin her aşamasını hissetmekten söz ediyorum. Ericsson'da süreç geliştirme bölümündeyim. Örnek verecek olursam; mesela helvanın önce ununu, şekerini, yağını katarsınız. Bir başkası bu sıralamayı yanlış yapabilir. Ben bu süreçleri inceliyorum ve hangisi şirkete katkı sağlayacaksa onu seçiyorum. Tam mühendislik sayamayız ama mühendislik eğitimi ve zekâsını kullanarak hata payını sıfıra indirmeye çalışıyorum. Ericsson'da müşterilerimiz dünyanın sayılı, büyük şirketleri. Beklentileri çok yüksek, işinize hakimseniz bu avantaja çevriliyor. Sorunları doğru tespit etmek çok önemli. Bir işletmecinin bunu yapmasıyla bir mühendisin bunu yapması çok farklı bir sonuç doğuracaktır.

Robinson ve Cuma, iki arkadaşın sevdiği karakterler ve dükkanda da tantuni keyfi yaparken görünüyorlar.

TAC'de arkadaşlık, ağabeylik - ablalık ruhu çok güçlü. Bunu mezun olduktan sonra da gördüm ve yaşadım. İlk başlarda şaşıırıyordum, artık şaşırmıyorum. Nereye gitsem genel olarak, kendi hayatımızda bir TAC'liyle karşılıyoruz. Üniversite için bir başka büyük şehre gittiğinizde de bunun getirilerini yaşıyorsunuz.

Çocukluktan bu yana arkadaşsınız, TAC'den sonra da iletişiminizi sürdürdünüz.

ÖMÜR ÖZKARDEŞLER: İstanbul'a birlikte geldik ve kopmadık. Bunu avantaja dönüştürdük. Bir kapalı kutu gibi olmak değil de, birbirimize destek olmaktan söz ediyorum. Şimdi de bunun avantajlarını yaşıyoruz. Bu geçiş sürecinde de kendimizi TAC'li olarak daha güçlü hissediyoruz.

Alper Bey çok yakın bir yerde çalışıyor. Peki, sizin bir aşinalığınız var mıydı bu bölgeye ?

Burayı tercih etmemizde Alper'in gözlemlerinin etkisi oldu. Ben de buranın uygun olduğunu düşündüm. Bu civarda tantunici olmaması da bir artı değer oldu bizim için. Biz yedi yıl önce böyle bir girişimde bulunmayı düşündük. Ama o dönem daha öğrenciydik. Suat Usta'nın tantunisini yedikten sonra Mersin'deki lezzeti taşıdığını düşündük. İyi bir tantuni bulunca ve daha önce kötü yapılmış olanlara çok rastladığımızdan içimiz rahat olarak Suat Usta'nın frahchising yoluyla bir şubesini açmakta karar kıldık.

Yakın çevrenize de öncelikle yaptığınız işi beğendirmeniz gerekiyordu , değil mi ?

Tabii. Özellikle Mersinli olanlara.. Bir işi yapınca her zaman iyisini yapmak gerekiyor.

Araya kariyeriniz girdi, buranın açılmasında süreç ne zaman başladı ?

Dükkanın açılması süreci 3- 4 ay önce başladı. Aslında daha önce de açabilirdik ama çekincelerimiz vardı. İnsan tecrübe kazandıkça daha temkinli olmayı öğreniyor. İşletmecilik yaşayarak öğrendiğim bir konu. Bir de işin maddi boyutu var, biz burayı açarken kendi olanaklarımızla yola çıktık, kimseden yardım almadan... Burayı devam ettirebilmek de ayrı bir önem taşıyor. Burada insanlar çalışıyor, ekmek yiyor sonuçta. Benim için önemli konulardan biri de bu. Bir gün buradan geçerken burayı gördük ve tamam dedik. 2.5 ay sonra burayı tutmakla başladı iş, sonrası da geldi. Bir kere başlatmanıza bakıyor her şey. Bunu yapmasaydık aklımız kalacaktı. Doğru zamanı hissedince de, öncesinde gerekli araştırmaları yaptık ve bugünkü noktaya geldik.

Kariyerinizden söz edebilir misiniz ?

Yıldız Teknik Üniversitesi'nde makine mühendisliği okudum, ardından Almanya'da master yaptım. Lojistik üzerine, iki yıl... Türkiye'de bir Alman ve İtalyan şirketinde çalıştım. Yaklaşık beş yıldır öncü bir nakliye firmasında lojistik üzerine çalışıyorum. İşimi seviyorum, ama hep ayrıca bir şeyler daha yapmak istiyorum diye bir düşüncem vardı. Makine mühendisliğinden bu yükselen değer olan lojistik alanına yöneldim. Yüzyıllardır çalışan kurumsallık açısından son derece gelişmiş bir şirkette çalışmak da güzel.

Peki böyle bir yere, insanlar yoğun bir iş günü arasında geliyor. Biraz da rahatlıyorlar...

Onu biz de yaşıyoruz aslında, kurumsal yerlerde çalıştığımız için burada rahatlıyoruz. Öğlen yemeği çalışanlar için çok önemli. İş yaşamında profesyonel ve ciddi davranmak da insanı gerebiliyor. Bizim de böyle bir yer açmamızda bu da etken olabilir. İnsanın özgür olduğu bir zaman dilimi öğle yemeği saati. Ülkemizde profesyonellik de yanlış anlaşılabilir. Bunun getirdiği ek baskı da söz konusu.

Buranın dekorasyonuna da özen göstermişsiniz. Tantuni yerken, duvarda Robinson ve Cuma'yı görüyoruz...

Robinson ve Cuma'ya özel bir ilğimiz var, özellikle müdürümüz Cengiz Bey'in de... Bunun hoş bir ayrıntı kattığını düşünüyoruz. Tatuniciler genellikle köhne yerlerdir. Biz bu imajı kırmak istedik burada. İstanbul'da tantuni bilmeyenler sakatat, kokoreç gibi anlıyorlar. Biz bunu temiz, güzel bir yer yaparak yıkmak istedik. İnsanlar gelsin, görsün ve tantuni sevenler artsın. Mimarî olarak fikir aldık. Bu duvardaki karikatüre

karar verene kadar birçok farklı düşünceyi değerlendirdik. Biz bu karikatürde Robinson ile Cuma'nın diyaloguna "takviye" sözünü ekledik; bu söz Mersin'e hastır. Şu demek: Bir tantuni söylediniz, daha sonra takviye dediğinizde, bir tane daha geliyor size. Bu söz Adana yöresinde de kullanılır. Biz bu yöresel deyimini insanlara öğretmek de istedik.

TAC, İstanbul'da üniversite yılları, Almanya ve yeniden İstanbul...TAC'li olmak ve birikiminiz nasıl yansıyor bu işe ?

Ben Almanya'da yalnızdım ama İstanbul'a geldiğimde koloni halinde geldiğimiz için hiç yalnızlık çekmedim. Sonuçta biz Alper'le kurumsal yerlerde de büyük tecrübeler edindik. Bütün bunlara bağlı olarak bu tür bir yere katacak çok şeyimiz var. Kendimizi geliştirmiş olmamız burada da işe yarıyor. Ayrıca yöresel ayrıntılara da önem veriyoruz. Ustamız da Mersinli, bunu özellikle istedik.

Gelecekte de yeni projelerle işbirliğiniz devam edecek mi ?

Alper ile birlikte yeni hedeflerde de birlikte yol alacağız. Burası sadece bir başlangıç.

AMERİKAN KOLEJLERİ'NDE BİR KUŞAK DAHA GELECEĞE ADIM ATTI

Türkiye'nin gözbebeği eğitim kurumları, bir kuşak öğrenciyi daha geleceği kurmak üzere mezun etti. 106 ÜAA, 118 ACI ve 43 TAC son sınıf öğrencisi, okullarında geçirdikleri uzun yılların ardından, daha güçlü bir gelecek için yeni yaşamlarına adım attı.

Üsküdar Amerikan Lisesi, Tarsus Amerikan Koleji ve İzmir Amerikan Koleji öğrencileri, öğretmenleri ve idari kadrosu zorlu geçen bir yılın sonunda, yıllardır verdikleri emeğin sonucunu görecekleri o özel güne kavuştu. Her zaman olduğu gibi, üç okulda da büyük bir coşkuyla kutlanan mezuniyet törenleri, yıllardır bugün için çabalayan herkese duygu dolu anlar yaşattı.

ACI'da 134 Yıllık Gelenek

134 yıllık geçmişiyle Türkiye'nin en köklü okullarından olan okul ACI, 2011-2012 mezunlarını her yıl olduğu gibi bu yıl da amfityatrodan başarıya uğurladı. Gecede mezunlar, aileleri ve öğretmenleriyle beraber liseye veda ederken sevinç ve hüznle karışık saatleri paylaştı.

Okul Müdürü Anet Gomel, Özel İzmir Amerikan Koleji'nin büyük bir camia ve geleneklere bağlı bir kurum olduğunu belirtirken, öğrencilerin de kendilerini yaşam boyu eğitmeleri için her türlü düşünme, öğrenme ve sentez yöntemlerini aşıladıklarını söyledi. Ardından Genel Müdür Todd Cuddington, genç mezunlara yaşam boyu başarılar diledi.

Sağlık ve Eğitim Vakfı adına konuşma yapan Lise Eğitim Koordinatörü Whitman Shepard mezunları kutlayarak: "Büyük mezunlar camiasına hoşgeldiniz" dedi.

Arkadaşları tarafından seçilen öğrencilerin yaptıkları Türkçe ve İngilizce konuşmalardan sonra, üstün başarı gösteren öğrenciler ödüllendirildi. Okul birincisi ve Atatürk

ACI'nın mezuniyet töreni renkli görüntülerle doluydu. Olimpiyat meşalesini taşıyan 12 Türk'ten biri olan Derin Ural'ın konuşması yeni mezunlara ilham verdi.

Ödülü'nün sahibi Ceren Akdeniz olurken, ikinci Sezin Çömez, üçüncü Zeynep Aslı Özkan, dördüncü İlayda Bilge Önder ve beşinci Günce Öztürk oldu. Başarılı öğrencilere ödülleri, İl Millî Eğitim Müdürü Kemalettin Ekici ile Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın yönetim kurulu üyeleri ve mütevelliler verdi.

Mezuniyet törenine İstanbul Teknik Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof.Dr. Derin Ural da konuk konuşmacı olarak katıldı. İzmir Amerikan Koleji'nden 1985 yılında mezun olan ve

"Fark Yaratın 12 Türk"ten biri seçilerek, 2012 Londra Olimpiyatları'nda meşaleyi taşıyan Ural, öğrencilere başarılar dileyerek, "ACI logosundaki meşale ile Olimpiyat arasında çok güzel bir köprü kurdum. Umarım sizler de sahip olduğunuz ACI ruhu ile hayatınızda bir çok köprü kurarsınız" dedi.

Öğrencilikteki en güzel yıllarını yaşayan mezunlar, okulda edindikleri değerleri ve gelenekleri üniversitede de yaşatma sözü verdi.

TAC'de 124. Mezuniyet Coşkusu

Tarsus Amerikan Koleji'nden 2012 yılında mezun olan 43 öğrenci, törenle diplomalarını aldı.

Tören, TAC'nin yüz yılı aşkın geleneğinde yerini aldı. Yeni mezunların yuvadan ayrılışına; yeni hayatlarına adım atışlarına tanıklık etmek üzere törende bir araya gelenler arasında veliler, Sağlık ve Eğitim Vakfı'nı temsilen yönetici ve mütevelliler ile tüm okul öğretmen ve yöneticileri de vardı.

Tarsus Kaymakamı Orhan Şefik Güldibi, törende yaptığı konuşmada, en iyi yatırımın eğitime ve dolayısıyla insana yapılan yatırıma olduğunu belirterek, "Bir ülkenin kalkınmasının temeli eğitimidir. Bizler geleceğimizin güvencesi olan çocuklarımızın ve gençlerimizin geleceğe en iyi şekilde hazırlanmaları için çaba harcıyoruz. Sizlere güveniyoruz, inanıyoruz. Yolunuz açık ve aydınlık olsun," dedi. Okul Müdürü Tekin Baransel de, okulumuz mezunlarının bundan sonra hızla kendi fırsatlarını, kendi seçeneklerini yaratacaklarını ve gerçek hayatla yüzleşeceklerini söyledi.

Okul Baş Danışmanı Charles Hanna ise mezunlara "Tarsus Amerikan Koleji'nden öğrendiklerinizi, bir dünya toplumunun sorumluluklarını bilen üyeleri olmak için kullanmanız çok önemli. Gün geçtikçe birbirine daha çok bağlanan bir dünyada iletişimi ve

iş birliğini artırabilmek için kişisel, sosyal ve mesleki hayatlarınızda 'Duvarları yıkmaya ve yerine köprüler kurmaya' çalışınız" öğüdünü verdikten sonra, "Yetiştirdiğimiz pırıl pırıl gençler için yeni bir hayat başlıyor. Mezun olan öğrencilerimiz, liderlik edebilmek için bundan böyle daha çok çalışmak zorundalar. Liderlik başkalarından daha çok ve uzun çalışmak, risk almak demektir. Yolunuz açık olsun!" dedi.

Törende konuşma yapan TAC Mezunlar Derneği Başkanı Dr. Ali Cerrahoğlu, dernek olarak üzerinde en çok çalıştıkları konunun, tüm başarılı öğrencilere okulda eğitim imkanı sağlamak için burs kaynağı yaratmak olduğunu belirtti.

Törenin konuk konuşmacısı Merit Gemicilik A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Tarsus Amerikan Koleji 1975 mezunu Salim Erdem'di. Erdem de, TAC 2012 mezunlarına; TAC'nin kendisi ve ailesi için büyük önem taşıdığını, bugün bu noktaya gelmesinde okulunun yerinin yadsınamaz olduğunu anlattıktan sonra, mezun olan öğrencilere kendi gemilerinin kaptanları olmalarını ve hayatta başarılı olabilmek için temelde gerekli özelliklerin bu okulda

kendilerine kazandırıldığına inandığını, bundan sonra yapılması gerekenin de bu temeli hızla geliştirmek ve yükseltmek olduğunu söyledi.

Tarsus Kampus Kurulu Başkanı İbrahim Orhon (TAC '72) da mezunlara "Tarsus Amerikan Koleji öğrencileri, yöneticileri, öğretmenleri ve mezunlarıyla parçalanmaz bir bütündür. Bu nedenle 124 yıl boyunca serpilerek, gelişerek, büyüyerek ayakta kaldığı gibi, Türkiye'nin ve belki de dünyanın bütün okulları arasında birbirlerine en bağlı, en heyecan dolu mezun topluluğuna sahiptir. TAC'nin en yeni mezunları olarak çıkmakta olduğunuz yeni yolda ve ihtiyacınız olduğunda da öz ailenizin yanı sıra büyük TAC ailesi yanınızda olmaya devam edecektir. Yola cesaretle çıkın ve ilerleyin," dedi.

Konuşmaların ardından Tarsus Kaymakamı Orhan Şefik Güldibi, okul birincisi Özge Şahan'ı tebrik ederek, plaketi ile diplomasını verdi. CHP Mersin Milletvekili Vahap Seçer, okul ikincisi Velat Kılıç'ın plaketi ve diplomasını, Tarsus Belediye Başkan Yardımcısı Bünyamin Sönmez ise okul üçüncüsü Dila Özbozdoğanlı'nın diploma ve plaketi verdi.

Tarsus Amerikan Koleji, 124. kez mezunları ile gurur duydu. Mezuniyet gecesi, coskulu ve duygusaldı.

Üsküdar Amerikan Lisesi'nin bu yılki mezuniyet töreni masal gibi geçti. Tören, 2012 mezunlarının takdimi ve havaya fırlatılan keplerle sona erdi.

ÜAA'de Masal Gibi Bir Mezuniyet

Üsküdar Amerikan Lisesi'nin bu yılki mezuniyet gecesi masal gibi geçti. 26 Haziran'da yapılan Mezuniyet töreni, Müdür Yardımcısı Michael Hillhouse'un konuşması ile açıldı. Ardından dönem üçüncüsü Ali Kaan Tuna, dönem ikincisi Ömer Subaşı ve dönem birincisi Umut Gülsün konuşmalarını tamamladılar.

Günün Sözü ise, ÜAA '97 mezunu, Fox TV haber spikeri Nazlı Tolga'daydı. Tolga'nın konuşması öğrencileri heyecanlandırdı ve gelecek için umutlu bir yol çizdi. ÜAA'nın mezuniyet töreni, Fox TV'de haber olarak da yayımlandı.

Okul Müdürü Eric Trujillo'nun yaptığı konuşma ile öğrencilerini geleceğe uğurlayan ÜAA yönetimi ve öğretmenlerinin heyecanı gözlerinden okunuyordu. Türk müdür Funda Cüceloğlu ise, ödüllerin takdim edilmesinin ardından konuşma yaparken öğrencileriyle duyduğu gururu ve mutluluğu yansıtıyordu. Tören 2012 mezunlarının takdimi ve geleceğe bırakılan umutlar gibi havaya fırlatılan keplerle son buldu.

ÜAA'nın 27 Haziran'daki mezuniyet balosu ise, İstanbul'un incisi Çırağan Sarayı'nda yapıldı. ÜAA mezunu öğrenciler, özenle hazırlandıkları gecede bol bol eğlendi. Balo, mezuniyet pastasının kesilmesi ile son buldu. **Ş**

MEYVENİN MORU, KIRMIZISI, ŞEKERİYLE; BU HARİKA BİR TATLI

Bu yaz hatırı sayılır derecede "sıcak"tı. Sıcak ve yaz deyince, hafif şeyler yemek istiyoruz, bir yandan da ağzımızın tadından ödün vermiyoruz. Güneşin en tepede olduğu bu mevsimin elbette ki alamet-i farikası da meyveler... Hâl bu olunca, hava da sıcak olunca, tatlı düşkünlerini de, "tatlının hafifi ve meyvelisini severim" diyenleri de memnun edecek bir tarifi sizinle bu sayıda paylaşmak istedik: "Fruit Cobbler".

Yine güzel bir yaz günü, Üsküdar Amerikan Lisesi'nde, ACI '85 mezunu Leyla Keskiner'in şefliğinde, bir lezzet deneyimi zamanı. Uygulaması karmaşık olmayan ve lezzetli kesinlikle tartışma götürmez meyveli tatlı, daha ilk denememizde nefis sonuç verdi.

Malzemeler arasında özgün tariftan farklı olarak, "yağ" olarak belirtilen shortening için tereyağı, kurutulmuş meyveler yerine de kullanılan mürdüm eriği ve şeftali yer aldı. Öncelikle meyveleri yıkayıp dilimledi şefimiz. Daha sonra yayvan, yuvarlak yapışmaz kaplama kalıpta 250 gr tereyağını eritti. Bu noktada, malzemeleri iki katı kullandığını, bunun yalnızca

yağa özgü olmadığını belirtmemiz gerekiyor. Ardından, ayrı geniş bir kaba unu eleyerek koymak, una şeker, vanilya (bu da şefimizin tercihiyle tarife girdi), kabartma tozunu katmak gerekti. Bizim tarifimizdeki bir diğer fark da, tuzu katmamamız oldu. Bunları karıştırdıktan sonra ana harcı oluşturmak için tek bir eksik kalıyordu: süt. Sütü yavaşça, topak topak olmamasına dikkat ederek katmak gerekti.

Artık, tatlımızın ana harcı hazır. Fırına vermek için üç aşama kalmıştı geriye. Daha önce tereyağını erittiğimiz kalıba, erimiş yağın üzerine harcı döktük. Dilimlediğimiz meyveleri harcın üstüne yayarak koyduk. Dikkat! Bu aşamada karıştırmamak gerekiyor. Harcın içine meyveler gömülüyor, bir kısmı da üstte kalıyor ve fırından çıktığında nasıl güzel görüneceğini hayal edebiliyorsunuz. Pişince göreceksiniz ki, çıtır çıtır ve aynı zamanda yumuşacık olan bu tatlı, tereyağının nefis lezzetini de içine almış olacak. Yine şefimizin maharetiyle kattığı bir başka ayrıntı da, meyveleri koyduktan sonra en üste bir parça toz şeker serpmesi. Turtamız, ÜAA'nın mutfağında SOFRA'nın ustalarının yüksek teknolojiyle üretilmiş fırınları sayesinde tarifte 30-40 dakika olarak verilen zamanın çok öncesinde - 25 dk'da pişiyor.

Şefimizin önerisi, tatlımızın fırından çıkmasından sonra tepsinin kızgınlığının geçeceği kadar bir sürenin ardından, ılık ılık ve yanında kaymaklı dondurmayla birlikte ikram edilmesi.

Fruit Cobbler (Ann Schoup'un tarifi)

½ c (115 g) shortening
1 c (140 g) flour
1 c (200 g) sugar
1 t bakng powder
¼ t salt --- (biz tuz atmadık, ben tariflerde olmasına rağmen tuz atmayı sevmiyorum tatlılara)
1 c (1/4 L) milk
2 c (1/2 L) chopped, drained fruit (peaches, cherries, strawberries) (bir kırmızı erik kullandık)

* Yukarıda verilen 'Fruit Cobbler' adlı tatlı tarifi, SEV-YAY'ın yayımladığı ve 2007 yılında 6. baskısı yapılan An American Cook in Turkey isimli kitabın 232'nci sayfasından alınmıştır.

CENEVİZLİLER GALATA KULESİ'Nİ TASARLARKEN SADECE BİR GÖZETLEME KULESİ DEĞİL, ŞEHRİN RUHUNA KATILACAK BİR SEMBOL ORTAYA ÇIKARDILAR. BİZCE İSTANBUL'DA HAYAT BULACAK HER BÜYÜK PROJENİN MİSYONU BU OLMALI.

Gayrimenkul sektöründeki global deneyimimizle yarattığımız Toskana Vadisi'nden sonra İstanbul'a iz bırakacak yeni bir eser kazandırmak için yola çıktık. Şehrin silüetinden ilham, enerjisinden güç aldık. Merkezine insanı yerleştirip, çevresini geleceğin çizgileriyle yorumladık. Yenilikçi bir yaşam tarzını, alışılmamış bir alışveriş ve eğlence deneyimini, konforlu çalışma alanlarını tasarlarken gün geçtikçe hayallerimize dokunmayı başardık.

Şehrin güzelliğine güzellik katacak yeni projemiz yakında Çamlıca'da...